

NOVA DOBA

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN,
Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in
Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija
1.000 LIT

Celje - skladišče

Per

III 127/1992

5000000217,37

COBISS o

OSREDNJA RNJ. CELJE

Izhaja vsako drugo sredo. Glavni in odgovorni urednik **Janez Sever**. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 30. SEPTEMBER 1992

ŠT. 37, LETO XXVI

ŽELEZNICA:

**JANŠA KOZJANCEM
NI DAL TRAČNIC**

LASTNINJENJE:

**DRNOVŠEK HOČE V
ZAGORJU TOVARNO**

VOLITVE:

**DAMI TEKMUJETA
ZA SLOVENSKI
PRESTOL**

SUŠA:

**PREKMURCI SPIJO
POD TRIGLAVOM**

KRIMINAL:

**LETO DNI ZAPORA
ZA MINUTO UŽITKA**

**KAKŠNO TEŽO
PRENESE SRCE**

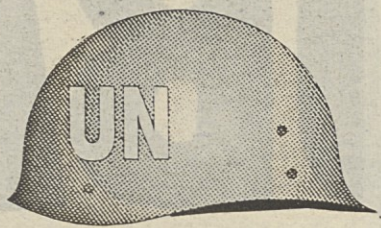
**LASTNIK ODSRELIL
MAČKU ŠKORNJE**

**KAJ SE GRE
SKB BANKA**

**PUČNIK NA
PASJIH DIRKAH**

... bemti državo, če nima Bosne

MODRE ČELADE V BIVŠI
JUGOSLAVIJI — (20)

ZRJ je in ni v pasti

ZRJ se ne da, zahvaljujoč Paniću. Ta je že »nabrisal« Miloševića, Srbi mu vse bolj zaupajo. Drugega jim tako ali tako zaenkrat ne preostane. Panić je zdaj spet v ZDA. Na Kitajskem in v Moskvi ni dosegel veliko, tudi ni prišel domov praznih rok. Članstvo ZRJ v OZN je in ni ostalo. Vsaj tri mesece — do konca tega zasedanja generalne skupščine OZN — ima nekaj zraka.

To, da je Panić izjavil, da bo ZRJ zaprosila za članstvo v OZN, je dobra poteza. Ima pa tudi veliko past: veliki iz zahoda imajo zdaj to samozvano državo v pasti, tako kot so Rusi in Kitajci tisti, ki ZRJ ščitijo, lahko tudi drugi veliki trije preprečijo, da bi ZRJ postala enakopraven član ZRJ. Je pa zdaj jasno, da ZRJ ni samodejno naslednica SFRJ.

Kar zadeva BiH, se je zahod odrekal kantonizacije. Predvsem je to poteza bojzani, kajti tri države v BiH ali celo štiri, bi pomenile možnost za pravo islamsko državo v Evropi. Ženevska pogajanja se nadaljujejo. Počasi je jasno, da nadzor OZN nad težkim orožjem ni uspel. Tolažba, da so dosegli papirnati sporazum, da nihče ne bo ogrožal dostave človekoljubne pomoči po zraku in po kopnem, je precej slaba, saj je znano, koliko je moč verjeti podpisovalcem raznih dokumentov, če so ti z Balkana.

Karadič sicer nadaljuje z oblikovanjem svoje republike. Med zakoni, ki so jih sprejeli, je tudi tisti, ki v bistvu prepoveduje mešane zakone v tej Republiki. Srbske Krajinne in Republika v BiH so sicer v precejšnjih težavah, če je Panić resno mislil z novim priznanjem ZRJ. To pomeni, da se je tujih ozemelj odrekal, kar je prej govoril le na splošno.

Na Hrvaškem nič novega. Srbi v Vzhodni Slavoniji, pred očmi modrih čelad, črpajo hrvaško nafto. Peruča je uradno pod nadzorom OZN, vendar elektrike za Dalmacijo še vedno ni. Pregnanci se še ne vračajo. Hrvati so dali zadnji rok 30. september. Kaj pa potem? Najbrž bo spet pokalo. Še ta mesec naj bi odprli avtocesto, ki je imela zvoneče ime cesta bratstva in enotnosti. Zdaj naj bi jo imenovali avtocesta miru. No, odprli naj bi jo le za vozila UNPROFOR.

Premika se torej izredno počasi. Sankcije OZN proti Srbiji še niso povsem uspešne, postajajo pa bolj učinkovite. Srbi še vedno pošiljajo ljudi in orožje v BiH. Na Kosovu se zapleta ob začetku šolskega leta. Klopiti so še vedno prazne tam, kjer naj bi poučevali v albanskem jeziku. Evropa ima ta čas veliko dela s seboj. Se bo združila? Bo uspel skupen nastop, ki bo zmanjšal ameriški vpliv? Bodo Evropejci zaupali le Nemcem in Francozom, ki naj bi prevzeli evropsko krmilo in k vođenju Evropske barke delno prepustili še Angležem?

Balkan je torej nekaj časa v ozadju. Razlog več, da se vse plete tako, da bo vojna na tem področju še dolgotrajna.

ZBIEGNEW KOCHANOWSKI

OB ZAKLJUČKU 25. MEDNARODNEGA OBRTNEGA SEJMA V CELJU

SEJEM REKORDOV

»Letošnji jubilejni 25. mednarodni obrtni sejem v Celju«, so na tiskovni konferenci ob zaključku sejma poudarili predstavniki organizatorjev in tudi celjski župan Anton Rojec, »že počasi prerašča v pravcati velesejem. Statistični podatki o 264.400 obiskovalcih, ki so si sejma letos ogledali, to potrjuje.«

Predsednik organizacijskega odbora Ernest Draš je poudaril, da so organizatorji letošnjega sejma zadovoljni, saj je le-ta doživel res velik uspeh. K temu je veliko prispevalo profesionalno delo ekip, ki so delale na sejmu, svoj delež pa je prispevala tudi prometna policija z zadovoljivim reguliranjem prometa in hude gneče, ki jo je v času sejma doživljalo Celje.

Novinarji smo se seznanili tudi z rezultati ankete, ki so jo izvedli organizatorji sejma. Velik obisk predvsem poslovnih pomeni, da so cveteli tudi posli. Devetdeset odstotkov obiskovalcev je bilo iz Slovenije, največ iz okolice Maribora, za kar je zaslužna tudi TV Maribor, ki je pripravljala dnevni polurni sejemski program. Deset odstotkov gostov, ki so sejma obiskali, pa je iz tujine in nekdanjih jugoslovanskih republik.

V primerjavi s prejšnjimi leti se je zelo povečalo število obiskovalcev, predvsem iz

Avstrije, Madžarske in Italije. Sejem so obiskale tudi številne visoke tuje delegacije — predsednik vseh nemških obrtnih zbornic, skupina poslovnih iz Bolgarije, po-

so organizatorji ponosni na podobo sejmišča, zadovoljni pa so tudi s sodelovanjem Obrtne zbornice Slovenije.

Celjski župan Anton Rojec je dodal, da infrastrukturne

slovneži iz Madžarske, Italije, Furlanije in Štajerske.

Po podatkih ankete je sejem 56 odstotkov vprašanih ocenilo za odličen (lani samo 38), 40 odstotkov za dober in le štirje odstotki za slab.

Obiskovalci sejma so imeli največ pripomb na težave pri parkiranju avtomobilov, saj so bile kolone z ljubljanske in mariborske smeri vsakodnevne pojave. Nezačuden je tudi pojav, da so bili tudi z visokimi cenami gostinskih uslug ter gnečo pred blagajno.

Petinšestdeset odstotkov razstavljalcev je na sejmu tudi prodajalo svoje izdelke, kar 94 odstotkov pa je zagotovilo, da se bodo sejma zagotovo udeležili tudi drugo leto.

Direktor sejma mag. Franc Pangerl je izjavil, da je bil sejem, nad katerim je pokroviteljstvo prevzela Obrtna zbornica Slovenije, dobro pripravljen, nato pa je pohvalil sodelovanje Celjanov, ki po njegovem mnenju s tem sejemom živijo in se z njim tudi identificirajo. Omenil je tudi, da želi sejmišče svoje razstavne prostore še razširiti, kar naj bi zadoščalo za potrebe razstavljalcev za naslednjih pet let. Dodal je, da

možnosti mesta za potrebe sejma ne zadoščajo, kar je tudi ena največjih težav, ki ta sejem spremljajo. Kljub temu pa se Celje zavzema za rast sejma, kar bo prineslo kontinuirane plodove tudi na tem področju. Izrazil je upanje, da bodo lahko prihodnje leto sprejeli tudi 500 obrtnikov, ki so jih zaradi pomanjkanja razstavnih prostorov morali letos zavrniti. Posebej se je ustavil ob anketi opravljeni med obiskovalci in razstavljalci na sejmu, v kateri so le-ti visoko ocenili prijaznost in pomoč sejemskega osebja.

Predsednik izvršnega odbora Obrtne zbornice Slovenije Stane Kramberger je poudaril, da je bil MOS velika promocija Celja in Slovenije. Po njegovem mnenju se ne bi smeli preveč spotikati ob obrobni neprijetnosti, kot je velika prometna gneča in premalo sanitarij na sejmu, čeprav je potrebno v okviru možnosti čimveč takšnih neprijetnosti odpraviti. Smatra, da so takšne težave do neke mere razumljive, glede na to, da je bilo v Celju v tem času tudi do petkrat več ljudi kot običajno.

Janez Vodnar

TRGOVSKO IN SERVISNO REMONTNO PODJETJE
AVTO CELJE d.o.o.
63001 CELJE, LJUBLJANSKA C. 11

Obveščamo svoje kupce, ki bodo

od 15. 09. 1992 do 15. 10. 1992

neglede na vplačani znesek pri nabavi
blaga ali servisne storitve vključeni

V NAGRADNO ŽREBANJE

če bodo izpolnili anketo, ki jo bo izročil
ob nakupu naš prodajalec.

**Žrebanje bo 16. 10. 1992, srečni
izžrebanci pa bodo pisno obveščeni.**

Mesta žrebanja bodo v prodajalnah
avtomobilov v CELJU, VELENJU,
ŽALCU in SLOVENSKEH KONJICAH,
kot tudi v vseh prodajalnah rezervnih
delov in servisih AVTO CELJA.

TOPLO SE PRIPOROČAMO!

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne
aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajić
(dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober
Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica
direktorja Valerija Glavač — Tiska Družbeno podjetje Delo
— Tisk časopisov in revij, p.o. — Naslov uredništva: Celje
— knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-
215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Can-
karjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66)
51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski
SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o promet-
nem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30.
1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave,
za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od pro-
meta proizvodov.

Trgovsko podjetje d.o.o.

Dobojska 16 (Hudija, Celje)
tel.: (063) 38-011
tel.-fax.: (063) 31-193

Delovni čas od 7. do 15.
ob sobotah — zaprto

Se priporočamo!

GRATEX d.o.o.

63270 LAŠKO, Spodnja Rečica 81,

**Po konkurenčni ceni
vam nudimo:**

- premog rjavi, kosi, kocke, oreh
- premog lignit, kosi, kocke
- vse vrste gramoza
- prevoz

Informacije vsak dan od 6. do 14.,
telefon 731-092 ali 731-211.

Pokličite in se prepričajte!

BERAČENJE ZA TONO KORUZE

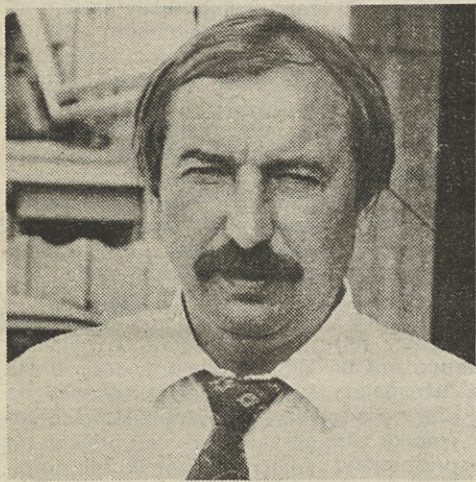
Po katastrofalni suši v slovenski žitnici so obiski državnih delegacij in strankarskih veljakov državo stali več kot vsa dosedanja pomoč kmetom. Letošnja ali stoletna suša je po triletnem počasnem izčrpanju dotolkla kmete na prizadetem območju. Na dlani je, da v kritičnem času stoji kmetu ob strani le zavarovalnica.

Kako nepripravljeni smo stopili v samostojnost, nas vsake toliko časa opozori življenje. Najpogostejše narava sama. In če so naši predniki, da po svoje prikojimo izročilo, vili roke in oči proti nebu v priprošnji, da jih naj "bog obvarje toče, kuge in vojne", bi mi dodali še "Grosa, Starmana in Janše", ker ti v tej primitivni stopnji demokracije vedno znova pozornost javnosti uspevajo odriniti od resničnih težav na svoje osebne ali strankarske interese.

Oblast pa kot oblast caplja na mestu ali v krogu, gasi in krpa, kjer je za njo najnevarnejše. Sedanja zmotno računa enako kot ona pred njo: kmet bo že preživel, saj je preživel vse oblastnike in režime doslej.

Namesto takojšnje pomoči spet obljube

Vrli statistiki so izračunali, da je s sušo prizadeta območja doslej obiskalo kar osemnajst najrazličnejših državni-

Prof. Rudi Cipot, mož, ki je Triglavu nadgradil hišo in zaupanje

kov, državnih delegacij, predsednikov, ministrov in strankarskih veljakov. Obiski seveda niso veljali samo kmetom, a tudi te so nekateri mimogrede obiskali, poslušali, pri njih pomalicali in spet posedli v drage limuzine ali helikopterje, da bi odfrleli, od koder so prišli.

"Za soboško občino, nič drugače pa ni v radgonski, ljutomerski ali lendavski, torej za Pomurje, pomeni letošnja suša - katastrofo," ponavlja dipl. oec. Andrej Gerenčer, predsednik občine v Murski Soboti.

"V strukturi družbenega proizvoda predstavlja namreč kmetijstvo skupaj s predelavo skoraj petdeset odstotkov. Če k temu dodamo še kmete, to pomeni skoraj tri četrtine, kar se seveda ne da primerjati, denimo, s kranjsko občino, kjer kmetijstvo predstavlja le dobrih deset odstotkov družbenih prihodkov.

Upravičena je bojazen, da bomo zaradi pomanjkanja krme izgubili osnovno čredo, ki smo jo desetletja oblikovali. Prizadeto je tudi sadjarstvo.

Vodstvo države je prisluhnilo težavam in je uspelo zbrati nekaj denarja za izplačilo odprodane živine in nabavo nekaj krme ter skušalo u uvozom koruze omiliti najhujšo krizo.

Upam, da je vsakemu Slovincu jasno, kako pomembna je za našo mlado državo kmetijska dejavnost in da bomo s skupnimi močmi stisko naših kmetov uspešno brebrodili," zaključuje soboški župan Andrej Gerenčer.

Pravi kmet ne hazardira z zavarovanjem

Ob katastrofi smo med drugimi poiskali tudi Franca Štiha, kmeta iz Noršinec pri Ljutomeru, ki sodi med največje oporečnike tako kmetom kot oblastim.

Zadnjo zamero kmetov si je prislužil s tako odmevno, da ne rečem kar senzacionalno izjavo, ko je zatrdil, da je kmetu poplačano, če za odkupljeni kilogram pšenice dobi osemnajst tolarjev.

Franca Štiha, ki kmetuje na približno sto hektarih površin, od tega je polovica v njegovi lasti, polovica pa v najemu, je tačas težko najti. Lepo vreme mu gre na roko, da se oskrbi za dolgo zimo. Tri tedne je siliral krmo, zdaj spravlja koruzo. Njegov delavnik traja že več mesecev po dvajset ur na dan.

"Ko bo padel dež, me boste srečali s kravato okrog vratu v mestu," je v smehu namesto pozdrava navrgel in skočil z unimoga, za katerim je bilo pripeto okrog trideset ton koruznega zrnja. Pri Svetem Martinu na Hrvaškem je od sveta pospravljaj pridelek z najetih njiv.

To navajamo zato, ker se ga bo kdo morebiti spomnil, ko je pred leti gledal televizijsko oddajo o njem, ker je od tedaj JLA na Hrvaškem uspel dobiti v najem nekaj deset hektarov površin, ki so bila do tedaj prerazsela s plevelom. Drugi se ga bo morebiti spomnil iz omenjene oddaje, ker je imel pred kamerami na mizi "rdeče sveto pismo" in ker je "po nemarnem omenil Kardelja", kar ga je veljalo odvzema tistih površin, urednika oddaje pa so odstavili.

Pa pustimo to, vendar ne smemo mimo še enega dogodka, ki bolj kot naš opis pove, za koga gre. Mladinci iz ljutomerske občine so po uspehih najpopularnejšega kmeta daleč naokoli predlagali za - župana.

"Tudi to me je drago stalo", je pozneje komentiral, "saj so laži in obrekovanja po občini potovala hitreje kot jaz z avtomobilom."

Ob tej katastrofalni suši ste si spet nakopali srd nekaterih kmetov, ko ste trdili, da tudi suša ni za vsakega katastrofa.

"Točno. Če mene dobi toča ali suša, ostanem gol in bos. Tisti, ki dopoldne dela v tovarni, popoldne pa kmetuje, pa ne."

Čas je, da kmetovanje prepustimo kmetom

Gospod Franc, vi z vašo družino predstavljate enega redkih "farmerjev" pri nas.

"Farmerjev ne, ker pravi farmerji sami ne delajo."

Mislili smo na vaše površine obdelovalne zemlje. Poleg že omenjenih sto hektarov, ki jih zdaj sami obdelujete, ste med prošniki ali bodočimi najemniki zemlje še na Madžarskem.

"Da. Napisal sem poročilo, zdaj je odvisno od države, kaj bodo ukrenili. Dejstvo je, da se tudi pri nas ne bodo več splačale kmetije, ki premorejo le do petdeset hektarov obdelovalnih površin. V Nemčiji propadajo že kmetije s sto hektari.

Če že tako hitimo in želimo v Evropo, moramo sprejeti tudi evropske cene hrane. Bojim se, da bodo tudi sedanjo kmetijsko politiko uravnavali po starih vižah in bo kmetijstvo spet generator inflacije.

Tisti, ki pridelujejo pšenico na tridesetih arih, ne morejo pokriti stroškov z odkupno ceno osemnajstih tolarjev. Zato naj to svojo pšenico pokrmi svinčetu, svinčje zakolje, povabi prijatelje na koline in se povese, kmetovanje pa naj pusti kmetom, ki dosegajo dober hektarski donos in pridelujejo nekaj sto ton pšenice."

Omenili ste, da vas niti toča niti suša ne smeta dotolči, saj bi ostali vi in vaša družina goli in bos.

"Točno. Tako je. Nekoč je nad vsakimi vhodnimi vrati kmetove hiše bila pripeta tabla z napisom zavarovalnice. Na našem domu, kolikor vem, gre za petsto let star rod, imamo shranjenih nekaj takšnih tablic, torej sta že oče in njegov oče dojela, da ga ob nesreči štiti zavarovalnica. V mojem primeru si brez zavarovalnice ne bi upal zaorati niti ene brazde, privezati enega samega živinčeta. Triglav pa mi zavaruje vse v paketu, mene in mojo družino. Poglejte primer s to sušo: po vseh razpravah, ogledih in obljubah je država doslej dala oškodovancem po 1.400 kilogramov suhega koruznega zrnja. Dejstvo je, da je Zavarovalnica Triglav iz Murske Sobotice spet dala več kot mati država. Kaj bi si jaz, ki imam v hlevu šestdeset glav živine, zdaj pomagal, kaj bi rešil s poldrugo tono koruze."

Štih ne verjame, da ima neumen kmet debel krompir

"Med sogovorniki ste izločili Franca Štiha, ki je skoraj na vseh področjih izjema med kmetovalci v Pomurju. Še predtem pa je treba povedati, da niti ena zavarovalnica v Evropi, vsaj kolikor jaz vem, ne zavaruje poljščin pred sušo," pravi profesor Rudi Cipot, direktor Zavarovalnice Triglav, območne enote v Murski Soboti.

"Gospod Štih sodeluje z našo zavarovalnico že desetletja. Poslužuje se naših uslug v tako imenovanem paketu, vsako leto zavaruje vse od sebe in otrok do nepremičnin, opreme in pridelkov.

Ker ga omenjate, si nekoliko bližje pogledimo njegov primer. On ima izračunano in kot sam pravi ne hazardira, kar v njegovem žargonu pomeni, da vsako leto obnavlja zavarovanje.

Že samo pogin enega goveda znese večjo škodo kot je vložek v zavarovanje, kaj šele, če gre za poškodovano opremo. Ne vem, če veste, verjetno pa ste videli, da ima gospod Štih na svojem posestvu in domačiji najsodobnejšo opremo. Tako, denimo, vrednost njegovega Johna Direja, "mercedesa" med traktorji skoraj dvakrat presega vrednost stanovanjske hiše, da o ostali opremi sploh ne govorimo.

Zavarovanje je za kmeta zaščita na "dolgo roko". Kmetje v Poledavju so zaradi pogostih ujm že davno ugotovili, da muhavosti narave ne morejo predvideti. Zato smo pri Triglavu pripravili za naše zavarovance kmete posebno vrsto zavarovanj, ki jih zdaj že uporabljajo vsa območja Zavarovalnice Triglav. To je zavarovanje v paketu.

Gospod Štih je pošten in zato nikoli ne računa na morebitno povračilo, ki jih

Soboški župan Andrej Gerenčer, dipl. oec. še računa na pomoč države.

ponekod skušajo iztržiti na račun naravnih ujm. Vem za primer, da mu je jezenska moč uničila velike površine zasejane s pšenico. Čeprav so se mu tudi strokovnjaki posmehovali, je še decembra oral in znova sejal pšenico. In v posmeh vsem je imel rekordni pridelek!

Zavarovalnica Triglav je kmetu v slovenski žitnici bližje kot država. Dokler ni gospod Arhar prepovedal, je naša Zavarovalnica kmetom in podjetnikom dajala kredite, ki so bili ugodnejši od bančnih. V kritičnem trenutku je prisluhnila varovancu, ki je v resnici naš najboljši varčevalec. Štihaova filozofija je preprosta: pridelek krat površina in pridelek minus strošek. Zato mu je verjeti, ko pravi, da mu zavarovanje plača John Dire, računalniško vodeni in avtomatizirani traktor s prihrankom po treh urah obratovanja.

Pomurski kmet ima zaupanje v Triglav, ker so naši aktivisti z njim v nenehnem stiku. In pri roki, ne samo ob nesreči. Ob nesreči pa vedno uveljavljamo zavarovanje po "robu strehe", kar pomeni, ne dati premalo in ne preveč, pri sklepanju zavarovanj pa ravnamo tako, kot bi zavarovali lastno imetje. Na tem zaupanju gradimo in ga negujemo že vsa leta ter zavarovanja izpopolnjujemo z novostmi, ki so v prid zavarovancu. Vodi nas prepričanje, da je za zavarovalnico koristneje sto malih od enega velikega oziroma politika "majhnih korakov", razlaga prof. Rudi Cipot.

Kaj so torej doslej navrgli obiski državnih delegacij, ministrov in strankarskih veljakov? Suša je pri njih že utonila v pozabo, ker so pred durmi volitve.

Janez Sever

Kmet Franc Štih, trdi, da mu zavarovalnica da prej in več kot država.

DRAGI MINISTER!

Že več kot dve leti je moč govoriti, da poudarjaš, kako si nemočen, kako ne moreš storiti ničesar... Da, na ministra za promet in zveze Marjana Kranjca se nanaša ta uvod. Upam, da boš pismo prebral do konca in kaj — ukrenil.

Začelo se je z integralnim proračunom. Ta je pogoltnil bencinski dolar. Pristal si, ker so te prepričali, da bi sicer razpadel DEMOS. Potem je šlo tako naprej: za nove ceste, nove povezave nasploh, za posodobitve, za vzdrževanje, je bilo vse manj denarja. Ustavil si gradnje in jamral ter znova in znova zatrjeval, da si brez moči.

Droben, a značilen primer je sotelska železnica. Za pičlih 180 milijonov tolarjev bi obnovili to progo v celoti, za 40 milijonov pa tistih najnujnejših 5 km. Inšpekcija je progo v bistvu že zaprla, pa odločitev podaljšala do konca tega meseca. Gospod minister, ti je znano, kako malo je potrebno — če pogledaš, kam tvoji kolegi ministri usmerjajo denar — da bi rešili tako pomembno prometno povezavo?

Manj se sekiraš zaradi Hrvatov, ki naj bi Reko povezali z Budimpešto (po cesti in železnici). Imaš prav vse dotle, dokler ne bo sodobne ceste in železnice tudi med Reko in Trstom. Če se bo to zgodilo, bomo Slovenci prisiljeni na Madžarsko in naprej v Evropo potovati preko Hrvaške. Praviš, da bo drugo leto stekla gradnja avtoceste med Celjem in Vranskim. Ti ne bodo dodatni bencinski tolar spet vzeli v integralni proračun? Kje je tuj kapital? Kje so koncesije?

Si kdaj razmišljal, da tisti, ki ne more, reče: »Dosti je« — odstopi?

TVOJ DRŽAVLJAN

KAJ SE GRE SKB BANKA?

Kljub vsej prijaznosti javnih odgovorov SKB banke, se Zveza potrošnikov Slovenije pridružuje mnenju Snežane Šušteršič v članku "kaj se gre SKB", objavljenem v Sobotni prilogi Dela dne 12. septembra. Zato je več razlogov. Eden od njih je gotovo ta, da si SKB banka kar naprej prizadeva prikazati reševanje lastnih neugodnih stanovanjskih posojil kot tudi svojo zalogo. Že večkrat smo poudarili, da si je za reševanje težkega položaja kreditoremalcev SKB banke najbolj prizadevala predvsem Zveza potrošnikov Slovenije, in ne morda SKB banka. To navsezadnje lahko potrdijo tudi sami kreditoremalci, s katerimi se SKB banka vseskozi ni hotela resno pogovarjati. Zveza potrošnikov je po zaključku pogajanj v mesecu maju od SKB banke večkrat skušala dobiti uradni odgovor glede načina odobravanja popustov in podpisovanja pobotnic oz. aneksov ter zakaj popusta niso deležni tudi posamezniki,

ki sami v celoti poplačajo posojilo. Kljub temu, da je Zveza zahtevala odgovore v imenu skoraj tisočih posojiljemalcev, teh odgovorov ni bilo. Očitno postaja, da bo v prihodnje možno s SKB banko komunicirati samo preko medijev.

Da SKB banka izsiljuje najboljše potujejo njena lastna dejanja. Po tem ko je v javnih medijih velikodušno in brezpogojno ponudila popuste na poplačilo neugodnih stanovanjskih kreditov, je svojim posojiljemalcem pisno grozila, da obljubljenega popusta ne bodo deležni, če ne podpišejo spornih pobotnic. Zavračanje pobotnic s prečrtanim spornim besedilom je še toliko bolj nerazumljivo, saj služba za stike z javnostmi SKB banke zatrjuje, da lahko podpisniki njihovih pobotnic še naprej vodijo sodne postopke zoper SKB banko. Zato Zveza potrošnikov od direktorja banke g. Nerada upravičeno pričakuje, da pojasni nastale zaplete.

HUMORESKA

KONSULTANT GVIDO

Ni še Kemprodukt zapustil konsultant dr. Feliks, ki je več let preučeval in razčlenil organizacijo dela, naredil znanstveni elaborat in pospravil ogromno denarja, že se je pred vrati pojavil drug konsultant, dr. Gvido, ki je prišel ponujat nov elaborat.

»Naredim vam vizijo vašega podjetja,« je rekel glavnemu direktorju. »Ne mislim, futurološko, ampak tehnično-tehnološko, znanstveno vizijo.«

»Vi ste zdaj že četrti konsultant,« je rekel direktor in s konicami prstov potolkel po mizi. »Vizijo bi res potrebovali, ampak za kakšen denar? Lahko vam povem, da imamo s konsultanti slabe iz-

kušnje, da ne rečem, samo izgube. Prvega, ki je preučeval klasifikacijo blaga, se nismo znebili skoraj dve leti, drugi je delal ekspertizo o kakovosti tri leta, tretji je preživel prejšnjega direktorja. Občutek imamo, da se konsultanta zlepa ne znebiš, zato pa se znebiš denarja. Kako dolgo bi se vi ukvarjali z našo vizijo?»

»To je odvisno od vas,« je odločno rekel dr. Gvido. »Ampak prej kot v treh letih je pa najbrž res ne bi mogel narediti. Predstavljajte si, kako velikansko delo je to! Treba je tako rekoč s tehnično-tehnoloških, ekonomskih, tržnih, socioloških, da celo psiholoških in drugih vidikov

JANŠA NI DAL TRAČNIC, KRAJNC PA NE DENARJA ZA OBSOTELJSKO ŽELEZNICO

VLAKI BREZ VOZNEGA REDA

Obsoteljčani zasedbo železniške proge pri Grobelnem. Z izpadom Južne železnice bi nastal prometni infarkt s katastrofalnimi posledicami. Slovenska vlada ne jemlje resno groženj Obsoteljčanov in Kozjancev, sicer bi se spora trezneje lotila.

Inšpekcije prepovedale promet na progi

Čez nekaj dni bo iztekel rok, ki so ga postavili inšpektorji državnih železnic o zapori Obsoteljske železnice. Kot je znano, progo zapirajo zaradi dotrajanosti tirnic in pragov, ki več ne omogočajo varnega prometa. Resnici na ljubo je treba povedati, da ne gre za iztrošenost celotne proge, temveč za približno dolžino petih kilometrov med Stranjem in Imenim.

Vprašanje varnosti na tej zdaj meddržavni progi ni od včeraj, niti kakšna posebna novost. Slovenski železničarji se z njo ubadajo že nekaj let, popravljajo in krpaajo najpotrebnejše dele, za tolikšno obnovo pa seveda zdaj spet nimajo denarja.

Vodstvo slovenskih železnic vidi rešitev v pomoči dr-

žave. Po osamosvojitvi in odcepitvi od Jugoslavije je na našem območju ostalo kar dosti blaga v tako imenovanih »državnih rezervah«, ki jih zaradi okoliščin Jugovina ni uspela zvleči z našega območja. Med temi rezervami je tudi kar nekaj kilometrov tirnic in tisoče železniških pragov, ki si jih po domeni zdaj prilasča obrambno ministrstvo.

Zato je vodstvo slovenskih železnic, ki se nikakor ne strinja z ukinjanjem prog, slovenski vladi predlagalo, da bi naj obrambno ministrstvo iz državnih (tokrat sloveskih) rezerv železnico »kreditiralo« s potrebno količino tirnic in železniških pragov. Po analizah železničarjev gre za takojšnje popravilo nekaj manj kot petih kilometrov prog, s čimer bi progo usposobili za normalni promet in pridobili na času za obnovo celotne proge. Po približnih izračunih bi za ta najnujnejša dela država morala pridati okrog 50 milijonov tolarjev, železnica pa bi vložila svoj delež v obliki dela in strojev ter pokrila okrog 10 milijonov tolarjev, kolikor še manjka za pokritje tega najnujnejšega dela.

Obsoteljčani pretijo z zasedbo proge

Splošno znano je, da si nihče iz obeh vlad na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju ni nabral toliko zame-re kot gospod minister Marjan Krajnc, za katerega menijo, da je »premehek« za trde prometne orehe in lobyje, od katerih je odvisna prometna infrastruktura. Ta zamera pa na Kozjanskem in v Obsotelju meji že na mrznjo.

Očitki Obsoteljčanov in Kozjancev na rovaš gospoda Krajncja temeljijo na dejstvu, da država v resnici temu območju ne odmerja potrebne pozornosti, da bi posodobila prometno infrastrukturo. V zvezi z Obsoteljsko progo pa je zamera na meji strpnosti, ker niti gospod minister niti drugi člani vlade, ki tu in tam zaidejo na kakšen »obisk« ali predvolilni piknik, s prstom ne mignejo,

to pomeni?« je vprašal direktor.

»Jaz vam vizijo, vi meni denar,« je naravnost odvrnil Gvido.

»Vi nam vizijo, mi vam vizijo,« je rekel direktor in se nasmešnil.

»Če tako hočete.« Dr. Gvido je imel tako rekoč odprto pot v prihodnost Kemprodukta. S preizkušeno taktiko se je nekega dne kot kakšen inšpektor pojavil v tovarni. Delavci so takoj zasumili, da je med njimi nov konsultant. Tisti pred njim so imeli namreč enako držo in hojo.

»Pet tisoč... deset tisoč... petnajst tisoč...« je začel šteti eden od delavcev.

»Kaj pa štejete?« je vprašal Gvido.

»Vrednost vaših korakov,« je rekel oni in se zasmejal.

»To bo pa res krasna vizija,« je dodal drugi delavec.

Antón Konica

da bi zadeve premaknili z mrtve točke.

Glede na to, da državne inšpekcijske službe ne prevzemajo več odgovorosti za varnost prometa na ponedkod že povsem dotrajani Obsoteljski železnici in svojega ultimata več niso pripravljene odmakati, preti zaprtje proge. To pa pomeni hud udarec tamkajšnjemu gospodarstvu, turizmu in predvsem življu, ki je od prevoza z železnico vsakodnevno odvisno.

Rekli smo, da težave železničarjev in ljudi z železnico niso od včeraj. Na težave so tako železničarji kot ustrezni občinski organi prizadeti občin že dolgo opozarjali. Prej v Beograd, Zagreb in zdaj v Ljubljano odhaja nešteto delegacij, priporočil, zahtev in v zadnjem času groženj. Obsoteljčani so namreč že pred časom, ob prvi neuradni vesti o ukinjanju njihove proge, ustanovili poseben krizni odbor, ki ima med drugim tudi nalogo za organizacijo zasedbe Južne železnice v Grobelnem ali pozneje celo železniškega vozlišča v Celju. Kaj bi to pomenilo za naše gospodarstvo, predvsem pa za že tako omajani ugled naše države v svetu, ni težko predvideti.

Ne gre namre pozabiti, da navzlic zdajšnjim razmeram po tej progi teče tudi mednarodni promet, za velik del slovenske industrije pa je ta proga glavna aorta v Evropo. Trezni gospodarstveniki tega dela Slovenije ne upajo niti pomisliti na nesrečo, da bi z nje iz obeh vlad na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju ni nabral toliko zame-re kot gospod minister Marjan Krajnc, za katerega menijo, da je »premehek« za trde prometne orehe in lobyje, od katerih je odvisna prometna infrastruktura. Ta zamera pa na Kozjanskem in v Obsotelju meji že na mrznjo.

Kaj še čaka vlada?

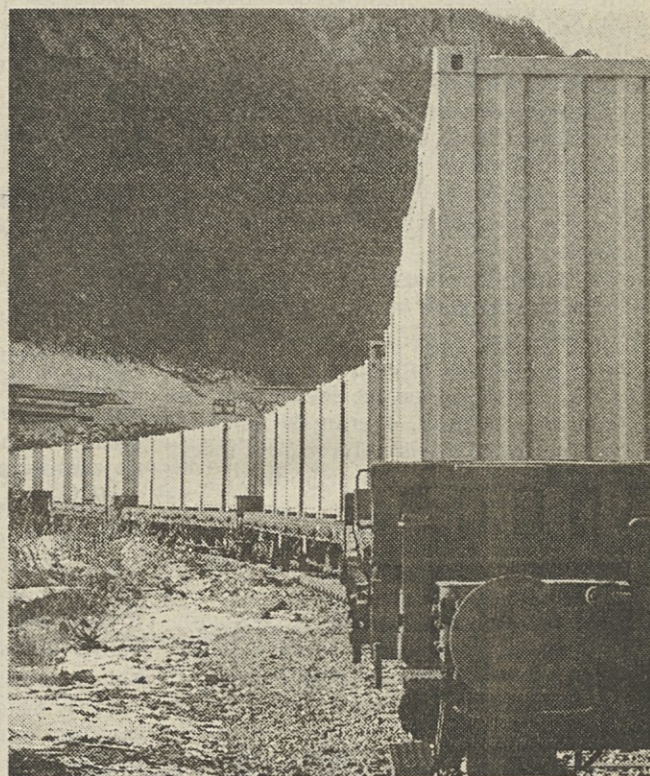
Skorajda neverjetno je, s kakšno brezbriznostjo se loteva težav tudi ta vlada, ki ji je bilo neomajno zaupano in

v kateri je večina naroda videla odrešenika. Če je namreč res, da posamezna ministrstva, v tem primeru Janša, predstavljajo državo v državi in vodijo ločeno politiko, potem še dolgo ne bo videti rešitve za mnoge, tudi manjše, težave, kot so Obsoteljska železnica.

Vprašanje je namreč, če kaplarji, ki so se pod Janšo prelevili v stotnike, sploh domajajo, kolikšna je vrednost rje, ki zdaj napada tirnice po skladiščih državnih rezerv, namesto da bi te, tirnice, služile svojemu namenu in obdržale pri življenju prometnico, ki edina napaja našo vzhodno mejo.

Zamera gospodu ministru Janši je toliko večja, ker sploh ni smatral za vredno, da bi vsaj odgovoril na predlog, ali bil pripravljen poseči k reševanju tega problema. To, da niti on niti minister Krajnc nimata »potrebne denarja« pa je itak podobno peni, ki se tako veličastno razliva ob vsakokratnem odpiranju šampanjcev na tem ali onem pomembnem odkritju kasarne, kozolca, božje poti ali kapele. Neznanka ostajajo samo Kozjanci in Obsoteljčani, če v resnici zasedejo Južno železnico na eni strani in na drugi strani je prav tako nepredvidljivo, koliko bo državo veljala umiritev razsre-nega občinstva in tista brezštevilna popotovanja pomembnih in nepomembnih, zdajšnjih ali bodočih državnih ali strankarskih veljakov, ki bi jim bila prav dobrodošla kakšna podoba veselica na tem siromašnem koncu države, kjer so vsi prejšnji in zdajšnji oblastniki bili dotolčeni zaradi njih samih. Ljudstvo je namreč verjelo le še — Dobrotniku iz Negove. In zato ga je tudi volilo.

Janez Sever

NOVA DOBA

išče AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglasijo v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

KDO JE GUVERNER BANKE SLOVENIJE — HAMURABI ALI ARHAR

SPOR ZARADI IMENA

Po navedbah Banke Slovenije se dr. Bogdan Oblak v tujini predstavlja kot guverner Banke Slovenije ter celo pošilja ponudbe tujim kovnicam denarja za kovanje kovancev, na katerih piše Republika Slovenija. Glede na to, da Hamurabi tudi v tujih strokovnih revijah objavlja prispevke o svojem denarju - lipi, niti ni preveč čudno, če je imel celo guverner banke Slovenije dr. France Arhar v tujini težave z dokazovanjem svoje identitete, saj so marsikje smatrali, da je guverner banke Slovenije dr. Bogdan Oblak. Kot že rečeno pa je temeljno javno tožilstvo zavrnilo kazenski ovadbi, saj je ugotovilo, da se je Bogdan Oblak izdal za guvernerja Lipe Holdinga-Banke Slovenija in ne zakonite Banke Slovenije.

Vse skupaj se je po Hamurabijevih besedah pričelo že 15. maja 1989 s sklepom sveta guvernerjev črne borze, ki je sprejel sklep o novi denarni enoti, ki so jo imenovali lipa. Štiriintrideset družabnikov je nato ustanovilo podjetje Lipa Holding. Februarja 1990 je upravni odbor Lipa Holdinga predlagal, da se takoj kljub minimalnemu ustanovnemu kapitalu ustanovi "Banka Slovenije". Zaenkrat le kot oddelek v podjetju. Ta oddelek naj bo model emisijske banke, ki naj ob poznejši dokapitalizaciji prevzame vlogo centralne banke v čim širšem valutnem območju. Ta centralna banka naj bi bila ustanovljena kot delniška družba fizičnih oseb, podjetij in države, ki bi lahko imela v njej večinski delež. Izdelali so tudi elaborat ustanovitve emisijske banke in ustanovnih podjetij Lipa Holding, ki naj bi v treh fazah zbrali ustrezen kapital za dobro delovanje takšne centralne banke. Narodno banko Jugoslavije s podružnicami po podrajinah in republikah bi v daljšem obdobju likvidirali. Skupščina podjetja je na zboru imenovala za guvernerja Banke Slovenije dr. Bogdana Oblaka (Hamurabija).

Tako v podjetju Lipa Holding že tri leta deluje oddelek banka Slovenije, katerega namen je bil preučiti vse mehanizme centralnega bančništva.

Kmalu nato je napočil tudi trenutek monetarne osamosvojitve Slovenije in zamenjava jugoslovanskih dinarjev za slovenske tolarje. Skupščina je sprejela tudi zakon in novo ime za centralno banko, ki se ne imenuje več Narodna banka Slovenije pač pa Banka Slovenije.

Sedaj pa so se pojavile težave z uporabo imena Banka Slovenije, ki si ga lastita oddelek v podjetju Lipa Holding, ki smatra, da je legitimni nosilec imena in Narodna banka Slovenije, ki je samo spremenila ime v Banko Slovenije.

Dr. Bogdan Oblak-Hamurabi: "Država mora zaščititi intelektualno lastnino".

Po Hamurabijevem mnenju je bilo s sklepom skupščine jasno povedano, da bodo oblast nad monetarnimi zadevami ne more imeti Narodna banka Slovenije, saj je le-ta korumpirana, velikokrat nestrokovna, pod prevelikim vplivom politike, povrh vsega pa ima še preveč zaposlenih. Predvsem pa je bila NBS ekspozitura Narodne banke

Jugoslavije, torej le del bankrotiranega denarnega sistema Jugoslavije.

Hamurabi tudi meni, da bi bilo potrebno NBS najprej likvidirati in šele nato ustanoviti novo centralno banko. Vse terjatve bank do NBJ bi bilo potrebno ne samo formalno, ampak tudi dejansko sanirati, oziroma bi jih moral nekdo odkupiti.

Precej sporno se zdi prepričanje dr. Bogdana Oblaka, da je zakon o Banki Slovenije namenjen Lipi Holdingu oziroma njenemu oddelku Banki Slovenije, saj smatra, da je s sprejemom zakonodaje o Banki Slovenije oddelek Lipe Holdinga - Banke Slovenije dobil tudi vso potrebno pravno podlago za svoje delovanje.

In Hamurabijev odgovor na takšno razmišljanje?

"To je res bistveno vprašanje. Prvotni predlog zakona je govoril o Narodni banki Slovenije, vendar se skupščina s tem ni strinjala, zato so zakon imenovali zakon o Banki Slovenije. Ta zakon daje pravne okvire s ciljem ustanovitve centralne banke kot delniške družbe, tako kot je to urejeno drugje po svetu. Če je bil zakon res mišljen samo za centralno Banko Slovenije, bi morali za ime naši Banki Slovenije plačati ustrezno odškodnino oziroma dati delež v centralni Banki Slovenije. Vendar pa obstajajo tu številne nejasnosti - Banka Slovenije sploh ni olastninjena, tako da se ne ve, čigava je. Menim, da bi se morala državna centralna banka, pravna naslednica Narodne banke Slovenije, ustrezno preoblikovati v delniško družbo, v kateri pa bi lahko bila država največji delničar."

Vendar je za dr. Franceta Arharja precej neprijetno, kadar mu v tujini ne verjamejo, da je res on guverner Banke Slovenije?

"V tujini poznajo Lipo Holding in njen oddelek Banko Slovenije, saj sem veliko kontaktiral z različnimi tujimi finančnimi organizacijami. Z ljudmi, ki

so prihajali v Ljubljano, smo še pred sprejetjem zakona o Banki Slovenije sklepali razne posle, se dogovarjali za tiskanje bankovcev in kovanje kovancev. te zadeve smo nato odstopili Banki Slovenije.

Kljub vsemu smatram, da mora država zaščititi intelektualno lastnino, kar ime Banka Slovenije je, saj smo si ga mi že pred tremi leti povsem zakonito in legalno nadeli. Zato smo upravičeni do odškodnine, saj bi vsakršno drugačno ravnanje pomenilo nacionalizacijo. Tako je to po eni strani moralno vprašanje, po drugi pa se tukaj pojavlja veliko tudi čisto konkretnih vprašanj.

Sedaj za lipe, ki jih je mogoče uporabljati v 500 trgovinah širom Slovenije, ki so obligatorni in dovoljeni denar, jamči Lipa Holding - Banka Slovenije. Če bi se odpovedali temu imenu v korist centralne banke Slovenije, bi zanje morala jamčiti država".

Ste se poiskovali kako dogovoriti s centralno banko?

"Na Banko Slovenije in svet Banke Slovenije sem naslovil več pisem. Vendar komunikacije na tem področju potekajo dokaj slabo, saj mi niti enkrat niso odgovorili, kljub temu, da povsod po svetu na pismo ponavadi odgovorijo, pač pa vlagajo kazenske ovadbe. Pripravljeni smo na sodelovanje z Banko Slovenije, saj si želimo te zadeve pravno urediti in razjasniti", je končal dr. Bogdan Oblak.

Ker je tožilstvo zavrnilo ovadbo, morajo o sporu zaradi uporabe imena odločiti ustrezni skupščinski odbori in republiška skupščina. Vsekakor pa bi bila odločitev potrebna čimprej, saj lahko verjamemo Francetu Arharju, ki pravi, da Oblakovo delo doma in v tujini vzbuja zmedo in vtis, da v novi državi ni moč pravno urediti tako občutljivega področja, kot je izdajanje denarja.

Janez Vodnar

PODJETNIŠTVO LJUBI HRABRE

Kdor si upa, ta si pač upa. Dva mlada fanta, Jože Braček in Simon Fekonja iz Vitomarcev v Slovenskih goricah, sta se v času največje gospodarske krize v Sloveniji, ko so zastale domala vse proizvodne in druge naložbe, odločila in začela uresničevati svojo »poslovno idejo«, ki so jo splošno mnogi imeli samo za nalivno »mladosntiško sanjarjenje«, pa še malo prismuknjeno povrh. Jože in Simon sta se namreč odločila, da bosta ogromno staro razpadajočo šolsko zgradbo v Cerkvjenjaku, preuredila v sodoben gostinski, proizvodni in poslovni objekt — in le kdo bi verjel, da lahko kaj takega »uspe« v majhnem kraju sredi Slovenskih goric v najmanj razviti slovenski občini Lenart, ko pa istočasno propadajo investicije v bolj razvitih in najbolj razvitih slovenskih krajih. Po drugi strani si mnogi tudi niso znali predstavljati, kaj naj bi Jože in Simon s takšnim sodobnim in velikim gostinsko-proizvodnim in poslovnim objektom počela v teh nerazvitih krajih, kjer »ljudje tako in tako nimajo denarja«.

Mlada podjetnika pa sta presodila drugače in »začela iskati zaslužek« tam, kjer ga dotlej ni nihče ne videl ne pričakoval.

Najprej sta od občine Lenart odkupila veličastno in razpadajočo poslopje stare šole v Cerkvjenjaku, ki na vrhu griča ob cerkvi Svetega Antona kraljuje že skoraj dvesto let. Nato sta pravzaprav s skromnim kapitalom in lastnim delom začela obnavljati propadajočo zgradbo, kar je bilo zlasti splošno videti prav brezupno. Vendar pa sta, tudi ob pomoči številnih kolegov in krajanov, v starem poslopju uredila sodobno »Gostišče pri Antonu« z več kot 300 sedeži, hkrati pa sta v nekdanji šoli uredila tudi proizvodne prostore za majhno tovarno čevljev ter za majhen šiviljski obrat, poleg tega pa je v zgradbi tudi več poslovnih pros-

torov za obrtnike in podjetnike, ki tudi tukaj poganjajo »kakor gobe po dežju«.

Po besedah Jožeta Bračka bo proizvodnja čevljev in konfekcije v nekdanji šoli kmalu stekla, saj vse kaže, da bo zainteresiranim podjetjem, ki želijo v Cerkvjenjaku odpreti svoje obrate, priskočila na pomoč tudi republika s sredstvi za demografsko ogrožena področja. Če bo temu res tako bo Cerkvjenjak kmalu dobil 70 novih delovnih mest, kar predstavlja za ta majhen kraj, ki nima še niti enega proizvodnega obrata, pravo »industrijsko revolucijo«.

»Gostišče pri Antonu« pa je pred nekaj več kot mesecem dni že na široko odprlo svoja vrata. V »fari«, ki ima 500 hiš, je to gostišče s 300 sedeži premajhno, da bi ob petkih in sobotah lahko sprejelo vse zlasti mlade obiskovalce, ki so tod našli svoje novo zbi-

rališče. Mnogi domačini preprosto ne morejo verjeti, da se v nekdanji zapušeni Cerkvjenjak vsak večer pripelje toliko ljudi od blizu in daleč, še bolj presenečeni pa so nad tem, da imajo ljudje tod še toliko denarja, saj leži Cerkvjenjak sredi najmanj razvitega področja Slovenskih goric.

»Poslovna poteza« dveh mladih pod-

jetnikov je hkrati tudi »lakmusov papir« za druge podjetnike. Sedaj, ko povsod primanjkuje sredstev, jih je morda mogoče najti tudi kje izven mest in celo na nerazvitih področjih Slovenije-samo hrabro se je treba lotiti iskanja.

Anton Čas

DARJA LAVTIŽAR — BEBLER, BODOČA PREDSEDNICA SLOVENIJE?

S TELEVIZIJE NA POLITIČNI ODER

Še ne tako dolgo tega so v točno določenih terminih naši mali televizijski ekrani gostili prijetno podobo z enakovrstnim glasom. Naenkrat jo je zmanjkalo. Nič čudnega, saj se je spikerka in televizijska novinarka Darja Lavtižar - Bebler, za katero so le redki vedeli, da je diplomirana pravnica, podala v nevarnejše vode - politične.

Danes je za barko, na premcu katere piše "Darja Lavtižar - Bebler, kandidatka Socialistične stranke Slovenije za predsednico Republike Slovenije", veter zelo ugoden.

Ker se nekje pač mora začeti, se navsezadnje lahko tudi pri vašem imenu: Darja Lavtižar - Bebler. Lepo je, vendar malce težko izgovorljivo, celo jezik bi se dalo zlomiti. Obstaja še dilema, če ste bolj Lavtižar ali Bebler...

"Kar Darja mi recite, je najbolj kratko in najbolj enostavno. Mislim pa, da sem Lavtižar in Bebler v enaki meri."

Nedvomno je, da ste bili prej Lavtižar. Kje so vaše korenine?

"Doma sem iz Kranjske Gore, iz stare slovenske družine, ki je prišla čez planine s Koroške. Imam srečo, da sem bila rojena v tako lepem okolju, v čudovitih krajih Vandotovega Kekeca. Imam tudi srečo imeti očeta, poznavalca in ljubitelja flore in favne, ki je svojo ljubezen vcepil tudi vame. Od Lavtižarjevih sem marsikaj podedovala, med drugim tudi veselje in smisel za petje. Sploh je v Kranjski Gori doma lepo slovensko petje. Velja pravilo: Če trije Kranjskogorčani zapojejo z litrom vina, zveni kot oktet. Včasih je pritegnil seveda tudi Ivan Cankar, ki je hodil letovat k moji teti."

Roko na srce, imate zelo lep glas. Kako ste ga izkoristili?

"Lahko rečem, da sem živila nekakšno normalno življenje šolarke, gimnazijke in študentke. V tem času sem veliko pela. V gimnaziji sem sodelovala pri drami, tako da sem razmišljala o vpisu na igralsko akademijo. Kot vedno pa je v meni prevladal racionalni duh in sem vpisala pravo. Med študijem prava, ki sem ga zaključila v rednem roku, sem študirala solo petje (mezopran) pri profesorici Angeli Škof. Ves čas sem bila tudi napovedovalka TV dnevnika. Po diplomu na pravni fakulteti in uspešnem zaključku šolanja petja sta obstajali dve možnosti: naj ostanem pri televiziji, kakor me je prepričeval pokojni Dušan Dolinar, ali naj odidem na študij petja v Italijo po nasvetu Škofove. Racionalni duh je izbral prvo varianto. TV novinarka sem ostala štiri leta."

Da vas ni na televiziji prvič zagledal tudi vaš mož, dr. Anton Bebler, strokovnjak za vojna in vojaška vprašanja?

"Res je, prvič me je najbrž res videl na televiziji. Mojega urednika Graha je prosil, naj bi napravila reportažo o takrat (leta 1976) pravkar ustanovljeni smeri Splošne ljudske obrambe in Družbene samozaščite (zdaj obramboslovja, op.av.) pri FSPN. Nikoli še nisem nobene oddaje delala tako dolgo kot takrat. Moj bodoči mož je želel stalno nove in nove popravke."

Kaj moremo, takšni so pač profesorji! V vašem primeru se je dalo nadaljevanje predvideti...

"Poročila sva se v začetku 1977. leta. Imava dva fanta: petnajstletnega Žigo in devetletnega Andreja. Starejši sin se je podal v ples, kjer je dosegel v

svetovnem merilu lepe rezultate, četrto mesto v plesu "Jive" in šesto mesto v "Ča-ča", mlajši pa je takšen, kakršen pač mora biti devetletnik.

Smo srečna družina, vendar živimo malce nenavadno življenje. Zaradi strokovnega usposabljanja in vsakovrstnih obveznosti je bil mož veliko zdoma. Njegova najdaljša odsotnost je bila en semester (šest mesecev), ko je predaval na Univerzi v ZDA. Njegova prosperiteta pa mene ni ovirala. "Še več, dopolnjevala sva se, bil mi je odlični svetovalec. Steber družine, če lahko tako pogojno rečem, sem bila vendarle jaz."

Z nedavnim odhodom vašega moža za veleposlanika v Ženevo se je vaša družina "razdružila" za dalj časa. Če se ne motim, naj bi službovanje vašega moža v tujini trajalo štiri leta.

"Svoji stranki sem se obvezala, da bom ostala v Ljubljani. Pri meni sta seveda tudi otroka. Konec koncev pa sodobna komunikacijska sredstva in relativna bližina Ženeve ne predstavljajo večjega problema. Moževemu odhodu v Moskvo sem nasprotovala iz razloga, ker je Moskva zelo oddaljena, pogojno rečeno krizno območje. Res je, da bi mož lahko tam, sam tako misli, za Slovenijo storil veliko, vendar je Ženeva kot "koncentrat diplomacije" pomembnejša."

Ni še bilo govora o vaši politični poti.

"Po odhodu z RTV sem začela kot strokovna sodelavka in nadaljevala v Predsedstvu RK SZDL. Zadolžena sem bila za politični sistem in človekove pravice. To je bilo obdobje zelo koristnega dela, čas spreminjanja političnega življenja, ki je dosegel svoj prelom z razpravami o amadmajih k Ustavi SFRJ."

Pomembna je bila ustanovitev Sveta za varstvo človekovih pravic in svoboščin. Pobudo zanj je dal Jože Smole, kot "specialistka" za to področje, ki sem ga profesionalno pokrivala pri SZDL, pa sem zadevo izpeljala. Na vsak način smo na njegovem čelu hoteli imeti Bavcova, ki je nedvomno največji strokovnjak. Verjetno se še spominjate zloglasnega 133. člena."

Naenkrat SZDL spremeni ime in postane Socialistična stranka. Ostali ste ji zvesti. Ste strankarski človek?

"Levo - sredinski vrednostni strankarski program se pokriva z mojo usmeritvijo. Zdi se mi pa preveč strankarstva."

ko gre za obči interes, ko se začno klati v skupščini. Mnoge stvari so vendar splošnega pomena. Nekatere stranke so se kljub temu napihnile, druge razbile. Najbolj me moti konstantno napihovanje nekaterih liderjev, ve se katerih, v skupščini. Nagnjena sem k temu, da zagovarjam človeka in iščem samo njegove dobre lastnosti. Kot pravica bi bila rada odvetnica, nikoli javna tožilka."

Ste profesionalna poslanka. Lahko bi se reklo, da živite s skupščino in v skupščini. Nporno delo.

"Res sem profesionalna poslanka Socialistične stranke Slovenije, edina ženska članica Ustavne komisije, članica številnih skupščinskih komisij in navsezadnje tudi predsednica odbora za lokalno samoupravo."

Dela v slednjem telesu sem se lotila posebej temeljito. Prizadevala sem si, da smo se problema lokalne samouprave lotili študijsko. Preštudirali smo mnoge zahodne sisteme lokalne samouprave, ki jih bo potrebno aplicirati na domače. Poiskati je treba najboljšo rešitev! Schwarzbartl pa bi, če bi mogel, enostavno prepisal avstrijski zakon. Absurd."

Kako je prišlo do vaše kandidature za predsednico naše lepe Slovenije?

"Letos so se naše stranke po občinah odločile, da gredo na volitve s svojim kandidatom. Zahteve s terena so bile izrazite, da bi ta oseba bila jaz. V stranki smo se odločili, da pridemo s svojim kandidatom na dan, ko bo sprejeta temeljna volilna zakonodaja."

Kandidaturo sem sprejela, ker sem čutila, da bom to lahko dobro delala. Sprejela se jo, ker mislim, da se morajo tudi ženske za kaj potegovati. Nam, ženskam, to enostavno gre."

Vem, da niste feministka.

"Radikalni feminizem mi ni všeč. Ni pa mi seveda všeč, da bi morala ženska biti s celim kupom otrok ves čas doma, dedci pa bi odločali. Sem mati, ki ve, kaj lahko nudi otrokom. Če bo žena z otroki doma, delal pa bo samo mož, jim bo trda predla."

Je slovenska družba zrela za državno predsednico ženskega spola?

"Težko bi rekla, da slovenska družba za to ni zrela, treba ji je to le dopovedati. Če so ženske na visokih državnih položajih v državah, kot so Indija, Pakistan, Filipini in navsezadnje tudi v konzervativni Veliki Britaniji, ne vidim razloga, da ne bi bile tudi v Sloveniji. Bilo bi krasno, če bi dobili enkrat žensko na najvišji politični položaj, kar bi bil tudi eden od pomembnih elementov v zavesti vstopajočih v našo Slovenijo. Vedeli bodo, da vstopajo v normalno, civilizirano, moderno evropsko državo. Skratka, to bi bil znak civilizirane razvite družbe."

Konkurenca v "predvolilni kampanji" je pestra. Bila bi še bolj, če bi bil med nami še Ivek. Kaj menite o svojih nasprotnikih?

"Kučana zelo cenim. Ostali kandidati obljubljajo nekaj, česar sploh ne morejo izpolniti. Predsednik Republike Slovenije je predvsem predstavniška funkcija. Je oseba, ki mora uživati ugled vseh, mora biti integrativna. Pri opravljanju svoje funkcije ne sme biti pristranska. S svojo pojavo, znanjem in obnašanjem predstavlja državo navzven. Mora biti osebnost v pravem pomenu besede, večša diplomacije. Obvezno mora obvladati angleški jezik. Kučan ga menda ne obvlada, pa nič zato."

Ne morem si predstavljati, da bi bil predsednik države dr. Stanko Buser, znanstvenik, ki se ukvarja s kamenjem. Cenim njegovo delo, toda nima osnovnih predispozicij za opravljanje tipičnih predsedniških nalog, kot so na primer imenovanje ambasadorjev, protokolarni sprejemi. To leži humanistično izobraženim ljudem, na primer pravnikom."

Kaj bo porekel vaš mož, če boste imeli višjo funkcijo kot on, kako si boste uredili življenje po izvolitvi, seveda hipotetični?

"Mož me je zmeraj spodbujal in prepričana sem, da bo z mojim uspehom zadovoljen. Dogovoriti se bova morala in si urediti družinsko življenje. Menim, da ne bo nobenih problemov, dostikrat mi je šlo na živce, da se z mano ni sposoben skregati."

Ne bom šla živeti v Murgle, ker mi tisto močvirsko okolje ni všeč. Če bi že naj spremenila bivališče, bi v novem okolju moral biti vsaj kakšen griček ali smreka. Ostala bom na Zupančičevi, v strogem centru, blizu skupščine in prostorov predsedstva Republike Slovenije."

Ko bom šla peš v skupščino ali v predsedstvo, bi rada srečala vsaj štiri ljudi. Občudujem Zlobca, ki hodi peš na predsedstvo in se pogovarja z znanci. Ni mu stopila slava v glavo."

Napeljali ste me na naslednje vprašanje. Imate radi Janšo? Če boste predsednica, bo vaš podrejeni.

"Ko so v Slovenijo prihajali tuji vojaški atašeji, so zaprosili za sprejem pri dr. Beblerju. Za Janšo niso slišali. Mož jih je usmerjal na ministra za obrambo, le temu in ostalim iz tega resorja pa je usmerjal poti v tujini, kot na primer ogled obrambnih sil nekaterih zahodnih držav."

Kot morebitna vrhovna poveljnica obrambnih sil Republike Slovenije bi lahko z moževo pomočjo končno uredili nekatere stvari. Kako?

"Vse bom naredila, da bomo imeli visoko usposobljeno Teritorialno obrambo. Širši aspekt Slovenije v svetu pa je tako imenovana oborožena nevtralnost, za kar se zavzemamo socialisti."

Vas vojna na jugu prizadene?

"Strašno. Ko sem po TV gledala porušeni Vukovar in redke ljudi, ki v njem, ne vem od česa živijo, sem bila pretresena. Da o Bosni sploh ne govorim."

Zadnje vprašanje: zakaj pijete čaj brez sladkorja?

"Želim malce shujšati. Tudi to je pomembno pri decembrskem odločanju volilcev."

Tekst in slika Franc Furland

LEPA GOSPA IZ LJUBLJANE PIŠE TREZIKI V SLOVENSKE GORICE

BIROKRACIJA, KRUH VSAKDANJI

Nekje med griči v Slovenskih goricah živi v skromno, pa vendar skrbno urejeni hišici Terezija. Ob nedeljah rada posedi pod brajdami pred hišo, med tednom pa od jutra do večera dela na vrtu in na nekaj majhnih krpicah zemlje, razstresene po gričevnatem svetu. Terezija sedaj, ko je že upokojenka, ne dela samo iz veselja, čeprav jo je delo vse življenje veselilo, pač pa tudi zato, ker ima premajhno pokojnino, da bi z njo v teh kriznih časih kupila vse, kar potrebuje za vsakodnevno preživljanje.

In ravno za Trezikino pokojnino gre. Trezika je doslej prejemale 7.800 tolarjev pokojnine. Ko ji je poštar tja med griče v Slovenske gorice vsak mesec prinesel pokojnino, se je Treziki raztegnil obraz in poštar je v zahvalo vedno dobil kakšno »kupo«, včasih pa celo še kaj za pod zob. Pokojnina res ni bila bog ve kako velika, vendar pa je Trezika, vajena skromnega in skrbnega življenja, z njo še kar nekako shajala. Le zadnje čase, ko se je podražila elektrika in ko so poskočile tudi skoraj vse cene v trgovinah, je Treziki začela pokojnina pohajati prej, predno se je iztekel en in začel drugi mesec. Vendar pe je Trezika upala, podobno kakor iz dneva v dan upa večina upokojencev, da se bodo dvignile tudi pokojnine. Običajno je tako, da najprej poskočijo vse cene, kakšen mesec kasneje pa se malce povečajo tudi pokojnine. To je vedela tudi Trezika in si govorila, da pač mora stisniti zobe ter se pretolči čez naslednji mesec, potem pa bo že boljše, saj bo ta pokojnina zagotovo za kakšen tolarček

večja. Tistemu, ki ima malo, pa veliko pomeni tudi nekaj tolarčkov povišanja pokojnine.

Namesto višje pokojnine pa je poštar Treziki v septembru prinesel belo kuverto z rdečimi pečati naravnost iz bele Ljubljane. »Zadeva: PREPLAČILO«, je pisalo v pismu, ki ga je Treziki tja med griče v Slovenske gorice poslala strokovna služba Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, Moša Pijadejeva, Ljubljana. V pismu referent za nakazovanje pokojnin Jože Sterbenc Treziki ostro piše, da so ji od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1992 pošiljali preveliko pokojnino, zato ji bodo v naslednjih treh mesecih od njene skromne pokojnine odtegnili »nastalo preplačilo v znesku 4.002,00 SIT«. Trezika bo zato v naslednjih treh mesecih prejemale manjšo in ne večjo pokojnino. Vendar pa Trezike ni skrbelo to, kakor bo preživela mesec z nekaj več kot 6 tisoč tolarji pokojnine, pač pa jo je skrbelo nekaj drugega. Vedno je bila delovna in poštena, zato kar nekako ni mogla razumeti, da je od 1. 1989. leta naprej vsak mesec naredila takšen »greh«, da je ob zasluženi pokojnini vzela še 111 tolarjev, ki ji niso pripadali. »Pa saj jih nisem sama vzela, saj jih je poštar prinesel, saj so jih iz Bele Ljubljane poslali za mene,« se je tolažila Trezika, vendar ji vest kljub temu ni dala miru.

Zato se je Trezika odpravila na dolgo in naporno pot po vročem soncu čez griče do najbližje pošte. Ko je prišla telefonsko slušalko v roke, jo je obšel nenavaden občutek, saj po takšni napravi Trezika v vsem svojem dolgem življenju še ni velikokrat govorila.

Skrbno in z občutkom pomembnosti je zavrtela številko 061/306-107. Ta telefonska številka je napisana črno na belem v belem pismu z rdečimi pečati, ki ga je Trezika dobila iz bele Ljubljane. Javila se je prijazna ženska, nekaj povedala in nato odložila slušalko. Trezika je bila zmedena, zato je poklicala še enkrat. Zopet isto. »Kaj hočemo, leta so tu,« si je dejala Trezika in poklicala na pomoč.

Javil se je avtomat in povedal, da je telefonska številka spremenjena. »Kličite 132-133«, je javljal avtomat.

Končno je poštar priklical Oddelek za nakazovanje pokojnin. Vse je pojasnil in prijazna gospa na drugi strani žice je povedala, da bo šla

Zadeva: PREPLAČILO

Na podlagi sklepa, ugotovitve oziroma odločbe z dne 7.8.1992 je nastalo preplačilo v znesku 4.002,00 SIT

Pri izračunu preplačila so upoštevani pripadajoči in prejeti zneski za čas od 1.9.1989 do 31.8.1992

Preplačilo bo odtegnjeno v enem obroku, oziroma v 3 obrokih po 1.500,00 SIT

(Zadnji obrok 700,00 SIT, ostalo 1.000,00 uije.

Odtegnjeni zneski preplačila bodo izplačani v »muzejski« pokojninske nakaznice oziroma nakazila pod šifro 55.

Vodja oddelka
za nakazovanje pokojnin
Jože Sterbenc

nekam pogledat. V tišini, ko je čakala na odgovor, je Trezika nemirno prestopala z noge na nogo, saj jo je skrbelo, kakšen bo telefonski račun. »Odslej bo pokojnina še manjša in bo treba še bolj stisniti,« si je govorila.

Po minutah, ki so se za Treziko vlekale kakor ure, je prišla ljubezniva gospa nazaj k telefonu in pojasnila, da je »pač pršlo do preplačila« in da je gospa Terezija o tem obveščena.

»Vprašajte, kdo je kriv,« je Terezija, ki ji vest ni dala miru, prigovarjala poštarju.

»Veste, to pa sedaj sploh ni važno, nastalo je pač preplačilo, ki ga je treba poplačati,« je z zvonkim glasom povedala ljubezniva gospa.

»Kako pa bo odslej gospa Trezika shajala s tako zmanj-

šano pokojnino...« se je predzorno in samoiniciativno vmešal v razgovor poštar.

»Veste kaj, gospa mora imeti še kakšen drug vir za preživljanje, saj se s takšno pokojnino ne more preživljati...« Tako nekako je pojasnil ljubeznivi glas iz bele Ljubljane.

Treziki se je odvalil kamen od srca. »Samo to je važno, da nisem nič kriva oziroma da je vseeno, kdo je kriv,« si je govorila, ko je šla po prašni cesti nazaj v svojo skromno, a skrbno urejeno hišico. »Oh, preživela bom že kako – tako kakor vedno!« Se je tolažila Trezika.

V Treziki pa se je kljub temu nekaj premaknilo. Verjetno ljudje, ki delajo v steklenem nebotičniku sredi bele Ljubljane, ne vedo, da v svoji

hiški med griči v Slovenskih goricah Trezika veliko razmišlja o njih in da se jih boji. Da, da, prav zares se jih boji. Strah jo je, da bi ji morda pomotoma iz Ljubljane še naprej pošiljali preveliko pokojnino, saj si jo Trezika ne zna sama izračunati. Potem bi morda čez leta prišlo tako, da bi bila Trezika tistim ljubeznivim ljudem iz Ljubljane, ki ti najprej sami preveč dajo, potem pa terjajo poplačilo za nazaj, dolžna več, kakor ima.

Trezika se zato najbolj boji prevelike pokojnine – tudi sedaj, ko prejema 6 tisoč tolarjev. Le kje bo ob tako skromni pokojnini vzela denar, če bodo zopet kaj terjali nazaj?

Anton Čas

LASTNINJENJE: KDO JE LASTNIK PODJETJA VARNOST ELEKTRONIKA IZ ZAGORJA OB SAVI

DRNOVŠEK SI LASTI PODJETJE

Pred dvema letoma je podjetje Energoinvest iz Zagorja ob Savi šlo v stečaj. Iz njega sta nastali dve novi podjetji – Teve Varnost (tovarna eksplozijsko varnih elektronaprav), v kateri je ostalo 250 delavcev in podjetje Varnost Elektronika s petnajstimi delavci.

Podjetje Varnost Elektronika je bilo ustanovljeno kot družba z omejeno odgovornostjo v mešani lastnini. Sedemdeset odstotkov začetnega kapitala je prispevalo podjetje Teve Varnost, trideset odstotni delež pa imajo trije družbaniki, ki so v to podjetje vložili svoje znanje in denar.

»Še preden je Energoinvest šel v stečaj sem podjetje zapustil in delal leto dni kot zasebnik. Po stečaju Energoinvesta in po ustanovitvi Teve Varnost je direktor tega podjetja Borut Drnovšek mene in sodelavce vabil k sodelovanju, saj mu je manjkalo strokovnjakov za področje elektronike. Dogovorili smo se in ustanovili samostojno delovno organizacijo v mešanem lastništvu, v kateri sem imel jaz z družabniki trideset odstotkov predvsem na račun know howa, sedemdesetodstotni delež pa je pripadel Teve Varnosti«, pripoveduje dipl. inž. elektrike Roman Raspočnik, direktor Varnost Elektronike. Zaradi imidža podjetja so vzeli v najem prostore bivšega gozdnega gospodarstva, ki ustrezajo potrebam in v katerih lahko normalno delajo.

Prve težave

»Komaj smo dobro pričeli z delom, že so se pričele težave z direktorjem Teve Varnosti Borutom Drnovškom, saj si je le-ta predstavljal, da je naše podjetje Varnost Elektronika popolnoma podrejeno njegovemu in da bo tudi tu on šef. Tako se je tudi sam proglasil za predsednika skupščine upravnega odbora, kar je povsem nelegalno. Ob koncu lanskega leta smo ustvarile že štiri milijone tolarjev dobička.

Takoj, ko je zvedel za ta dobiček, je Drnovšek zahteval, naj v zaključnem računu prikažemo, kot da smo poslovali s pozitivno ničlo. Na to seveda nisem pristal. Tej zahtevi je verjetno botrovalo dejstvo, da je Teve Varnost, v kateri je 250 delavcev, ustvarila ravno toliko dobička kot mi s petnajstimi delavci.

Takrat sem na skupščini upravnega odbora predlagal, naj se dobiček ne deli, pač pa naj gre za rezerve. Tudi s tem se samozvani predsednik skupščine Drnovšek ni strinjal. Ker sem se mu upiral, me je hotel zamenjati in imenovati drugega v.d. direktorja...»

V podjetju Varnost Elektronika so v letu in pol uspeli razviti toliko novih izdelkov, da izdelkov, ki so jih podedovali po stečaju Energoinvesta, ne potrebujejo več. Z detektorji kovin, ki iščejo kovinske tujke v nekovinah so z nemškega trga izrinili celo domačega proizvajalca. Uspešno prodajajo tudi druge svoje proizvode, kot so ročni merilniki plinov, kontrolne enote za kontrolo električne mreže, dvožične modularne senzorje, v sodelovanju z nemškim podjetjem kompleten sistem za termometrijo rudnika.

Dokapitalizacija

»Za razširitev naše dejavnosti smo prejeli tudi sredstva iz ministrstva v višini 594.000 tolarjev. Ta denar so nakazali na podjetje Teve Varnost, vendar je bilo z aneksom v pogodbi jasno določeno, da mora Teve Varnost denar prenesti na naš račun. Tega denarja nam še do danes niso nakazali. Zaradi te dokapitalizacije bi morala Teve Varnost, če bi hoteli, da se ohrani isto razmerje lastništva, nakazati na naš račun še dodatnih 900.000 tolarjev, česar tudi niso storili, pač pa je Drnovšek izsilil, da se je ta denar vknjižil kot naš vložek v podjetje Teve Varnost.

Takoj po vseh teh zapletih je Drnovšek določil nove cene za vse vrste reprovromaterialov, ki nam jih je dobavljalo njegovo podjetje. Cene je kar čez noč dvignil za sto odstotkov. Zato smo morali poiskati druge dobavitelje reprovromaterialov, pri katerih smo jih dobili celo ceneje kot pa iz Teve Varnost pred podražitvijo.

Imeli smo še mnogo drugih težav in zapletov v odnosih z direktorjem Teve Varnosti Borutom Drnovškom, vendar pa je glavna sporna točka lastništvo. Teve Varnost ni izpolnjevala svojih obveznosti do našega podjetja, tako, da se zaradi njihovih dolgov do nas spreminja tudi lastninska struktura, saj na takšen način en morejo ohraniti sedemdesetodstotnega deleža», je zaključil Roman Raspočnik.

Vprašanje lastništva in ostale zaplete med Teve Varnost in Varnost Energietiko sedaj razrešuje ministrstvo za industrijo.

Želeli smo slišati tudi direktorja Teve Varnost Boruta Drnovška. Kljub temu, da smo bili dvakrat dogovorjeni, ga ob dogovorjeni uri ni bilo. Tajnica ga je opravičila, da ga tisti dan več ne bo in zaprosila naj ga spet pokličemo čez kakšen dan ali dva, ko je bil na službeni poti po Franciji...

Janez Vodnar

RES JE...

— da je liberalno-demokratska stranka tista, ki se vsaj navzven še najbolj zavzema za svobodo in neodvisnost medijev. Res pa je tudi, da vidna člana te stranke Mile Šetinc in Pavle Gantar grozita urednikom televizije Slovenija kar vsevprek, če se ne bodo obnašali tako, kot si to želijo liberalci. Kaj se če, jabolko ne pade daleč od drevesa.

— da se slovenski študentje bolj zanimajo za šport kot pa za študij. Tako bi lahko sklepali po dogajanju v Mariboru, kjer so študentje bojkotirali dan Univerze in začeli predavanja, ker niso dobili pisnega zagotovila, da se bo pričela gradnja univerzitetnega športnega centra.

— da se med številnimi oglasi po časopisih in televiziji pojavlja kar precej dokaj čudnih. Najbolj nor pa je gotovo tale:

Pazite se usodnih sprememb, ki jih pri-
naša 1. januar 1993. Zvedeti ni mogoče niti
tega, kdo nas straši s takšnimi neum-
nostmi.

— da se je v zunanjem ministrstvu kadrovanje sprivatiziralo. Dr. Hubert Požarnik pravi o tem takole: »Gre za osebne, družinske in politične zadeve. Pojavljajo se stari, izprčani jugoslovanski kadri.« Minister Rupel pa nič.

— da se nam bližajo volitve, ni pa res, da bo po njih kaj bolje.

— da je naš zunanji minister Dimitrij Rupel dokaj spremenil svoja stališča glede morske meje s Hrvaško. Tako sedaj zastopa mnenje, ki je tako zelo podobno Starmanovemu, da si tega še pred kakšnim mesecem sploh ni bilo mogoče predstavljati. Očitno je Dimitrij spoznal, da le ni najpametnejši.

— da ima Mirko Krajnc, celjski poslanec, izprčani protikomunist in ljubitelj psov vse več težav, saj mora vodnik psov nositi rdeči kombinizon. Žal bodo težave ostale, ker je barva določena mednarodno.

— da rekordnega celjskega sejma obrti ni nihče uradno odprl, dr. Drnovšek je le govoril, saj mu ni nihče naročil, naj reče tudi znani stavek: »S tem proglašam sejem za odprt.«

NI RES...

— da smo pozabili na partizansko preteklost. To se je pokazalo tudi v nedeljo, na slovesnosti, ki se je je udeležilo več tisoč ljudi, ob 50-letnici prvih partizanskih brigad. Približno ob istem času pa so se na tromostovju zbrali tisti, ki na preteklost gledajo drugače. Opozarjali so na knjigo Črne bukke. Očitno so se bali, da ne bi pozabili na njih.

— da nič ne naredimo za boljše ceste. Tako bo na Bledu oktobra prvi slovenski kongres o cestah in prometu, na katerem naj bi sodelovalo več kot 1.500 slovenskih cestarjev, načrtovalcev, projektantov, izvajalcev gradbenih del ter predstavnikov občin in političnih strank. Vse lepo in prav, ampak zaradi čevkanja, ki ga bomo verjetno zopet poslušali na tem kongresu, ne bo niti metra ceste več. Kaj, ko bi denar, ki bo šel za ta kongres, namenili raje za ceste — gotovo bi zgradili vsaj kakšen kilometer.

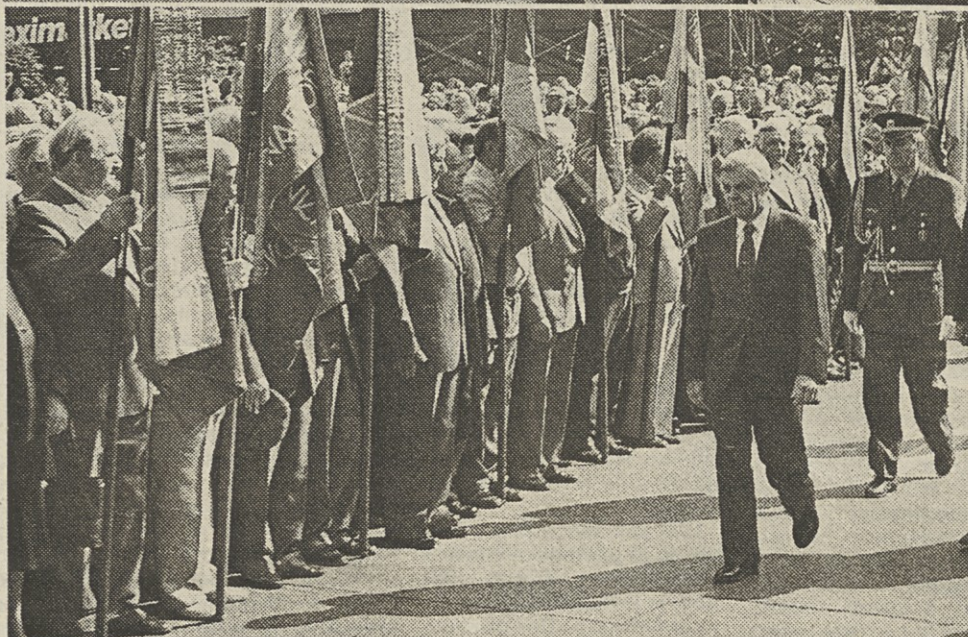
— da imajo džunglo samo v Afriki in v še parih tropskih deželah. Obstaja namreč tudi v Celju. Res pa je, da so gorile v Jungli neprimerljivo neumnejše od tistih, živečih v Afriki.

— da Slovenci nimamo ekološke zavesti. Kot kaže, je imamo celo toliko, da za vse zavzete ekološke niti dovolj prostora v eni stranki. Zato so navdušeni ekologi ustanovili še Slovensko ekološko gibanje, ki ne želi biti stranka, oziroma bo kot stranka nastopilo le v času volitev, saj želijo dobiti svoje poslance v parlament, nato pa bi nadaljevali s svojim strokovnim gibanjem.

Pa naj razume kdor more.

SEPTEMBER '92

PETDESET LET POZNEJE

OSOVRAŽENA ISTRA
IZMIŠLJENI
STRAHOVIRazpoloženje do Slovencev
se je v Istri precej skisalo

LJUBLJANA, — Slovenijo preplavlja nesnavadna mešanica informacij o vstanih, ki so jih tamkaj — radi ali neradi — sabirali Slovenci. Od tistih superlativnih vesti, da lahko preživi italskanska družina na Hrvaškem tri tedne počitnic z denarjem, ki bi ga zapravila v Sloveniji že prvi teden, pa do takih, ob katerih našega državljana hitro mine, da bi šel na oddih k sosedom.

Koprčan si že ni opomogel od šoka, ko je na eni od hrvaških gostlin prebral tudi napis, da je vstop prepovedan psom, Srbom in Slovincem. Prodajalec v ljubljanski Istri da vsakomur, ki pri njem kupuje, tudi zastoj narvet, naj se z avtomobilom ne odpravlja dje kot do Brežic. Njegovemu sinu so namreč med postankom na poti med Umagom in Puljem neznanzi z nožem razrezali vse štiri avtomobilske gume in razbili vetrobransko steklo. Njegovega zeta pa so na slovensko-hrvaški meji Hrvatje skoraj do gola slekli, ko jim je pomahal z novim slovenskim potnim listom. Prujčani je v hrvaški mlekarni hotel kupiti kruh in je namesto mleka dobil pod nos, da kruha za tuje nimajo. Na uradni Dela čedalje pogosteje zvonijo telefoni, ljudje se pritožujejo, opozarjajo. Tako kot Viktor Stopar iz Einspielerjeve 3 v Ljubljani. Njega, ki že 14 let redno obiskuje poreško riviero, so si letos v napol praznem hotelu upali namestiti v prazno kamro brez omare in mize, za nameček pa so ga še poučili, da je pač Slovenec, ki je hrvaški kruh, namesto da bi Hrvatom pomagal. Prizadet je naslednje jutro pospravil kovčke in odbrzel domov, kjer zdaj pripoveduje, kako je aprila v Novigradu plačal v tork za pivo 85 dinarjev, v sredo pa so mu za enako pivo z nasmeškom zaračunali 350 dinarjev. Tudi do slovenskih časopisov ni mogel, ker za tuje časopise »Hrvat ne traja denarja«. Obupani mož nas je prosi »vsem povejte, da se sovraštvo, ki ga tke politika sredi Zagreba, razliva že po vsej Istri.«

Nedavno je eden od večjih slovenskih dnevnikov prinesel naslednji globokomurni članek o nerazpoloženju, ki da vlada v Istri. Pa si ga preberemo: »Pa pojdemo po vrsti. Resen časopis si ne more privoščiti takšne kupice anonimnih poročil v enem samem članku, kot je ta. Vprašali bi, kdo za vraga je ta Koprčan, v katerem hrvaškem kraju in v kateri gostlini je napis, kot ga omenja?«

Glede prodajalca v ljubljanski Istri se postavlja še več vprašanj. Aster je sedaj točno pet. Po neslavnem razpadu SOZ-a Astra so vsi žalujoči ostali prevzeli ime Astra. Poznam prodajalca v eni od Astrinih trgovin, ki zelo veliko govori, posebno po obisku bližnjega bifeja pri Ravbarju. Čim večkrat gre tja, tem več idej se mu utrne. Tako se lahko zgodi, da se mu sicer samskemnu in brez otrok zazdi, da ima odraslega sina in mu običajno da celo ime. Verjetno je šlo za ta isto osebo... Kdo je Ptujčan, bi bilo tudi dobro vedeti in kje mu ni uspelo kupiti kruha? Toda tudi to ostaja silna skrivnost.

Glede izjav edinega imenovanega pa smo tudi skeptični, kajti že to ni res, da v Istri ni slovenskih časopisov. Prav vse je mogoče dobiti. Gospod pa je kot izgleda pozabil, v katerem hotelu je letoval, saj ni navedeno ime, kjer da imajo samo sobe brez omar in miz. Glede cen piva pa je pozabil povedati, da jih je za 350 din spil več in ne samo enega. O njegovi izjavi glede sovraštva pa mislimo, da gre za lastno projekcijo.

Za konec pa je potrebno reči, da je prav ta članek v večjem slovenskem dnevniku zbudil vrsto ksenofobov, ki so hiteli pisati pisma bralcev in dajali svo »moralno podporo«. Na tem in takem primeru želimo pokazati, kako se rodi sovraštvo. In v tem primeru ga je zanetil prav pisec tega poročila, ki pa seveda ne rodi nič drugega kot to, da se tisti, ki se mu to očita, res obda prav s tem. Že lani so mnogi poskušali na prav isti način »posvariti« naše dopustnike pred »nevarnimi« cestami v Istri, kjer da prežijo četniški cestni razbojniki. Toda prav nič od tega ni bilo res. Res je morda le to, da se nekateri majhni po duhu med nami počutijo zdaj na tujem, kot bi bili paše in si to kar si ne upajo doma, privoščijo pač v najbližji deželi...

Borut Pogačnik

PETROL
z vami na poti

NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

CINDY CRAWFORD je danes eden izmed najbolj plačanih fotomodelov. Videvali smo jo na modnih revijah vrhunskih kreatorjev, v visokonakladnih časopisih in glasbenih videospotih. Cindy je sinonim za novo kasto pop zvezd in kot se za pop zvezde spodobi, smo malce pobrskali po njeni preteklosti. Ta fotografija je nastala pred štirimi leti, ko se je njena pot šele začela vzpenjati. Zelo strmo, kot se je kasneje izkazalo.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

**STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI**

**PRIREDITVE
PO SLOVENIJI**

HOROSKOP

SUPER NAPovednik

TA TEDEN NA TV

FILMSKI OKTOBER NA TV SLOVENIJA

V oktobru si boste v programu TV Slovenija lahko ogledali več kot trideset različnih tujih filmov.

Med filmi znanih režiserjev boste videli še dva filma Erica Rohmerja: Clarino koleno in Ljubezen popoldne. Clarino koleno (5.10.) je peto delo po vrsti iz opusa 6. moralnih zgodb. V znanem Rohmerjevem intelektualističnem in obenem sproščenem slogu govori o moškem kakih 35-let, ki ga v počitniškem razpoloženju ob morju nenehno vznemirja mladoletnica. Ljubezen popoldne (12.10.) pa je film, ki je zadnja in tako vsebinsko kot fotografsko najbolj izpopolnjena režiserjeva "moralna zgodba". Pripoveduje pa o mladi ženski z otrokom, ki doživlja različne odnose s svojimi partnerji.

V drugi polovici oktobra boste začeli spremljati ciklus filmov režiserja Rogerja Cormana, ki predstavlja v ameriški kinematografiji svojevrstnega upornika proti visokoproračunski hollywoodski produkciji. V tridesetih letih se je Corman kot režiser podpisal pod 50 filmov, ob tem pa se je izkazal tudi kot igralec in predvsem kot producent z velikim vplivom na celo vrsto zanimivih filmskih ustvarjalcev. Cikel petih filmov bo predstavil Rogerja Cormana v vsej njegovi raznolikosti, najprej pa si boste lahko ogledali njegov najbolj znan film z naslovom Mala prodajalna groze (19.10.). To je klasična črna komedija, ki predstavi mladega vrtnarja, ki je uspel vzgojiti nenavadno mesojedo, krvoločno rastlino. Da bi jo nahranil, mora ubijati. Film Mala prodajalna groze so posneli v treh dneh. Ob koncu meseca (26.10.) pa boste videli tudi film Pet pištol za zahod, s katerim je Cor-

man, ki je bil do tedaj le filmski producent, debitiral kot režiser.

FILM TEDNA

V sredinem terminu filma tedna si boste lahko 7. oktobra ogledali film režiserja Johna Kortya Baby Girl Scott, ki je pretresljiva drama o zrelem zakonskem paru, ki se veseli rojstva prvega otroka. Ta pa se rodi nedonošen, z mnogimi organskimi okvarami. Film ni le sentimentalna drama, marveč se vprašuje tudi po zdravniški etiki.

Moje ime je Bill W. Takšen je naslov ameriškega filma, ki ga boste videli 14. oktobra. Film je delo znanega režiserja Daniela Petrieja in je biografija ustanovitelja klubov anonimnih alkoholikov, ki so se iz Amerike v dobrih šestdesetih letih kot uspešna oblika zdravljenja alkoholikov razširili po vsem svetu.

Enaindvajsetega oktobra pa bo na sporedu nizozemski film režiserja Jonnea Severjina z naslovom Povratek. Film pripoveduje o izvrstnem jazz saksofonistu, ki na večer pomembnega koncerta doživi prometno nesrečo, v kateri si poškoduje hrbtenico. Ab, tako je saksofonistu ime, ostane paraplegik, toda z rehabilitacijo naposled znova zaigra na inštrument in se vrne v življenje.

Torek, 6. oktober

TVS 1

J. Anthony Lukas: SKUPNA ZEM-LJA, ameriška nadaljevanka (Common Ground)

Kratka nadaljevanka je nastala po istoimenskem romanu J. Antohnya Lukasa, ki je zanj prejel Pulitzerjevo nagrado. Zgodba se odvija v Bostonu in prikazuje življenje preprostih ljudi v šestdesetih in sedemdesetih letih.

ČETRTEK, 1. OKTOBRA

Slovenija 1

- 10.25 Program za otroke, Kovaška pravljica
10.45 Jakec in čarobna lučka
11.00 Šolska tv
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH
14.50 Športna sredi, ponovitev
17.00 EV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Priča, norveška nadaljevanka, živ žav, risanka
18.38 Že veste..., svetovalno izobraževalna oddaja
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 Žarišče
20.35 Košnikova gostilna
21.40 Tednik
22.30 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.55 Poslovna borza
23.10 Sova: Dragi John, ameriška nani-zanka, Gabrielov ogenj, ameriška nanizanka

Slovenija 2

- 16.45 Sova, ponovitev
18.00 Regionalni programi - Koper, slovenska kronika
19.00 Videolestvica
19.30 TV dnevnik BiH
20.00 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
20.30 O raku, angleška poljudnoznanstvena serija
21.25 Umetniški večer: Andrej Hieng, portret, A. Hieng: Izgubljeni sin, posnetek gledališke predstave MGL

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Crime story - serijski film
14.10 Saharski roparji - italijanski pustolovski film, 1966

- 16.00 Oresedici - tv novice
16.05 Čarobna svetilka - otroški program
17.00 Sodobna umetnost - dokumentarna oddaja
17.30 Mali pevci iz Turrite - dokumentarni film
18.00 Slovenska kronika, studio 2
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.30 Ryan - soap opera
19.55 Crime story - serijski film
20.45 Meridiani - aktualna tema
21.25 Eurogol
21.55 Vsedanes - tv dnevnik
22.05 Juke box - glasbena oddaja v živo

HTV 1

7.30 Pregled programa; 7.35 TV koledar; 7.45 Santa Barbara; 8.30 Dobro jutro, Hrvaška; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 10.30 Stare kulture : Mezopotamija; 11.00 TV leksikon; 11.15 Francoščina; 11.30 Smogovci, nadaljevanka za otroke; Poročila; 12.05 Življenje po Henriju, humoristična nadaljevanka, ponovitev; 12.30 Jutrofon; 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 13.45 Poročila; 13.50 The Orchid House, serijski film, ponovitev.

HTV 2

17.10 Pregled programa; 17.25 Izlet v Bountiful, ameriški igrani film, ponovitev; 19.30 Dnevnik; 20.05 Živalski svet;

NEDELJA, 4. OKTOBRA

Slovenija 1

- 9.30 Program za otroke: živ žav, Priča, norveška nadaljevanka
10.45 Baletna šola iz Ljubljane se predstavlja
11.05 Kronika, ponovitev
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH
12.55 Begunci, tu z nami
14.45 Šaljivec, ponovitev slovaške humoristične serije
15.15 Videomeh, ponovitev
15.45 Maksim Gorki: življenje Klima Samgina, ruska nadaljevanka
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Fiction Makers, angleški film
18.50 TV mernik
19.05 Risanka
19.20 Slovenski loto
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, zrcalo tedna
20.30 Zdravo
21.35 Čudoviti svet mineralov, poljudnoznanstvena serija
22.05 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.40 Sova: Ameriške video smešnice, ameriški variatejski program, Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka

Slovenija 2

- 14.40 Sova, ponovitev
16.00 Športna nedelja
19.30 TV dnevnik BiH
20.00 Druga godba '92: Marko banda, Kurja koža
20.30 TV prodaja nepremičnin
20.33 Vizionarji, angleška dokumentarna serija
21.25 Očetje in sinovi, koprodukcijaska nadaljevanka
22.40 Mali koncert Susane Eberhardt, blok flauta
22.50 Športni pregled

Koper

- 13.00 Horoskop
13.10 Ryan - soap opera

- 13.30 Crime story - serijski film
14.20 Rojstni dan - ponovitev
15.15 Buck Orgers - serijski film
16.00 Čarobna svetilka - otroški program
17.00 Interpreti Veneziani - koncert
18.20 Meridiani - aktualna tema, ponovitev
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.30 Ryan - soap opera
19.55 Crime story - serijski film
20.45 Zelmaide, rop v treh dejanjih - italijanska komedija, 1976
22.10 Žrebanje loto
22.15 Vsedanes - tv dnevnik
22.25 Zabavno glasbena oddaja
23.25 Buck Rogers - serijski film

HTV 1

8.20 Pregled programa; 8.22 Horoskop, ponovitev; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Slika na sliko, ponovitev; 9.30 Tom in Jerry kot smrkavca, risana nadaljevanka; 10.00 Poročila; 10.05 Požega; 11.00 Smogovci, oddaja za otroke, ponovitev; 11.30 Žumberške podobe, oddaja narodne glasbe; 12.00 Poročila; 12.05 Plodovi zemlje; 13.00 Mir in dobrota; 13.30 Hišni ljubljenci; 14.00 Poročila; 14.05 Mixer M; 15.00 Daktari, nadaljevanka; 16.00 Poročila; 16.10 Opera Box; 16.40 Cerkva v selskem, dokumentarna oddaja; 17.10 Padli idol, britanski igrani film; 18.50 Bubimir, risana serija; 19.15 TV fortuna; 19.30 Denvnik; 20.10 Zaljubljen v Lidijo, serijski film; 21.00 Zabavna oddaja; 22.00 Ana Vidović in njeni bratje, dokumentarna oddaja; 22.35 Denvnik; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.10 Odjava programa.

HTV 2

19.30 Dnevnik; 20.05 Galaktična odiseja; 21.00 Murphy Brown, humoristična nadaljevanka; 21.30 Odletel bom, serijski film; 22.15 Šport in Hrvaška nogometna liga; 23.30 Jazz; 00.00 Odjava programa.

PONEDELJEK, 5. OKTOBRA

Slovenija 1

- 9.30 Program za otroke: J. Malik: žogica marogica, lutkovna igrlica, H.CH.Andersen: Mala morska deklila
10.10 J. Mortimer: Odloženi raj, ponovitev angeške nadaljevanke
11.00 TV mernik, ponovitev
11.15 Forum, ponovitev
11.30 Utrip, ponovitev
11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH
16.20 Dober dan, Koroška, ponovitev
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke: Radovedni taček: sonce, Bratovščina sinjega galeba, risanka
18.20 Obzorja duha, ponovitev
18.55 Werner Fend: Moja knjiga o džungli, nemška poljudnoznanstvena serija
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
20.05 Žarišče
20.35 Dokumentarec meseca: Fani Okič: mit in korenina
21.00 Isidor Štock: Božanska komedija, izvirna tv igra
22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
23.00 Sova, Brooklynski most, ameriška nanizanka, Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka, Ameriška kronika, ameriška dokumentarna serija

Slovenija 2

- 16.15 Sova, ponovitev
17.30 Športni dogodek, ponovitev
18.00 Regionalni programi - Ljubljana
19.00 Videošpon
19.30 TV dnevnik BiH
20.00 Besede, besede, besede, tv igrlica
20.30 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia
21.00 Sedma steza
21.30 Ciklus filmov znananih režiserjev in ustvarjalcev: Eric Rohmer, Clairini koleno, francoski film
22.25 Under 25

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Crime story - serijski film
14.10 Zelmaide, rop v teh dejanjih - italijanska komedija
15.35 N.Y.P.D. - serijski film
16.00 Oresedici - tv novice
16.05 Čarobna svetilka, otroški program
17.00 Rojstni dan - dokumentarni film
18.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - tv dnevnik
19.30 Ryan - soap opera
19.55 Crime story - serijski film
20.45 Ponedeljkov športni pregled
21.45 Vsedanes - tv dnevnik
21.55 Glasba, pesmi in plesi Latinske Amerike
23.05 Chicago story - ameriška tv nanizanka

HTV 1

6.55 Pregled programa; 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, FM, humoristična nadaljevanka; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.30 Jaz, lutkar: Vesna Balabanić; 11.45 Mala kinoteka, Pepelka; 12.00 Točno opoldne: poročila, Beverly Hills, nadaljevanka; 13.13 Glasbena oddaja (Jutrofon); 14.00 Poročila; 14.05 Slika na sliko, ponovitev; 14.50 Odletel bom, nadaljevanka, ponovitev; 15.40 The Big Blue, Unprofor; 16.00 Poročila; 16.35 Malavizija: avanture Toma Sawyera in Huckleberry Finna, nadaljevanka za otroke; 17.30 Hrvaška dežela in ljudje; 18.00 Poročila; 18.05 Slavonski Brod, dokumentarna oddaja; 18.35 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik; 20.05 Zunanjepolitična oddaja; 20.55 Črna ujeta, francoski igrani film; 22.35 Dnevnik; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v Angleščini; 23.50 Razmišljanje pred spanjem; 23.55 Poročila; 00.05 Odjava programa.

HTV 2

17.10 Pregled programa; 17.25 Lone Wolf McQuade, ameriški igrani film, ponovitev; 19.15 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 Hudozniški, humoristična nadaljevanka; 20.30 Svet športa; 21.35 Ford, nadaljevanka; 22.30 Vox; 23.05 Profesionalci in zaporniki, nadaljevanka; 23.55 Horoskop.

PETEK, 2. OKTOBRA

Slovenija 1

- 10.00 Program za otroke, Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka
 10.40 M. Matičetov: zverinice iz Rezijske
 11.00 O raku, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
 11.50 Poslovna borza, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 TV dnevnik BiH
 14.00 Umetniški večer, ponovitev
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Tok tok, oddaja za mladostnike
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, forum
 20.30 J. Mortimer: Odloženi raj, angleška nadaljevanka
 21.25 Sova, Roseanne, ameriška nadaljevanka
 21.50 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.20 Sova: Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka, Zločini iz strasti, ameriški film

Slovenija 2

- 16.45 Sova, ponovitev
 18.00 Regionalni program-Maribor
 19.00 Jazz in blues
 19.30 TV dnevnik BiH
 20.00 Koncert simfonikov RTV
 20.45 Gozdarska hiša Falkenau, nemška nanizanka
 21.15 Večerni gost
 22.05 Studio City

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Crime story - serijski film
 14.10 Juke box - glasbena oddaja
 16.00 Oresedici - tv novice
 17.00 Buck Rogers - serijski film
 18.00 Primorska kronika

- 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.30 Ryan - soap opera
 19.55 Crime story - serijski film
 20.45 Živel sem že prej - ameriški fantastični film, 1957
 22.05 Vsedanes - tv dnevnik
 22.15 Globus
 23.15 Buck rogers - serijski film

HTV 1

- 7.30 Pregled programa; 7.35 TV Koledar; 7.45 Santa Barbara, ponovitev; 8.30 Dobro jutro, Hrvaška; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 10.30 Po stezah Krpatov; 11.00 TV leksikon: družbene neenakosti; 11.15 Angleščina; 11.30 Živeti kot ves svet, dokumentarna oddaja za otroke; 12.00 Poročila; 12.05 Murphy Brown, ponovitev; 12.30 Jutrofon; 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 13.45 Poročila; 13.50 The Orchid House, serijski film, ponovitev; 14.45 The Big Blue, Unprofor; 15.10 Busove zgodbe, oddaja za otroke; 15.35 Metin, nadaljevanka za otroke; 16.00 Poročila; 16.10 Tečaj nemščine; 17.15 Polnočni klici, nadaljevanka, ponovitev; 18.00 Poročila; 18.35 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik; 20.05 16 v 6 - izbor iz TOPCUP HTV; 20.55 Poslovni klub; 21.40 Ekran brez okvirja; 22.45 Dnevnik; 23.10 Slika na sliko; 23.55 Poročila v nemščini; 00.00 Poročila v angleščini; 00.05 Horoskop; 00.10 Poročila; 00.20 Karmen, ameriški igrani film; 01.40 Poročila; 01.45 Odjava programa.

HTV 2

- 17.30 Pregled programa; 17.45 Ameriška nema komedija, ponovitev; 19.15 Meteorološko poročilo; 19.30 Dnevnik; 20.05 Gem set mach, serijski film; 21.05 Hiša naprodaj, humoristična nadaljevanka; 21.35 Fluid rock caffe; 22.10 V avtobusu, humoristična nadaljevanka; 22.35 Gardija; 02.35 Odjava programa.

SOBOTA, 3. OKTOBRA

Slovenija 1

- 7.45 Izbor: Radovedni taček: Miš, Modro poletje, ponovitev španske nadaljevanke, Klub klobuk, Zgodbe iz školjke
 12.00 Poročila
 12.05 TV dnevnik BiH
 13.30 Večerni gost, ponovitev
 14.20 Tednik, ponovitev
 15.10 Plymouth Adventure, ameriški film
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Vizionarji, ponovitev angleške dokumentarne serije
 18.00 Da ne bi bolelo
 18.30 Dober tek! - kuharski nasveti Paula Bocuseja
 19.00 Risanke
 19.15 Žrebanje 3x3
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, utrip
 20.30 Ona + on
 21.35 J. McGinnes: Slepota zaupanje, ameriška nadaljevanka
 22.20 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.50 Sova, Murphy Brown, ameriška nanizanka, Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka, Obsessive love, ameriški film

Slovenija 2

- 14.35 Tok, tok, ponovitev
 16.30 Sova, ponovitev
 17.45 Poglej in zadeni
 18.30 Videomeh
 19.00 Šaljivec, slovaška humoristična serija
 19.30 TV dnevnik BiH
 20.00 Klasika
 20.30 Amityville II.: The possession, ameriški film
 22.05 Tračarije v živo

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Crime story - serijski film
 14.10 Živel sem prej - ameriški fantastični film, 1957

- 15.30 Skyhawks - risanke
 16.00 Čarobna svetilka - otroški program
 17.30 Strela - serijski film
 18.00 Globus, ponovitev
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.30 Jutri je nedelja - verska oddaja
 19.40 Crime story - serijski film
 20.30 Interpreti Veneziani
 22.00 Vsedanes - tv dnevnik
 22.10 Rojstni dan - dokumentarni film o 700. obletnici švicarske konfederacije
 23.05 Kelly in jaz - ameriška komedija, 1956
 00.30 Horoskop

HTV 1

- 8.05 Pregled programa; 8.10 Horoskop, ponovitev; 8.15 Santa Barbara, ponovitev; 9.00 Poročila; 9.05 TV koledar; 9.15 Slika na sliko, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.05 Oddaja za otroke; 12.00 Poročila; 12.05 Zvonili ste, milord, humoristična nadaljevanka, ponovitev; 12.55 Gem, set, mach, serijski film, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.05 Izbor iz programa za tujino: Pozdravi iz domovine; 14.35 Opera; 15.15 Prekmurski Hrvati - Kajkavci, dokumentarna oddaja 16.00 Poročila; 16.10 A-Challenge For Robin Hood, britanski igrani film; 17.35 Blufonci, risana nadaljevanka; 18.00 Poročila; 18.05 Ivica Šiško; 18.20 Santa Barbara; 19.05 V začetku je bila beseda; 19.30 Dnevnik; 20.05 Lone Wolf McQuade, ameriški igrani film; 22.00 Usode; 22.35 Dnevnik; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v Nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 00.00 Poročila; 00.10 Odjava programa.

HTV 2

- 19.30 Dnevnik; 20.05 Umetnost vsakdana; 21.05 Glasba v času; 22.10 Dragi John; 22.35 Neprijatelj neprijatelj, serijski film; 23.25 HIT - DEPO; 01.55 Odjava programa.

TOREK, 6. OKTOBRA

Slovenija 1

- 9.00 Program za otroke, zgodbe iz školjke
 10.00 Šolska tv, Puškin
 10.20 Izobraževalna oddaja
 11.00 Sedma steza, ponovitev
 11.30 Da ne bi bolelo, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 TV dnevnik BiH
 15.10 Ciklus filmov, ponovitev
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Program za otroke, Lonček kuhaj, izdatni musli, M. Matičetov; Zverinice iz Rezijske, lutkovna igrlica, I. Dekleva: Po belih in črnih tipkah, Denver - poslednji dinosaver, risanka
 18.50 Mostovi
 19.30 Tv dnevnik 2, vreme, šport
 20.05 Žarišče
 20.35 Osmi dan
 21.25 Novosti založb
 21.40 J.A. Lukas: Skupna zemlja, ameriška nadaljevanka
 22.30 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.55 Poslovna borza
 23.05 Kronika, kanadska dokumentarna serija
 23.35 Sova, Svež veter v starem gradu, angleška nadaljevanka, Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka

Slovenija 2

- 15.15 Dokumentarec meseca, ponovitev
 15.40 Sova, ponovitev
 17.20 Svet poroča
 18.00 Regionalni programi - Koper
 19.00 V službi rock 'n' rolla
 19.30 TV dnevnik BiH
 20.00 Besede, besede, besede, tv igrlica
 20.30 Glasba, show in cirkus, cirkuški festival Rim
 21.45 Omizje, kontaktna oddaja
 23.45 Svet poroča, ponovitev

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Crime story - serijski film

- 14.10 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
 15.10 Buck Rogers - serijski film
 16.00 Oresedici - tv novice
 16.05 Čarobna svetilka
 16.50 Chicago story - ameriška tv nanizanka
 18.00 Slovenska kronika
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.30 Ryan - soap opera
 19.55 Crime story - serijski film
 20.45 Pot k zlatu - ameriški pustolovski film, 1957
 22.15 Vsedanes - tv dnevnik
 22.25 Bern - neznana prestolnica - švicarski dokumentarni film
 23.20 Buck Rogers - serijski film

HTV 1

- 6.55 Pregled programa; 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, FM, humoristična nadaljevanka; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.30 Mali svet; 12.00 Točno opoldne, poročila, Beverly Hills, serijski film; 13.30 Jutrofon; 14.00 Poročila; 14.05 Slika na sliko, ponovitev; 14.50 Ford, nadaljevanka, ponovitev; 15.40 The Big Blue, Unprofor; 16.00 Poročila; 16.05 Učimo Hrvaško; 16.35 Malavizija; 17.30 Hrvaška dežela in ljudje; 18.00 Poročila; 18.05 Govorimo o zdravju; 18.35 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik; 20.05 Begunci, tuja dokumentarna serija; 21.00 V prvem planu, kontaktna oddaja; 22.35 Dnevnik 2; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v Angleščini; 23.50 Razmišljanja pred spanjem; 23.55 Poročila; 00.05 Odjava programa.

HTV 2

- 17.45 Pregled programa; 18.00 Črna ujeta, francoski igrani film, ponovitev; 19.20 Loto; 19.30 Dnevnik; 20.05 Državnik novega kova, humoristična nadaljevanka; 20.35 Živalski svet; 21.10 Ford, nadaljevanka; 22.10 Tri ljubezni, nadaljevanka; 23.00 Jazz; 23.30 Horoskop; 23.35 Odjava programa.

SREDA, 7. OKTOBRA

Slovenija 1

- 10.00 Program za otroke, Biskvitki, ameriška risana serija, Bratovščina sinjega galeba, ponovitev, Po belih in črnih tipkah, ponovitev
 11.00 J.A. Lukas: Skupna zemlja, ponovitev ameriške nadaljevanke
 11.50 Poslovna borza, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 TV dnevnik BiH
 14.50 Omizje, ponovitev
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Klub klobuk, oddaja za otroke
 19.05 Risanke
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
 20.05 Žarišče
 20.35 Film tedna, Baby girl scott, ameriški film
 22.15 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.45 Sova, Radio FM, Poštenjaka in lumpa, ameriška nanizanka

Slovenija 2

- 15.50 Osmi dan, ponovitev
 16.40 Sova, ponovitev
 18.00 Regionalni programi - Maribor
 19.00 Psiho
 19.30 TV dnevnik BiH
 20.00 Športna sreda
 22.30 Večer komunistov AG

Koper

- 13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Crime story - serijski film
 14.10 Pot k zlatu - ameriški pustolovski film, 1957
 15.45 Risanke
 16.00 Oresedici - tv novice
 16.05 Čarobna svetilka - otroški program
 17.00 Bern - neznana prestolnica, švicarski dokumentarni film
 18.00 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.30 Ryan - soap opera
 19.55 Crime story - serijski film
 20.45 Bersaglio - v studiju Tatiana Juratovec
 21.25 Sodobna umetnost - dokumentarna oddaja
 21.55 Vsedanes - tv dnevnik
 22.05 Arhitektovi nasveti

- 22.25 Nekega majskega večera - italijanska drama, 1955

HTV 1

- 6.55 Pregled programa; 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, FM, humoristična nadaljevanka; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola; 11.30 Lokviči, risana nadaljevanka; 11.45 Bolek in Lolek, risana nadaljevanka; 12.00 Točno opoldne, poročila, Beverly Hills, nadaljevanka; 13.30 Jutrofon; 14.00 Poročila; 14.05 Slika na sliko, ponovitev; 14.50 Ford, nadaljevanka, ponovitev; 15.40 The Big Blue, Unprofor; 16.00 Poročila; 16.05 Učimo Hrvaško; 16.35 Malavizija; 17.30 Hrvaška dežela in ljudje; 18.00 Poročila; 18.05 Dokumentarna oddaja; 18.35 Santa Barbara; 19.30 Dnevnik; 20.05 Boccaccio 70, italijanski igrani film; 22.30 Dokumentarna oddaja; 23.00 Dnevnik; 23.25 Slika na sliko; 00.10 Poročila v Angleščini; 00.15 Razmišljanja pred spanjem; 00.20 Poročila; 00.30 Odjava programa.

HTV 2

- 17.25 Pregled programa; 17.40 Padli idol, britanski igrani film, ponovitev; 19.15 Vreme; 19.30 Dnevnik; 20.05 Življenje po Henriju, humoristična nadaljevanka; 20.35 Doseči nebo; 21.35 Ford, nadaljevanka; 22.30 Oddaja resne glasbe.

SKRITI OBRAZ LADY DIANE

ZGODBA OSAMLJENE ŽENSKE

Pisatelj Andrew Morton je z zanimanjem spremljal življenje lady Diane in spisal knjigo, v kateri razkriva drugi obraz nasmejane lady, ženske, ki jo že od otroštva spremlja pečat odrinjenosti, dvojne morale in osamljenosti. Bralci spoznajo deklico, ki je trpela zaradi ločitve staršev, mladostnico, ki ni bila najbolj nadarjena za učenje in mlado žensko, ki se je trudila dobro odigrati vlogo princeze. Avtor razkriva tudi razloge, kaj je razdvojilo prinčevski par.

Diani je bilo šest let, ko je iz njenega življenja odšla mati. Ta dogodek ji bo za vedno ostal vtisnjen v spomin. Tiho je sedela ob vznožju kamnitega stopnišča na družinskem posestvu v Northfolku in gledala očeta, ki je zlagal kovčke v prtljažnik avtomobila. Potem je mati

ali obleke skozi okno ali jih zaklepali v kopalnico. Če so bile ljubeznive, pa jim niso pustili blizu.

Ko je bila Diana žalostna, je odšla iz apartmaja v drugem nadstropju h kuharicam in drugemu osebju, z njimi se je pogovarjala. Ostal bo spomin, ko je oblečena v džins in bosonoga enemu izmed služabnikov namazala kruh z maslom. Bil je zaprepaden...

Šolsko obdobje je osvetlilo probleme v novi luči. Spencerjevi otroci so se zavedali drugačnosti, v Sitfieldu so bili le njihovi starši ločeni. Šola, ki jo je obiskovala Diana, je bila prijetna in udobna, vsebovala je skoraj domačno vzdušje. Deklica je bila mirna in plaha, nevajena graje. Imela je težave z rezultati učenja, niso bili ravno najboljši. S

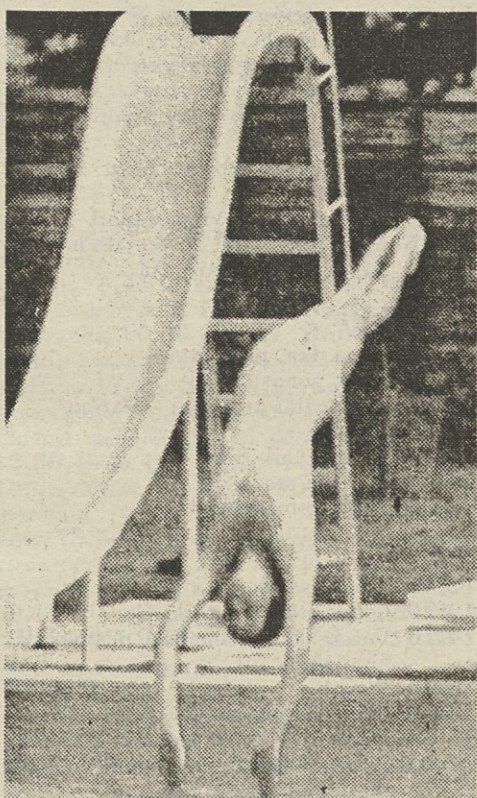

Iz družinskega albuma Spencerjevih: Sara, Charles, Diana in Jane.

Francis počasi prečkala dvorišče, sedla v avto in izginila. Ostal je občutek odrinjenosti in samote. Ko so zamleli sodniški mlini, so postali otroci predmet neusmiljenega boja, ki je na koncu mati obrnil proti hčerki in moža proti ženi. Lady Spencer je želela skrbstvo nad otroki, verjela je, da bo v sporu zmagala. Za otroke je bila ločitev hud udarec. Mnogi prijatelji in biografi pa so trdili, da ni vznemirila Sare in Jane, ki sta bili takrat na šolanju v tujini, štiriletni Charles naj bi bil premajhen, da bi dojel pomen dogodkov, Diana naj bi ločitev sprejela ravnodušno in kot nekaj novega. Resnica je bila drugačna. Sara in Diana sta bili zelo prizadeti. Diana se spominja takole: "Starša sta poravnava svoje račune. Mati je večkrat jokala, oče se z nami ni želel pogovarjati, nista nam dovolila, da bi ju karkoli vprašali. V zraku je bilo čutiti napetost." V osamljenih nočeh je poslušala mlajšega brata, ki je jokal za mamico. "Bilo je nevdržno, nisem imela moči, da bi vstala iz postelje. Še danes se živo spominjam teh grenkih trenutkov."

Vzgojiteljice so ji pomenile le majhno oporo in zaupanje. Hitro so se menjavale, vseh značajev, ljubeznive in sadistične. Ena izmed njih je kaznovala otroke tako, da jim je v hrano dajala sredstvo za čiščenje črevesja. Mati jo je odpustila po daljšem obdobju, ko je ugotovila, zakaj se otroci nenehno pritožujejo zaradi bolečin v trebuhu. Naslednja vzgojiteljica je Dianu tepla po glavi z leseno žlico. Charles ni nikoli pozabil, da je z nogami razbil vrata sobe, kamor ga je zaprla. Seveda tudi vzgojiteljicam ni bilo lahko z nesrečnimi otroki. Večkrat so jim podtikali žrebljčke na stole, jim met-

težavo je sledila nadarjenima sestrama in bratu, ki so kasneje študirali na Oxfordu. Bila je nerodna mladostnica, ki se je prepogibala v pasu, da bi bila videti manjša. Želela si je, da bi bila

Vsestranska športnica, štiri leta je zmagovala v plavanju in branila barve svoje šole.

tako dobra učenka kot brat. "Bila sem obupana. O sebi sem razmišljala kot o popolnoma zgrešenem bitju", pravi današnja princesa. Mukoma je sledila matematiki in naravoslovnim vedam, odlična je bila v manj abstraktnih pred-

Dva meseca pred poroko, maj 1981.

metih. Ko je pisala, je z lahkoto polnila stran za stranjo. Tišina v dvorani za izpite pa je Dianu ohromila. Na veliki maturi se je dobro izkazala v petih predmetih, angleščini, književnosti, tujem jeziku, zgodovini in geografiji.

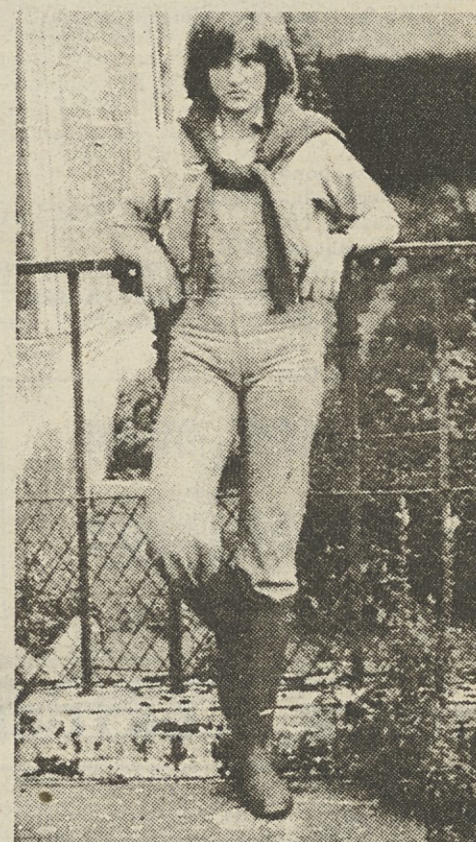
Svoje bistvo je našla tam, kjer ni nikoli pričakovala. V kolidžu so še posebej poudarjali občutek odgovornosti in Diana je oboževala obiske starejših, bolnih ali hendikepiranih ljudi, z njimi je zlahka navezala prirčen stik. Odkrila je poseben dar za tovrstno delo, ki ji je vlivalo zaupanje in občutek sreče. Začela se je spoštovati.

Bila je aktivna športnica in štiri leta je zaporedoma osvajala zmagovalni pokal v plavanju in potapljanju. Rada je imala ples in sanjerala je, da bo postala baletka, kar ni bilo uresničljivo glede na njenih 178 centimetrov. Njen najljubši balet je bil Labodje jezero. Ponoči je večkrat na skrivaj vadila v plesni dvorani. "Tako sem se osvobajala tesnobe", pravi Diana.

Po smrti sedmega grofa Spencerja, Dianinega dedka, se je družina leta 1975 preselila v Althorp. Zgodile so se velike spremembe, dekleta so dobila naziv "lady", dvanajstletni Charles je postal vikont, Dianin oče je nasledil dvanajst tisoč petsto hektarjev valovite zemlje stare grofije, okoli sto premišljenih investicij, pomembno zbirko umetniških slik, dragocene knjige, pohištvo in srebrnino iz 17. stoletja in še kaj.

Junija 1980 so prijatelji povabili Dianu na vikend, kjer je prvič srečala princa Charlesa. Igral je polo in tisti dan sta si privoščila kosilo na kupu sena. V februarju 1981 leta je princ Dianu Spencer zaprosil za roko. Šarmantni princ je našel izvoljenko srca in plavalaso dekle je postalo bitje iz pravljice. Angleži so jima peli slavospeve, Diana pa je ostajala zaprta v zlati kletki, ločena od družine, prijateljev in zunanjega sveta, ostajala je izolirana v strogi hierarhiji Buckingamske palače. V obdobju priprav na poroko je bila depresivna, tri mesece je jokala in vsem na obeh vidno hujšala. Kasneje je doživela krizo volčje lakote, živčnega obolenja, s katerim se je borila naslednjih deset let. Nesrečna princesa je rotala prijatelje, da bi ostali z njo v stiku, ji telefonirali. Člani kraljevske družine z možem na čelu ji niso bili pripravljeni pomagati pri vključitvi v nov svet.

Mati kraljica je sicer pohitela in jo seznanila s finesami kraljevskega protokola in z njenimi dolžnostmi. Njena "delovna" obleka ni smela biti samo moderna, najbolj pomembno je bilo, da je kljubovala večnemu sovražniku - vetru. Diana je postopoma lovila končice svojega poslanstva princeze. Velikokrat je ostajala sama, sicer obkoljena s četo služabnikov. Buckingamska palača ni nikoli postala njen pravi dom. Mesto je po njenih besedah dihalo z nekakšno mrtvo močjo.

Kraljevski sijaj ji ni dosti pomenil, svojega nezadovoljstva Diana ni skrivala.

Princa Charlesa je želela samo zase, poznoje odkrila njegovo ljubezensko razmerje.

Soočala se je s sladkim sprenevedanjem in dvojno moralo članov kraljevske družine. Dolgo ni vedela za možovo ljubezensko razmerje, Camille Parker je bila v življenju princa Charlesa pred in po poroki. Pred škandalom, ki danes polni strani številnih revij, so v kraljevski družini doživeli že premnoge burne noči in dneve.

SMRTONOSNI ŠAH

Igranje šaha ni posebno nevarna reč, dokler po šahovnici premikaš šahovske figure. Nekaj drugega pa je, ko kmete zamenjajo živi ljudje. In prav to se dogaja v akcijskem trilerju Vitez se premika, v katerem bi ena sama napačna poteza Cristopherja Lamberta lahko izzvala katastrofo.

Lambert igra Petra Sandersona, profesionalca, čigar vrhunske igre šaha so povezane s serijo umorov. Policisti so skrivnostnežu, ki je zagrešil ritualne umore, na sledi. In s pomočjo psihologinje Kathy Sheppert (Diane Lambert) ga nameravajo ločiti od bodočih žrtev. A ko Kathy malo globje zavrti v problem, prične dvomiti o policijski presoji. Je Sanderson, ki so mu za petami, res morilec?

V pripravih za vlogo je Lambert ure in ure opazoval mojstre šahovske igre. **Micki**

CIGARETNA SVETOVALKA

V splošni gonji proti kajenju je prebivalce Otoka doletela neprijetna vest, da je njihova priljubljena železna dama Margaret Thatcher postala svētnica v eni od velikih cigaretnih tvrdk. Gospa ne kadi in ni jim jasno, kako bo lahko vestno opravljala svoj posel. A denar je denar in če gre za milijone, je vse mogoče. Železna gospo je izjavila, da je novo delo zanj izživ, pri službovanju pa ji bo pomagal soprog, ki dnevno vleče tudi do šestdeset cigaret.

DIKTATORJEVA PLODNOST

Veliki vodja Severne Koreje Kim IL Sung, ki je danes star že osemdeset let, je pred petimi leti, torej v 75. letu starosti, postal oče. Ena od njegovih baletk, več kot pol stoletja mlajša od njega, mu je povila hčerkico Kim Baek Jon.

Novinarji so vest izvohali, ko se je Sungova ljubezen mudila s hčerko na Švedskem, kamor je odšla nakupovat. Ob tem se je takoj razvila radovednost o diktatorjevi nenavadni moškosti, kajti ne godi se prav pogosto, da bi moški v tako zrelih letih zaplodil otroka.

V Pjonganju že petnajst let deluje poseben inštitut, ki se

ukvarja s problemi staranja, namenjen pa je predvsem pomlajevanju. In kdo bi lahko bil pomembnejši obiskovalec te inštitucije, kot veliki vodja, ki ga je zaradi svojih potreb pravzaprav sploh postavil na noge, sedaj pa v njem zanj pripravljajo posebne eliksirje, narejene iz kitajske rastline žen – šen, znane kot ginseng, v evrop-

ski renesančni farmaciji in književnosti pa nosi ime mandragola. Rastlina je redka, raste samo v določenih predelih kitajskih planin, njena oblika pa je nenavadno podobna človeškemu telesu. Po svetu je pridelujejo tudi na plantažah, vendar ta še zdaleč ni tako učinkovita kot samorasla, ki na trgu ni nič manj vredna od zlata. Veliki vodja ima posebno skupino ljudi, ki nabirajo originalni koren, čudodelno zdravilo plodnosti, ki jo ostareli očka s pridom uporablja.

RESNICA O RAKU: JO BOLNIKI SPLOH ŽELIJO RAJE V NEGOTOVOSTI

Med zdravniki nedvomno vlada dilema, ali naj rakastemu bolniku odkrito povedo njegovo zdravstveno stanje ali pa naj jim informacije previdno odmerijo. Po raziskavi škotskega inštituta za medicinsko sociologijo ni priporočljiva prevelika odkritost.

Znanstveniki so anketirali 74 rakastih bolnikov in od njih želeli izvedeti, koliko in kaj želijo vedeti o svoji bolezni in njenem poteku. Sedemindeset jih je sumilo, da imajo raka, petnajst jih je želelo potrditev svojih strahov, ostali pa niso želeli resnice.

Nobeden od pacientov ni

hotel jasnega, odkritega odgovora, ali je njegova bolezen smrtonosna in kako dolgo bo še živel. Čeprav so jim bili podatki o resnosti obolenja na voljo, so jih pogosto ignorirali. Zdravljenje, obsevanje, operacije in molk zdravnikov jasno kažejo, kadar je položaj skrajno resen in bolniki bi zlahka lahko pri-

šli do zaključka, da so obsojeni na umiranje.

Mnogi pacienti niso želeli točne diagnoze, zato raziskovalci svetujejo zdravnikom, naj ne bodo preveč odkriti, naj sporočijo bolnikom le toliko, kolikor žleijo vedeti in naj jim pustijo upanje, ki se ga številni tako zelo oklepajo.

Popolno rutinsko informiranje bi mnoge pahnilo v duševne težave, jih navdalo z nepotrebno tesnobo.

OBRAZEC BODY MASS INDEX – BMI: KOLIKŠNA JE NEVARNOST INFARKTA KAKŠNO TEŽO PRENESE SRCE

Strokovnjaki ugotavljajo, da se za vsakega tretjega človeka, ki svoje srce in krvni obtok obremenjuje s preveliko telesno težo, zaradi tega nevarnost srčnega infarkta poveča za trikrat. To sicer ni nič novega, presenetljiva pa je ugotovitev, da odvečni kilogrami vselej niso nevarni. Ameriška raziskava, ki so jo opravili pred kratkim, dokazuje, da pri petdesetletniku od deset do petnajst odstotkov čezmerne teže celo ugodno vpliva na krvni obtok in srce.

Ameriški zdravniki so razvili obrazec, ki omogoča, da si sami izračunamo, kolikšna nevarnost srčnega infarkta nam grozi. Gre za Body Mass Index – BMI, za indeks telesne mase. Pri izračunavanju z njim upoštevamo tudi podatek, koliko za srce nevarnih maščob je nakopičenih v telesu.

Vzemimo primer 82 kilogramov težkega moškega, visokega 1,78 metra. Njegovo telesno višino pomnožimo samo s seboj, torej 1,78 krat 1,78 = 3,17, nato telesno težo delimo s to vrednostjo, torej 82:3,17 in dobimo 25,87. To je optimalna vrednost BMI za moškega v starosti od petdeset do devetindeset let.

Tisti, ki dosegajo optimalno vrednost, imajo v svoji starostni skupini najmanj možnosti, da bi umrli zaradi infarkta, seveda ob predpostavki, da ne kadijo. Znanstveniki so ugotovili, da že

stveno zmanjša tudi nevarnost srčnega infarkta.

Kdor se vsak dan intenzivno ukvarja s športom, s tem obremenjuje srce in se izpostavlja enakemu tveganju, da bo dobil srčni infarkt kot tisti, ki se sploh ne ukvarja s športom – so dokazali britanski zdravniki. Res pa je, da na primer ena ura športa, igranja tenisa ali tekanja enkrat na teden, zmanjša nevarnost srčnega infarkta kar za šestdeset odstotkov.

Znanstveniki so prvič dokazali, koliko dodatnih let prinaša zdrav način življenja. Kdor se pri petintridesetih odvahdi kajenja, si svoje življenje podaljša za dve do tri leta, tistim, ki znižajo previsok krvni tlak, pa se obeta za 5,3 leta daljše življenjsko pričakovanje in s tem se bi-

BMI – IDEALNE VREDNOSTI

Starost (leta)	BMI (kg/m²)	
	moški	ženske
20–29	21,4	19,5
30–39	21,6	23,4
40–49	22,9	23,2
50–59	25,8	25,2
60–69	26,6	27,3

Človeško srce do 75. leta starosti bije okoli 2,5 milijarde krat. Tega nosilca življenjskih zmogljivosti najbolj ogrožajo nikotin, alkohol in prekomerna telesna teža.

Posledica: okoli 200.000 srčnih infarktov letno, od tega se jih 80.000 konča smrtno – na primer s pretrgano stenno srčnega prekata.

Splošna banka Celje d.d.

PLAČILNA KARTICA ACTIVA – prava poslovna odločitev

Ker je plačevanje preprosto

Na vseh prodajnih mestih, označenih z nalepko ACTIVA, je dovolj, da prodajalcu predložite plačilno kartico ACTIVA in s podpisom overite račun. Ostale formalnosti glede plačila opravi prodajno mesto in LB SPLOŠNA BANKA CELJE.

Ker je lepo sprejeta na vseh prodajnih mestih

Mreža prodajnih mest, kjer je možno plačevanje z ACTIVO, se neprestano dopolnjuje.

Ker je plačilo računov odloženo

Plačilo računov je le trikrat mesečno: 8., 18. in 28. v mesecu. O porabi sredstev Vas LB SPLOŠNA BANKA CELJE redno obvešča z izpiski tekočega računa.

Ker Vam omogoča koriščenje višjega limita

ACTIVA Vam omogoča dodatno povečanje dovoljenega negativnega stanja (limita) na tekočem računu. Za dobo veljavnosti ACTIVE si lahko zagotovite najvišjo možno prekoračitev sredstev.

Kaj bo ACTIVA jutri?

- Plačilna kartica, katero boste lahko uporabljali v vseh prodajalnah
- Plačilna kartica, ki Vas bo rešila iz težav tudi v tujini

S kartico ACTIVA je možno poslovati v Sloveniji in na Hrvaškem, tako za plačevanje računov kot za dvigovanje gotovine v bankah. Pri nadaljnji širitvi poslovne mreže jo boste lahko uporabljali tudi v Italiji in Avstriji.

Kako postati imetnik ACTIVE?

Enostavno. Dovolj je, da izpolnite zahtevek in ga oddate v Vaši poslovni enoti LB SPLOŠNE BANKE CELJE. Poskrbeli bomo, da boste v najkrajšem času ugotovili: ACTIVA JE PRAVA POSLOVNA ODLOČITEV!

MUZIKA JE BIZNIS

Nedavna afera s cenzuro v slovenskih radijskih hišah je nedvomno sprožila žolčne polemike med izvajalci, poslušalci in, jasno, radijskimi uredniki. Medtem, ko se Prpič in ostali nategujejo, kaj dejansko je za objavo, kaj je treba cenzurirati in nenazadnje tudi, kaj sploh cenzura je, se vesoljno slovensko poslušalstvo zabava vsled balkanskih poslov in bebastih tekstov, ki jim je uspelo uiti cenzuri. Očitno namreč postaja, da se zlati časi Komisije za šund približujejo s svetlobno hitrostjo. Svetlobno zato, ker ima svetlobna hitrost bo- jda nekaj opraviti s potovanji skozi čas, cenzura v medijih pa nas bržkone močno spominja na čase, ki so že minili. Vade retro, torej.

Razlogi gor ali dol, cenzura je, dragi bralci, poseg v osebni okus izvajalca in poslušalca, pa naj zagovorniki institucionaliziranega nadzora govorijo kar hočejo. Če se podamo po sledih Mladinega članka na to temo, lahko celo ugotovimo, da imajo cenzurni podvigi slovenskih radijcev opraviti s politiko prav toliko kot z estetiko. Ti boga jarca.

Pošteno povedano, politika je tokrat mnogo manj eksplicitna, ali če hočete, spretnije zakrita pod plaščem skrbi za estetiko besedil. In prav ta vnebovpijoča skrb za estetsko in lepo v besedilih je tisti rob, na katerem se vse skupaj zalomi - če bi namreč lahko postavljali kriterije, oziroma meje, do katerih se lahko gre, bi bilo vse zelo enostavno. Ker pa besedilopisci niso matematiki in se jim ne more predpisati dovoljenega maksimuma ali česa podobnega, postanejo kriteriji cenzure močno vprašljivi. Ali lahko, na primer, z gotovostjo trdimo, da besedila s spolno usmerjeno tematiko motijo večino poslušalcev? In, zopet, ali je Domicljevo nakladanje o devici, ki "je rada sklonila glavo" namenjeno izključno poslušalcem, ki se bližajo Abrahamu, ali pa bi Tomaž rad zabaval predvsem mlajše občinstvo. Vsaj za desetletje ali dve. Starejši bi se zdaj morali ogorčeno vprašati: Kdo kviri naše otroke ??? In tu pridemo do ključnega vprašanja - le čemu bi bili Domicljevi umotvori kaj bolj bebasti od Zelenih možic, ki da so prišli po zici, "da videli bi Zemljo, prelepi naš planet"? Že res, da imajo več opraviti s seksom, toda če vprašate mene, vam prisežem, da postane mladoletnik enako bebast ob poslušanju enih in drugih. Najhuje pa je, da si pravico odločanja o tem, kaj je škodljivo in kaj ne, jemljejo ravno tisti, ki so v preteklosti očitno pretirano poslušali tovrstno umetnost.

Predvsem bi se morali uredniki radijskih hiš končno začeti zavedati, da ima poslušalec pravico izbirati glasbo, ki mu je všeč. Končno bi se to poznalo po priljubljenosti raznih oddaj. Enako velja za televizijo, ki je sicer res nacionalni medij številka ena in mora paziti na slog in dostojnost, toda to še

ne pomeni, da bi morali cenzurirati vse, kar namiguje na spolnost in zadeve povezane z njo. Nejevernim lahko postrežemo s podatki o specializiranih oddajah na drugih nacionalnih televizijah, ki se ukvarjajo izključno z rockovsko produkcijo in so na sporedu ob takšnih urah, ko morajo malčki že sanjati o zvezdici zaspanki, starejši pa lahko s preprostim pritiskom na daljinski upravljalac spremenijo kanal in gledajo kaj manj iritirajočega. V demokraciji je pač tako, da mora ravnice večina skrbeti za pravice manjšin, oziroma marginalnih skupin. To dejansko pomeni, da bi morali Domicljevo "Devico" in Bombino "Pičko" in kaj jaz vem kaj še vse ob morebitni dokončni prepovedi še zmeraj pustiti povsem dostopno tistim, ki jih seks in vulgarizmi v besedilih ne motijo. To pomeni neovirano medijsko promocijo, kar zopet pomeni vznemirjanje drugega dela javnosti in začaran krog je sklenjen. Svoboda javnega izražanja? Pozabite nanjo.

Consolidated: nov album

NOVICE

28.9. so polit-raperji CONSOLIDATED izdali svoj tretji album, ki se imenuje "Play More Music". Album je izdala založba Network Europe, na njem pa se nahaja kar 27 posnetkov. "Beli Public enemy", kot jih radi imenujejo, čeprav se trio iz San Francisca na vso moč otepa te oznake, so sami producirali album, končni miks pa je opravil Jack Dangers iz Meat Beat Manifesto. Consolidated so se na lanskoletni promociji svojega drugega albuma "Friendly Fascism" ustavili tudi v Ljubljani in odigrali izvrsten koncert, ter obljubili občinstvu, da bodo prišli v Slovenijo v sklopu promocije naslednjega albuma. Upajmo, da bodo držali besedo.

BABES IN TOYLAND prav te dni koncertirajo po Angliji, kar pomeni, da

bodo vandrle tudi po Starem kontinentu. Če si bodo upale zopet priti v Slovenijo, še ni jasno. Dekleta so namreč igrale v Ljubljani na predvečer vojne v Sloveniji in se z velikimi težavami izvlekle iz vročih krajev. Medtem so pripravila že prvi single, "Bruise Violet", ki je bil vzet z njihovega novega albuma "Fontanelle". Hkrati pa so BIT podpisale pogodbo z Warner/Reprise.

Za vse tiste, ki so jim pri srcu HAWKWIND, prihaja iz Anglije vesela novica: THE ORB bodo priredili njihovo uspešnico iz 1972 z naslovom "Silver Machine". To pa še ni vse. Člani skupine Hawkwind, ki je še vedno aktivna, so pristali na sodelovanje s techno duom in bodo tudi igrali na posnetku. Izvirno, ni kaj.

Se še spominjate THE THE? Avtorski projekt Matta Johnsona, ki je vplival na celo generacijo pop intelektualcev, je po plošči Mind Bomb še odigral nekaj odličnih turnej-sodeloval je tudi Johnny Marr iz Smithsov - nato pa se je vse umirilo. Tokrat ponovno izdajo single iz leta 1981, pravzaprav prvi vinilni izdelek tega glasbenega genija, z naslovom "Cold Spell Ahead", ki je veljal za pravo zbirateljsko redkost, saj je v začetni nakladi izšel le v 2000 primerkih. Poiščite pri založbi Some Bizzare.

Po Abbamaniji bodo na svoj račun prišli še BONEY M. Založba Arista je namreč izdala Best of... album z največjimi uspešnicami nemškega campdisco benda. "The Collection", kot se kompilacija imenuje, vsebuje 11 posnetkov.

Preko agencije Dallas, ki zastopa angleško založbo MUTE, je za slovensko in hrvaško tržišče izšlo nekaj zanimivih projektov. Predvsem velja omeniti "Abba-esque" skupine ERASURE, ki je priredila štiri hite popularnega švedskega kvarteta, potem njihov zadnji LP "Chorus", "Kapital" skupine LAIBACH, in "Henry's Dream" Nicka Cavea.

Laibach: Kraut und Roses

TREND

Imeti Laibach "Kapital" majico.

Tomaž je bil upornik, a rad sklonil je glavo, kadar cenzorjem kaj povsечи ni bilo.

KONCERTI

Slovenska koncertna promocija projekta Kapital skupine LAIBACH bo 9. in 10. oktobra v trboveljski elektrarni. S tema koncertoma skupina LAIBACH nadaljuje svojo svetovno turnejo, najobsežnejšo in najuspešnejšo v njihovi več kot desetletni karieri. Prvi koncert bo posnela filmska ekipa, ki po različnih lokacijah v Sloveniji snema celovečerni dokumentarec o NSK z delovnim naslovom "Predictions Of Fire". LAIBACH pa je sicer sredi priprav na koncertne turnee po Južni Ameriki, Avstraliji, Hong Kongu, na Japonskem, v Ruski federaciji in Baltskih republikah, obetajo pa se tudi dodatni koncerti v Vzhodni Evropi.

V Ljubljani se obeta še en izreden koncertni dogodek. 3. 10. bodo v KUD France Prešeren nastopili GALLOPING CORONERS, edini vzhodnoevropski bend, ki snema za ameriško založbo ALTERNATIVE TENTACLES. Pri njih so izdali dva albuma, eden pa naj bi bil celo produciran od samih Dead Kennedys. VHK, kot se sicer bendu iz Budimpešte reče po madžarsko obstajajo že več kot deset let in predstavljajo enega izmed najboljših vzhodnoevropskih post punk bendov.

2. 10. pa bo v ŠTUK-u v Mariboru koncert zagrebških PSIHOMODO POP. Kot predvozači bodo nastopili velenjski RES NULLIUS. Koncert, ki se bo začel ob 21. je organizirala Marševa Rock Agencija.

Istega dne, torej 2. 10. bo v Žalcu, v klubu Bosscool v dvorani Hmezad koncert, na katerem bodo nastopili BLIND DATE iz Rovinja, VERONIQUE, ROŽLETOVE SANJE, CODA in NI IMENA, vsi iz Celja.

8. 10. bosta v KUD France Prešeren nastopila predstavnika Newyorške off-off scene, saksofonist ROY NATHANSON in klaviaturist ANTHONY COLEMAN. Slednji sicer redno sodeluje z Johnom Zornom, medtem ko je Nathanson član skupine Lunge Lizards.

LESTVE

Velika Britanija (NME)-neodvisni singli

1. SUGAR- Changes
2. MEDICINE- Medicine EP
3. PAVEMENT- Trigger Cut
4. THE SHAMEN- LSI
5. TEENAGE FANCLUB- Free Again
6. THROWING MUSE- Firepile EP
7. THE STRANGLERS- Heaven Or Hell
8. LEATHERFACE- Compact And Bijou
9. SPIRITUALIZED- Medication
10. THE DROP NINETEENS- Wionna

ZDA (Billboard)-singli

1. BOYZ II MEN- End Of The Road
2. TLC- Baby-Baby-Baby
3. MADONNA- This Used To Be My Playground
4. GUNS'N'ROSES- November Rain
5. SIR MIX-A-LOT- Baby Got Back
6. TOM COCHRANE- Life Is A Highway
7. EN VOGUE- Give Him Something He Can Feel
8. JON SECADA- Just Another Day
9. BILLY RAY CYRUS- Achy Breaky Heart
10. SHAKESPEARS SISTER- Stay

Velika Britanija (NME)-klubska glasba

1. NIRVANA- Lithium
2. THE SHAMEN- Love Sex Intelligence
3. POP WILL EAT ITSELF- Bulletproof
4. SUGAR- Changes EP
5. CUD- Purple Love Balloon
6. THE CHARLATANS- Tremelo Song
7. PAVEMENT- Trigger Cut
8. SONIC YOUTH- 100
9. MORRISSEY- You're The One For Me Fatty
10. THE LEVELLERS- 15 Years

Slovenija-Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. MINISTRY- N.W.O.
2. BEASTIE BOYS- Jimmy James
3. BREEDERS- Salary
4. ALICE IN CHAINS- Would
5. FAITH NO MORE- Everything's Ruined
6. DANZIG- Dirty Black Summer
7. 24-7 SPYZ- Break The Chains
8. HELMET- Ironhead
9. MAGNAPOP- Merry
10. SUICIDAL TENEDCIES- I'll Hate You Better

PISMA

Spoštovani odgovorni urednik!

Oprostite, ker si dovoljujem, da vam pišem. Naj se na kratko predstavim. Sem kmečka žena čez 60 let starosti in težji bolnik na hrbtnici, zato prebiram tudi vaš časopis, ki mi ga občasno kupi mož. Res marsikaj je zanimivega in tudi slike pokažejo kakšno novost. Slike ženskega akta ali po domače kar nage s pripisom: Stopite bliže, slovenski vojaki, to pa kar ne gre v časopis. Ali so naša slovenska dekleta res zaničevanja vredna ali jih hočete pohujšati. Zakaj spoštovani urednik, ker vsak fant želi pošteno pridno dekle in le kot taka bo dobra žena in mati ter spoštovanja vredna. Jaz bi predlagala, da v takšnem obširnem časopisu namenite tudi vzgoji malo prostora, saj mlad človek, ki stopi iz šole nima nikamor, da bi šel, če ne hodi v cerkev in tam slišal kakšno lepo besedo kakšni naj bi bili, potem nima nikamor drugam kot v disko. Naša mlada država rabi dobre delovne in poštene ljudi, če hoče, da se dvigne iz blata kakor slišim, da se reče. Gledam mlade tudi željne dela, pa ga ne dobijo, za na kmete jih je sram pa čeprav bi se preživeli in bi se ne bilo treba s tatvino preživljati. Škoda je, da tudi izobraženi ne dobijo službe, potem pa ni čudno, da gredo na slabo pot. In še to, kakaj toliko strank, včasih se je reklo, kjer je veliko gospodarjev se slabo gospodari.

Prosim ne zamerite neuki ženi in slabi pisavi. Ker ste mogoče Celjan, vas pa vabim, da pridete na Šmartinsko jezero in bova ob sladkem jabolčniku še katero rekla. Moje pismo ni za objavo, le prošnjo mi izpolnite in bo marsikdo bolj vesel prebiral.

Lep pozdrav.

HELENA ZUPANC, Šmartno v Rož. dolini

Zakaj tako, ljubi rojaki, Slovenci!

Slovensko javnost bi rad spomnil na gesla: "V Evropo! Slovenci hočemo v Evropo! Evropa nam bo pomagala", Hočemo doseči evropski standard življenja!" in podobno. Ta gesla so bila zelo aktualna pred osamosvojitvijo Slovenije in so delno še sedaj. Gesla so bila skovana v času, ko smo si Slovenci delali iluzije, da nas ob Evropa, kot dobra mati vzela v naročje. Vendar, opozoril bi vas na dejstvo, da smo Slovenci že v Evropi 1000 in več let, da smo tudi mi v daljni in bližnji preteklosti prispevali, h kulturnemu in vsestranskemu razvoju evropskega standarda. Poudaril bi rad, da ni prav nič potrebno, da "gremo" v Evropo, ker v Evropi že smo. Prav je, da se ozremo v zgodovino in poiščemo naše slovenske slavne može, ki so v preteklosti živeli izven meja Slovenije in dali marsikdaj Evrope. Torej, ne bo držala domneva, da nas Evropa ne pozna in ne ve za kvaliteto naših ljudi, ki je bila izpričana v sedanjosti, kot v preteklosti. Opozoril, bi rad, da pojem Evropa zamagluje resnico, da jo v bistvu tvorijo narodi, posebno v zapadni Evropi, ki se še dolgo ne bodo mogli odvaditi tiste pokvarjene igrice, ki jo igrajo otroci na dvorišču: "ti si manjši, jaz sem večji, ha, in jaz sem pa še večji, od obeh, no, jaz sem pa največji in za tebe sploh "nočem" vedeti, ker si pač manjši" itd. Tako pride človek po grenkih izkušnjah, do spoznanja, da sicer smo vsi Evropejci, ki pa so se razvrstili po lestvici: npr. Angleži se smatrajo za sam vrh, nato pridejo Francozi, zatem Nemci itd. itd. vse dokler človek ne spozna, da nas zapadnoevropski narodi sicer smatrajo za Evropejce, ampak šele XII. klase. Ali smo mi to, vseh preizkušnjah našega naroda v tem stoletju, kos mo premagali neverjetne duševne in telesne napore, in razvili voljo in željo, do neslutnih višin to zaslužili, da nas evropski ljudje, kot po tihem dogovoru, molče uvrščajo na npr. XII. razred. Saj je res vendar to ne spremeni dejstva, da nas želijo videti na npr. XII. mestu, ker zahodni, pa tudi vzdno evropski narodi se še dolgo ne bodo mogli odvaditi "ceniti narode z ozirom na velikost!"

Zato bi vas dragi rojaki, Slovenci opozoril: naslonimo se čim bolj na lastne sile in sposobnosti, ki jih imamo več, kot marsikateri evropski narod. Budimo samozavest in zaupanje v lastno slovensko pamet, ki je kot ustvarjena za urejanje Slovenije, kajti moramo si Slovenijo gospodarsko,

politično, kulturno in družbeno urediti po naših slovenskih standards primerno naši stopnji razvoja in primerno slovenskemu človeku, da bo srečen živel v domovini in rojeval otroke. Treba je nujno poskrbeti za socialno varnost Slovencev, ta družbena dobrina iz preteklosti ni tako nepomembna in prav je, da jo ohranimo. Ne pa, da se opiramo na uvožene strokovnjake, ki hladno in neprizadeto svetujejo odločitve npr. v gospodarstvu ipd. Nikakor s tem nočem reči, da se ne bi dogovarjali in posvetovali z Evropo in sprejemali za nas koristne spodbude in sodelovanja. Slepo in zločinsko pa se mi zdi, tiščati v Evropo za vsako ceno, uvajati slepo in bliskovito tržno gospodarstvo, ter razprodajati tujcem tovarno za tovarno. Saj to so vendar naše tovarne, mi smo jih v preteklih letih ustvarili, sedaj jih "pod super nujno" za minimalno ceno prodajamo tistim Evropejcem, za katere smo npr. na XII. mestu. Pa, dajte vendar ljudje premislite, kaj delate, saj nam boste razprodali domovino "Evropejcem", za katere bomo Slovenci le hlapci in ljudje XII. klase, kapital se bo pa prelival v dežele, ki so že sedaj mnogo bogatejše od Slovenije. Ali se res ne da nič storiti? Ali se res ne da nič storiti? Ali res ni mogoče pred "Evropejci" obvarovati naših tovarn, železarn, hotelov, elektrarn, mineralnih vrelcev? Saj je vse prav, sodelujmo z Evropo, vendar ne kot hlapci, temveč, kot suveren narod, ki se zaveda svojega bogastva, svojih sposobnosti in svojih vrednosti. To smo dolžni spominu mnogih plemenitih Slovencev, ki so živeli in umrli za svoj slovenski narod, ki so ga ljubili do zadnjega diha. Enako smo dolžni tudi do naših zanamcev.

Lepo pozdravljeni

ANDREJ KUMŠE, Ljubljana

Dr. Rugelj ima prav

Spoštovani gospod Šimenc!

Zakaj pa ne objavite vsega tega, kar naj bi bremenilo dr. Ruglja, v neki svoji knjigi?

Na tak način bi slovenska javnost izvedela, kaj pravzaprav je to, kar vas je pri njegovem delu motilo oziroma vas moti. Tudi sama bi jo prebrala.

Dr. Rugelj pa bi lahko javno odgovoril na te obtožbe. Zdi se mi, da bi bilo to bolj pošteno od vas, kot pa da nenehno namigujete in grozite z objavo tega gradiva. Človek lahko ovrednoti nek pojav tako ali pa tako. Lahko ga tolmači v skladu s svojimi življenjskimi interesi, lahko pa tudi ne.

Lahko zamenja vzrok s posledicami. Če je informacij premalo in so prisotna le namigovanja, lahko zapolni prazne prostore s svojimi miselnimi konstrukti, ki so pač produkt njegovih izkušenj, znanja pa tudi želja, bojazni... In se oddalji od resnice nekega pojava, ki pa obstaja neodvisno od njegove predstave o njemu.

Na primer:

Omenjate samomor mladeniča iz Primorske. Kako pa vi veste, kaj ga je poglano v tako tragično smrt? Kako morete vedeti, kaj se je dogajalo v njegovem srcu tisti trenutke? Vam je to povedal njegov oče?

Kako pa more on to vedeti? Čeprav lahko sklepam, da je predvsem alkoholizem očeta in s tem nevzdržno življenje v takšni družini, vzrok za ločitev, tega seveda ne morem z gotovostjo trditi, ker nimam dokazov. Kot jih nimate vi za vzrok samomora tega fanta.

Mogoče pa se tega zaveda tudi uradna psihiatrija. In pač zato molči. Ne vem pa, zakaj ne molčijo o delu dr. Ruglja, saj ga tudi ne poznajo. Kako, če jih pa ni nikjer tam, kjer smo mi. Imajo nadčutne sposobnosti?

Vsekakor sem kot brculja bolj pri stvari kot nekdo, ki te stvari videl ni.

Sem pač tu, čutim, doživljam sebe, skupino, dr. Ruglja. Gospod Šimenc, bodite bolj konkretni in povejte nekaj več o tako imenovanem selektivnem izboru pacientov. Namreč, nisem dobila vtisa, da smo izbrani. Mi smo tisti, ki smo izbrali dr. Ruglja in njegov program.

Nekoč je na sestanek naše skupine prišel par, ki po mojem mnenju ni imel skoraj nobene možnosti, da se uredi. Na sestanek skupine je v resnici prišel le enkrat in nikoli več. Vendar je tedaj dr. Rugelj optimistično in vzpodbudno deloval, saj, dko ve, lahko se zgodi čudež.

Zdi se mi, gospod Šimenc, da niste dobro razumeli pojma "večna ljubezen". Zame je večna ljubezen to, kar nas zbližuje, ocean

v katerem plavamo, energija, ki jo nekateri ljudje lahko kanalizirajo v javni svet.

Nisem mislila na "krščansko" zaobljubo: "Zvesta, zvest ti bom do groba! Pa čeprav si drug drugemu izkopljeva oči!" Če vas zanima, kaj ljubezen je, berite Rajneesho, ki je precej pisal na to temo.

Dr. Rugelj je moralna osebnost. Vem, da so vezi v njegovi družini globoko človeške. To se pač čuti. V pogledu, tonu glasu, izrazu obraza... če pa je v televizijski oddaji "Moški in ženska" izrekel kaj provokativnega, verjamem, da je to izrekel s točno določenim namenom.

Gospod Šimenc, prav nič nekritično ne ponavljam "izreke iz arzenala" Bohoričeve. Do mnogih spoznanj sem se namreč dokopala, še preden sem se vključila v njegovo skupino. Videla sem pač nekaj znancev, prijateljev, ki jim uradna psihiatrija ni prav nič pomagala. Poglobila pa je njihovo obrobno s tem, da so dobili pečat duševnega bolnika, ki ga je potrebno zalagati s pomirili in ga, napraviti še bolj nebogljenega, kot v resnici je. Ta program je za ljudi, ki jim lahko dr. Rugelj pomaga. Trdim, da je po psihiatričnih bolnicah kar nekaj ljudi, ki bi jim ta program bistveno bolj ustrezal. Seveda pa ne vsem.

Pravite, da ruši osebno integriteto ljudi. Ne bi rekla. On točno ve, da nekaj, kar velja za enega, ne velja za drugega. Pod nekim vplivom smo pa tako in tako vedno. Tudi vi, gospod Šimenc. Modro je, da sami izberemo pod katerim vplivom bomo.

Ne bi pa rekla, da nas skuša vezati na svojo osebnost. Mislim, da želi doseči predvsem to, da bi znali in si upali vsakomur pogumno pogledati v oči in argumentirano braniti svoja stališča. Delovati po svoji vesti, moralnih zakonih in ne na ukaz.

Kaj ni to nekaj veličastnega? Upam, da ne mislite, da pišem na ukaz, ker bi vas morala razočarati. Je pa res, da sem mu pred objavo poslala svoj prvi tekst in ga prosila za slovnične popravke, ker vem, da obvlada pravopis bolje od mene. Vrnil mi ga je brez popravkov, brez komentarja. Brez zamere. Srečno tudi vam.

MARJETKA MANFREDI, Tolmin

Za celjsko regijo kot volilno enoto!

Celjski območni odbor SNS v celoti podpira zahtevo po celjski regiji kot volilni enoti in se pridružuje mnenjem strank (Delavske Stranke, Stranke Krščanskih Socialistov, Demokratične Stranke Upokojencev, Solialistične Stranke, Stranke Demokratične Prenove).

Sicer pa smo v naši stranki že odgovarjali na vprašanje interesov po razbijanju regij. Gre za interese Ljubljane kot centra, da zavlada Sloveniji kot provinci v vseh ozirih (ekonomskih, kulturnih, političnih idr.). Zato se je potrebno s skupnimi močmi ne glede na strankarsko pripadnost boriti proti vsevečjemu centraliziranju Slovenije, saj vemo kakšne odnose vzpostavlja Ljubljana do province. Enostranske -izkoriščevalske! Dejstvo pa je, da najmanj 80kar se dogaja v Ljubljani ustvarjajo ljudje iz "provinca" (gospodarstvo, politika, šolstvo, znanost). LJUBLJANČANI so lenuhi, kot vsi prebivalci vseh metropol po svetu in tako je tudi pri nas.

Glede političnega udejstvovanja pa je naša stranka že zdavnaj opozarjala, da se bo po teh volitvah nagnetlo v novi parlament ljubljansko jedro in to v vseh strankah (levih, sredinskih, desnih). Zato tudi ni čudno, da se iz "centra" poraja takšen administrativen načrt za razbijanje regij. S tem se želi doseči popolno zmedo na volitvah v provinci, ker se bo le tako preprečilo, da bi prišli vidnejši predstavniki iz "provinca" v parlament.

Očitno pa je tudi, da v "centru" niso nič kaj navdušeni za Slovenijo regij, dejstvo pa je, da smo Slovenci tudi Štajerci, Korošci, Primorci, Prekmurci in Dolenjci in vsaka od teh regij je bogatejša od druge po številnih posebnostih, ki jih je potrebno razvijati in ne zatirati. Zagovorniki "centralizma" že opletajo z duhovi kantonizacije ter pleteničijo o majhnosti Slovenije. Tudi majhno je lahko mnogolično. Zadnji čas je že, da celjska regija postane to kar je nekoč že bila, ko je bila ljubljanska še močvirje...

GREGOR URANIČ, SNS za sp. Štajersko, Celje

Zamenjava denarja

Slovenska država se pripravlja na zamenjavo denarja. Dan zamenjave naj bi bil po nekaterih podatkih 7. oktober, ko bomo izgleda izgubili priložnost za pametno potezo na monetarnem področju in bomo stopili nazaj na jugoslovansko pot, kakršno je začrtal že Marković.

V medijih je bilo objavljeno, da je Odbor za kreditno monetarni sistem in politiko slovenske skupčine presodil, da je najboljša menjava 1:1, kar meče veliko senco na strokovnost omenjenega odbora, kakor tudi na politično usmerjenost njegovih članov. Če že govorijo, da je denar državni simbol, naj ga potem na tak način tudi obravnavajo.

Edina pravilna zamenjava starih za nove bankovce bi bila 100 starih za 1 novi tolar. Že enostavna logika, ki jo ima vsak slovenski kmet lahko pojasni vse skupaj. Zdaj je vrednost enega SIT približno 0,0172 DEM ali bolj jasno 1 SIT je 1,72 pfeniga, pri vrednosti 58 SIT za 1 DEM. Pri menjavi 1:100 bi se razmerje SIT napram trdnim evropskim in svetovnim valutam dovolj pametno ustalilo, saj bi vrednost sedanjega tolarja prevzela enota stotin. To bi pomenilo takele vrednosti in primerjavi z DEM: 1 stotin bi bil vreden 1,72 pfeniga, in 1 SIT bi veljal 1,72 DEM. Zgolj za primerjavo naj povem, da najmanjša nominalna evropskega kovanca (če izvezemo Albanijo in še kakšno podobno državo) 0,6 SIT. Če pa ostanemo pri sedanji odločitvi Odbora (morda so se le zmotili in pozabili dopisati dve ničli za številom 1) bi naj manjši kovanec za 1 stotin veljal le 0,000172 DEM, kar bi pomenilo da je kovina v kovanu vredna okoli 100 krat več kot je njegova nominalna vrednost. V tem primeru lahko pride do rušenja ali vsaj hudega načetja slovenskega monetarnega sistema. Enostavno povedano, bi nekdo kupil za 5000 tolaških bankovcev eno stotinskih kovanec in jih nato kot kovino prodal za 100 kratno vrednost in za kovanec kot kovino iztržil 500.000 SIT. Mislim da ga ni prepis, ki bi lahko preprečil tako obliko trgovine.

Še ene zadrege pa bi se rešili kar mimogrede. Stari tolaški bankovci bi lahko ostali v obtoku kot drobiž do zamenjave za kovanec. Razlika med novimi in starimi bankovci bi že sama izključevala možnosti zamenjave in spekulacij. Obenem bi lahko počakali tudi z izdajo 5000 tolaškega bankovca, kar bi Republiku Sloveniji prihranilo ogromno vsoto denarja. Ker si ne morem predstavljati take krone neumnosti, zato še enkrat mislim, da je Odbor le storil napako pri obveščanju novinarjev, kajti tako velika neumnost prav res skoraj da ni mogoča.

ZMAGO JELINČIČ, Slovenska Nacionalna stranka

Verouk v osnovni šoli

Ta mesec se je začel pouk. Veliko se je slišalo, da se bo uvedel verouk v osnovno šolo. Posebno v tretji razred, ker je treba otroke, ki so krščanske vere pripraviti za prvo sv. obhajilo. Katehet verouka, da bo prihajal po končanem pouku v razred vsak ponedeljek eno uro in vsak četrtek po pouku eno uro. Torej dve uri na teden. Tisti otroci, ki niso krščanske vere pa bi po pouku odšli domov in ne bi bili pri verouku, ker verouk ne bi bil obvezen. Nekateri otroci obiskujejo cerkev in tam imajo verouk. Toda ne vsi. So šolarčki, ki pozabijo (ker imajo starše zaposlene, da bi otroka spomnili naj gre v cerkev). So tudi otroci, ki imajo veliko učenja in več domačih nalog in zato ne gredo k verouku v cerkev. Zato bi bilo dobro, da bi g. katehet prihajal v razred in jih vsaj toliko naučil, da bi bili otroci vsaj sposobni, da lahko gredo k prvemu sv. obhajilu. To je za otroke lep dogodek. To bi bilo zadovoljstvo vseh staršev, ki si želijo, da bi otroci lahko prihodnje leto bili pri sv. obhajilu. Ne bi bilo prav, da otrok odraste, postane polnoleten in kot kristjan ni bil pri sv. obhajilu in ne pri sv. birmi zato, ker ni bil zato pripravljen, naučen. Prosimo, da bi se ta mesec začel verouk v razredu. Otroci tretjega razreda gredo k sv. obhajilu, četrti razred pa k sv. birmi. "V Celju verouk v razredu".

MILENA REBERŠEK, Celje (in ostali starši)

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

PREVERITE SAMI SEBE
NOTRANJI GLAS

V ljudeh obstaja nek »notranji glas«, vendar ga človek v določenih primerih posluša ali ne. Kam sodite vi?

1. S partnerjem sta se sporekla, a čutite, da imate prav vi. Kaj napravite?
A) Velikodušno ponudim spravo 2
B) Upam, da se bo opravičil 0
C) Pričakujem, da se bova v miru dogovorila 4
2. Z nekom se želite omožiti ali oženiti le zato, ker je na poti otrok.
A) Vsekakor 0
B) Morebiti 2
C) Nikakor 4
3. Se vam zgodi, da se zaradi določenih odločitev kesate in bi jih želeli izničiti?
A) Pogosto 0
B) Včasih 2
C) Redko 4
4. Ali se dogaja, da vabite goste, ki vam niso prav pri srcu, a čutite obveznost, da jih povabite?
A) Da, vsekakor 0
B) Redko 2
C) V nobenem primeru 4
5. Katerega od teh izrazov najpogosteje uporabljate, kadar ocenjujete tuje stališče?
A) To ni pametno 0
B) Krasno 2
C) Pravilno 4
6. Kaj vas pri drugih najbolj nervira?
A) Netočnost 0
B) Aroganca 4
C) Prevelika radovednost 2
7. Kateri od naštetih hobijev vas najbolj navdušuje?
A) Joga 4
B) Tenis 0
C) Keramika 2

8. Za sprostitev imate na voljo frizerski salon in čokolado. Kaj bi izbrali?
A) Frizerski salon 4
B) Čokolado 2

9. Spet izbirajte. Kam bi raje pobegnili iz stresa, ki ga doživljate?
A) Frizerski salon 2
B) Čokolada 4

Seštejte število točk in preberite, kakšni ste.

Do 12 točk

Delate zoper lastno naravo. Prizadevate si, da bi izpolnili pričakovanje vaših sogovornikov, v sebi pa čutite povsem drugače. Zaradi tega ste pogosto nezadovoljni. Ne smete se toliko bati tujih stališč, za to, kar počnete, konec koncev sami odgovarjate. Na kratko, niste človek, ki bi poskušal svoj notranji glas.

Od 14 do 26 točk

Dovolite si, da vas v zelo pomembnih življenjskih situacijah vodi vaš notranji glas, če pa gre kaj narobe, skušate to spremeniti. V malenkostih ste pogosto pripravljeni na kompromis, vendar ste tudi tu zelo previdni. Niste oseba, ki odločno pravi da ali ne, raje si pomagata s stavki »če mene vprašate, ne bi« in podobno. Morate biti odločnejši.

28 in več točk

Ste močna osebnost in zaupate v moč svojega notranjega glasu. To je vaše vodilo in življenjska izkušnja. Zaradi tega se ne bojite drugim reči ne ali da in kadar po svojem notranjem glasu ugotovite, da se stvari ne odvijajo normalno, se distancirate od drugih. Ni lahko biti pošten do vseh.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

 V tem tednu boste prišli do resnega spoznanja, kaj pomeni v življenju dajati in sprejemati. Ta ugotovitev bo posebej važna v vaših odnosih do partnerja. Na delovnem mestu se ne razburjajte, ohranite živce. Srečne številke 3, 11, 17, 20, 24, 40.

Bik 21. 4. – 20. 5.

 Kdor si bo drznil priti na dan s kakšno teorijo, bo potegnil kratko. Za vas velja za zdaj samo akcija. S svojim šarmom boste marsikoga očarali, a raje ne pretiravajte. Pazite tudi na svoje kilograme. Srečne številke 3, 5, 10, 12, 34, 37.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

 Niste še premostili težav z uveljavitvijo na delovnem mestu. Dobro bi naredili, če bi uporabili nekaj svoje prirojene diplomacije. V ljubezni so na vidiku nesporazumi, ker zahtevate očitno preveč naenkrat. Srečne številke 4, 14, 18, 20, 22, 40.

Rak 22. 6. – 22. 7.

 Čas je primeren za krajše potovanja. Malo sprostitev bi vam še kako pomagalo, da bi si pridobili energijo za odgovorno delo. V osebnem življenju vas časa veliko presenečenje. Kar vidite v slabi luči, je dobro. Srečne številke 5, 17, 23, 29, 43, 44.

Lev 23. 7. – 23. 8.

 Imeli ste precejšnje denarne probleme, zdaj je na vidiku rešitev, ki jo kaže sprejeti z obema rokama. Če si želite izboljšati svoj položaj, morate zavhati rokave in kaj storiti. Bodite v vsem zelo strpni. Srečne številke 19, 24, 25, 39, 41, 43.

Devica 24. 8. – 23. 9.

 Podlegate zmotnemu občutku, da imate v vsem prav. Pri tem vam pomagajo lažni prijatelji. Skušajte se zresniti in si ustvarite kritičen odnos do ljudi. Tudi denarno ne živite prek svojih možnosti. Srečne številke 10, 11, 13, 24, 29, 31.

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

 Če ste ostali pri zelo privlačnih, a nestvarnih predlogih in trdni v svojih stališčih, se vam bo obrestovalo. Imeli ste prav, da niste nasedli obljubam. Pazite na denar, vsak nakup še raje odložite. Srečne številke 10, 11, 20, 29, 33, 43.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

 Ne zavračajte pobud, ki jih dobivate iz bližnje okolice. Med njimi je marsikaj zelo koristnega, kar utegne spremeniti vaše življenje. Ljubosumnost, ki vas bo dajala, pa preženite, nima prave podlage. Srečne številke 2, 14, 17, 26, 33, 45.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

 Prihajajo še kar mirni dnevi. V službi in zasebnem življenju bo šlo vse gladko. Upravičeno ste zadovoljni s tem, kar ste dosegli. Pazite pa na zdravje in posebej se varujte prehladov. Možni so zapleti. Srečne številke 2, 6, 11, 23, 25, 39.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

 Ste polni energije in optimizma. Izrabite svoje počutje in se lotite težkih nalog, ki vas še čakajo. Vse vam bo šlo odlično od rok. Ob koncu tedna boste malo presenečeni. Izključen ni niti zadetek. Srečne številke 6, 11, 17, 18, 27, 41.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

 Zdelo se vam bo, ko da ste v precepu in ne veste, kaj storiti. Ne pretiravajte in ne hitite, v nekaj dneh se bo same po sebi pokazale dobre možnosti za rešitev težav. Za zdravje poskrbite najraje sami. Srečne številke 33, 37, 38, 40, 43, 44.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

 Pazite na svoje moči in ne delajte ničesar, kar ni res nujno potrebno. Veliko energije boste namreč potrebovali za tisto, kar je pred vami. Če se vam bo zdelo pretežno, ne obupajte, pomoč bo prišla od strani. Srečne številke 2, 22, 23, 27, 30, 39.

BESEDE PISATELJA ALFRED DÖBLIN

»Stal je pred vrati zapora v Teglu in bil prost. Še včeraj je tičal v kazenskem oblačilu in z drugimi vred okopaval krompir zadaj na zakenskih njivah. Zdaj je koračil okoli v žoltem površniku, zadaj so okopavali, on pa je bil prost. Gledal je, kako je električna za električno vozila mimo, pritiskal hrbet ob rdeči zid in ni odšel. Paznik pri glavnih vratih se je že nekajkrat sprehodil mimo njega, mu pokazal pravi voz, pa ni šel. Nastopil je grozni trenutek, štiri leta so minila. Črna železna krilna vrata, ki jih je že leto dni opazoval z rastočim odporom, so se za njim zaprla. Spet so ga postavili v zunanji svet. Notri so sedeli drugi, mizarili, loščili, prebirali, klejali in imeli še dve leti, še pet let pred seboj. On pa je stal na postaji.

Kazen se je začela. Stresel se je, pogoltnil. Si stopil na nogo. Nato je vzel zalet in sedel v električno. Sredi ljudi. Gremo. V začetku je bilo kot pri zobozdravniku, kadar zgrabi s kleščami za korenino in vleče, bolečina narašča, glavo hoče raznesti. Obrnil je glavo nazaj proti rdečemu zidu, toda električna je švignila z njim po tiru, tako da je bila samo še njegova glava obrnjena proti zaporu. Voz je napravil ovinek, drevesa, hiše so se postavile vmes. Pojavile so se živahne ulice. Ljudje so vstopali in izstopali. V njem je nekaj zgroženo vpilo: Pozor, pozor, začenja se. Konica nosu mu je zledenela, prek lic mu je brnelo...

Nazaj ni mogel, tako daleč sem se je pripeljal z električno, odpustili so ga bili iz zapora in moral je noter, še globlje noter. Saj vem, je vzdihnil sam pri sebi, vem, da moram noter in da so me odpustili iz zapora. Saj so me morali odpustiti, kazen je minila, vse ima svoj red, birokrat opravlja svojo dolžnost. Saj bom šel noter, morem pa ne, ljubi bog, ne morem.« (Berlin, Alexanderplatz).

LUKNJE V PRORAČUNU PARIŠKEGA LOUVRA ZDRAVICA OB MONI LISI

Zaradi nenehnega pomanjkanja denarja so si v pariškem Louvru dolgo časa belili lase, nato pa našli domala neizčrpen vir dohodka, ob katerem pa se francoski muzealci gromoglasno zgražajo, industrialci, poslovneži in snobi pa uživajo v privilegijih, ki dostopni le redkim smrtnikom. Ugodje stane tudi na desetine in desetine milijonov preračunano v tolare. Za te velike denarje za nekaj ur oddajajo najznamenitejše dvorane v najznamenitejšem svetovnem muzeju.

Uprava muzeja se je sklenila ekonomsko osamosvojiti in izkoristila je želje tistih, ki si za velike zneske lahko privoščijo koktajl ali promocijo določenih izdelkov v edinstvenem zgodovinskem in umetniškem okolju. In res se je kmalu pokazalo, kako donosen je ta posel. Možnost so z obema rokama pograbili francoska letalska industrija, modni kreator Ives Saint-Laurent, švicarska banka SBS, italijanska Fiat in Olivetti in še marsikdo drugi.

Pojavile so se tudi že specializirane posredovalne agencije, ki ponujajo v najem po sistemu ključ na roke posamezne galerije in muzeje in petičneži lahko uživajo v družbi Mone Lise in drugih slikarskih mojstrov in ali pa jih izkoristijo kot scenografijo za velikopotezno promocijo nove dišave, letala, avtomobila, računalnika.

SPOMIN NA KOGOJA

Danes opoldne je v Kulturno – informacijskem centru Križanke v Ljubljani predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan odprl razstavo ob stoletnici rojstva Marija

Kogoja. Razstavo z naslovom Moja notranjost sta pripravila Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani in ljubljanski Mestni muzej.

VULKANIZACIJA
in
AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

**Rosando
PREVOLNIK**
Teharje,
tel.: (063) 32-900

BORŠTNIKOVO SREČANJE, MARIBOR 92 SELEKTORJI MOČNO POOSTRILI MERILA

Letošnja selekcijska komisija za izbor predstav na 27. Borštnikovem srečanju, ki bo od 20. do 29. oktobra v štajerski prestolnici, je pod predsedovanjem dramskega igralca Borisa Cavazze temeljito pregledala ponudbo predstav v slovenskih gledališčih v sezoni 1991/1992. V uradni program je soglasno predlagala vsega sedem uspešnih gledaliških ustanov, šest v tekmovalnem delu in eno izven uradne konkurence, s tem pa sprožila tudi precej negotovanja v nekaterih gledaliških hišah, kjer so bili vajeni avtomatske uvrstitve na ta ugledni slovenski gledališki festival.

V izboru so Drama SNG Ljubljana s predstavo Henrika Ibsna Peer Gynt v režiji Slobodana Unkovskega in predstavo Williama Shakespeara Timon Atenski v režiji Vita Tauferja. Ansambel Drame SNG Maribor bo nastopil s tremi predstavami: z Dogdomkom v mestu Gogi Slavka Gruma v režiji Damirja Zlatarja Freya, s Carmen Prospera Mériméeja v režiji Tomaža Pandurja in z Molièrovim Don Juanom v režiji Paola Magellija.

Skozi selekcijsko sito je prišlo Gledališče Glej, Betontanc, Ljubljana in žirija predlaga, da bi predstavi Za vsako besedo cekin v režiji Matjaža Pograjca in Hamlett Packard v koprodukciji s Cankarjevim domom v režiji Tomaža Štrucla združili v skupnem večeru pod naslovom Play Glej.

Kozmokinetični kabinet Noordung bo v Mariboru predstavil Kapital v režiji Dragana Živadinova, Mestno gledališče ljubljansko Luigi Pirandella Kaj je resnica v režiji Dušana Jovanovića, Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice pa predstavo Samuela Becketta O, srečni dnevi v režiji Mileta Koruna in Sama Shepparda Pokopani otrok v režiji Dušana Jovanovića.

Zunaj konkurence predlaga komisija predstavo Lutkovnega gledališča iz Ljub-

ljane Stvarjenje v režiji Uroša Trefalta.

V sestavi programa letošnjega mariborskega Borštnikovega srečanja veljajo drugačna merila kot leta poprej, gre za prikaz kakovostnega in razgibanega repertoarja, minula sezona pa ni bila ravno med najbolj briljantnimi slovenskimi gledališkimi dosežki. Kvalitetnih predstav na velikih odrih ni bilo prav obilo in komisija je ugotovila, da so se mnogo pomembnejše

stvari za razvoj in podobo slovenskega teatra dogajale na malih odrih, v svobodnih in neodvisnih gledaliških skupinah z mladimi inventivnimi ustvarjalci svežih prijemov, ki so osvobojeni pritiskov komercialne uspešnosti.

—eš

SLIKE S KRVJO

Južnofrancoski slikar Lucas zna svojo strast do bikoborb zelo dobro vnovčiti in že štiri leta slika izključno prizore iz arene, vsako delo pa pušča nedokončano. Rdečo ruto v njegovem ateljeju napravijo njegovi sodelavci toreadoriji in to z barvo, v kateri je sveža bikova kri. Slike potlej prodaja po 30.000 DEM in posel mu gre izjemno od rok.

MALA GALERIJA LJUBLJANA RAZSTAVA HERMANNA NITSCHA

V torek so v Mali galeriji v Ljubljani odprli razstavo novjših del svetovno znanega avstrijskega umetnika Hermana Nitscha, ki se je v zgodnjih šestdesetih letih uveljavil kot vodilni predstavnik tako imenovanega akcionizma in so še posebej njegova dela vzbujala različne odmeve, od navdušenja do pomislekov in odkritega zavračanja.

Kljub temu se je vedno bolj jasno kazalo, da gre za res pomembnega umetnika, kar navsezadnje potrjuje Nitschovo sodelovanje na pomembnih umetnostnih razstavah, med drugim na kasselski dokumenti. Njegova dela hranijo nekatere najuglednejše zbirke moderne likovne umetnosti.

Nitsch ustvarja umetnost kot celostni projekt, v katerem naj sodelujejo vsi gledalci čuti. S svojim »orgijsko-misterijskim«
gledališčem vodi udeležence do robnih

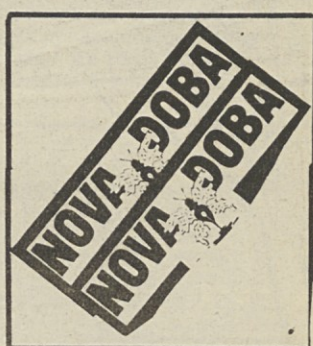
vprašanj telesa, življenja, smrti, umetnosti in obreda. S svojimi pogosto šokantnimi akcijami poskuša razkriti prikrito, potlačeno stran naše resničnosti in jo ponuditi v katarzično doživetje in hkrati estetski užitek.

Razstavo je Moderna galerija pripravila v sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran, v času trajanja razstave pa so v Informacijskem centru Moderne galerije razstavljene fotografije in vsak dan bodo tudi nenehno predvajali video filme s posnetki njegovih akcij.

POTOVANJE V MODRO

Konec meseca pripravlja plesna skupina Igen v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju stoto uprizoritev predstave Branka Zupanca »Potovanje v modro«
v koreografiji Igorja Jelena. Mladi plesalci so z njo gostovali že širom po Sloveniji.

MARIBORSKI POLICISTI RAZREDČILI BORBENE VRSTE IZTERJEVALCEV DOLGOV

PEST NAMESTO OBRESTI

Donedavno tovariši pri kraji in vlomih so se tokrat spravili na sotrudnika, ker je pozabil poravnati dolg. Najprej so ga ugrabili in premlatili, nato ga v prtljajniku avtomobila malo prevažali po Pohorju, da bi mu zatem milostno naklonili poravnavo dolgovanih tisoč mark tako, da bi jim odprodal svoj Citroen AX.

Vsa zgodba diši po scenariju slabega filma, vendar 21-letni D. B. iz Borove vasi v Mariboru ne deli istega mnenja. Malo pred polnočjo, ko se je iztekel nedeljski večer, so ga pred stanovanjskim blokom pričakali nekdanji kompanjoni: 19-letni M. J., 20-letni D. O., ker je nekdanji »kompi«, 33-letne-

mu M. J. pozabil vrtniti tisoč mark.

Snidenje se je začelo, tako trdi dolžnik, s pestjo v obraz. Udarci je bil pravišnji, saj je D. B. padel po tleh, kjer je moral ležati, dokler se ni pojavil upnik. Po prihodu upnika je bilo ugotovljeno, da nekdanji sodelavec ustreznega števila mark nima,

v izogib morebitnemu sprdovanju dolžniških odnosov in prikrievanju je bilo zato odločeno, da se mora »dobrovoljno«
zdegati v lastni avtomobil.

Ko je trojica tako nevsakdanji upniški tovor spravila v avtomobil, je bilo spet sklenjeno, da je vse nared za krajši rally po pohorskih vijugah. Trojica se je namreč z nesrečnikovim avtomobilom in z lastnikom odpravila proti Arehu. Med vožnjo so lastniku dobro pretipali kosti, ob postanku na travniku

pri Arehu so na dokajšnji višini in svežem zraku znova načeli pogovor o vračilu.

Sodeč po pripovedovanju prizadetega D. B. je zgodbo verno prenesel policistom in preiskovalnemu sodniku, kaže, da ga po prepričanju izterjevalcev ti med vožnjo niso dovolj pretepli in so zato s tovrstnim prepričevanjem nadaljevali tudi na jasi pred cerkvijo. Ko tudi to za njih ni bilo dovolj prepričljivo, bi ga naj primorali, da je pod prisilo »prodal«
svoj Citroen AX za dolgovanega tisočaka upniku.

Po vsem sodeč tudi »kupoprodajna«
pogodba J. M. ni več bila dovolj, saj je svojo odločitev, tako trdi žrtev, spremenil in se odločil, da bi poleg že »kupljenega«
citroena dobil še tisoč mark tako, da bi naj D. B. po prevozu nazaj v Maribor iz neke javne govorilnice poklical očeta in bi mu naj ta »posodil«
omejeno vsoto.

Ker oče ni takoj doumel tega veriženja, ga je moral sin poklicati še enkrat in dopovedati, da je zadeva resna. Kaže, da je oče vso reč doumel in obvestil policijo, ki je D. O., ko je ta prišel pred pošto po denar, namesto denarja, snela. 20-letni D. O. je nato policajem nadrobno razložil, kako in kaj, da gre za stare znence, ki so pač znotraj družine poravnavali dolgove in utrjevali disciplino.

Kriminalisti, ki vso družino poznajo, pa trdijo, da ne bo ostalo samo pri »poravnavi«
dolgov in utrjevanju discipline znotraj vlomilske družine«
in da tudi žrtev, 21-letni D. B. ni priplaval po juhi, saj ga utemeljeno sumijo, da je še pred tem obračunom skupaj s svojim ugrabiteljem vlomil v neko stanovanje v lastni soseski. In da ima vsa četverica še nekaj masla na glavi, ki bo kar dobrodošlo preiskovalnemu sodniku, da bo zaprl mape z nekaterimi kriminalnimi dejanji v Borovi vasi in Mariboru.

BRUNO TENČIČ IZ SEČOVELJ DRAGO PLAČUJE SVOJO RAZUZDANOST

LETO ZAPORA ZA MINUTO UŽITKA

Na piranski enoti koprškega sodišča se je spet končala sodna obravnava starega »mačota«
koprskih ulic, 26-letnega Bruna Tenčiča, doma iz Sečovelj. Bruno, sicer pogojno na oddihu iz zapora, je kljub pijanosti ugotovil, da ga turistka iz Nemčije na terasi hotela Metropol v Portorožu »osvaja«
zato je njo in njenega spremljevalca skupaj z mladoletnim A. M. najprej pretepel, nato pa še naskočil.

Bruno Tenčič, star znanec portoroških in koprskih ulic ter organov pregona, je letos za »Dan mladosti«
s svojim mladoletnim prijateljem A. M. tolkel svobodo, ki so mu jo privoščili v zaporu, kjer je prestajal kazen. Pogojni dopust si je podkrepil s tavanjem od točilnice do točilnice in se v že dokaj okajenem stanju z omenjenim mladoletnikom v mimohodu znašel tudi na terasi hotela Metropol. Tam bi naj ugotovil, da ga s »pogledi«
osvaja nemška turistka S. S. Z mladoletnikom sta bila sicer trdno odločena vreči sidro v diskoteki Arcadia v Bernardinu, vendar sta po prihodu ugotovila, da ni zadovoljivih rib. Zato sta se odpravila nazaj in »izzivalko«
iz Nemčije z njenim prijateljem J. S. srečala na parkirišču.

Da bi nemška turistka takoj izvedela, kdo je »šef«, je Bruno dokazal tako, da je nesrečnika zvlekel do odprtega bazena hotela Metropol, kjer sta ju s pajdašem dodobra premikastila. Medtem ko sta nesrečna in na smrt preplašena turista nemočna obležala ob kopališki ograji, sta se nekoliko potesena in zadovoljna »mačota«
odpravila nazaj v diskoteko Arcadio. Ker v diskoteki še vedno ni bilo prave atmosfere, sta se Bruno in njegov pajdaš spomnila na svoji žrtvi ob bazenu. Brunota več niso izzivala samo oči turistke, temveč v pretepu razgaljeno telo.

Nemec je ves prestrašen ugotovil, da se barabi vračata z namero, da s svojim barbarstvom nadaljujeta. Ves pretepen se je uspel spraviti čez ograjo in pobegniti, prijateljico pa žal prepustil na milost vročerkvina domačinoma. Kot zakleto, nesrečnika nista mogla nikogar priklicati na pomoč, da bi se rešila nepridipravov. Ko se je J. S. izmuznil preko ograje, je pohitel po pomoč na policijo.

Medtem se je Bruno Tenčič skušal spraviti nad nesrečno in že pretepeno turistko. K sreči je imela mladenka še toliko moči, da se je otepala barabe, ki ji je skušal storiti silo.

Sodniki piranske enote Temeljnega sodišča v Kopru niso verjeli milostni viži Bruna Tenčiča, ki je pred njimi povsem drugače pel kot usodnega dne v Portorožu. Upoštevali pa so, da je bil v kritičnih trenutkih dejansko zadet z alkoholom, ki mu je poleg uma zamažil tudi oko in mu zato milostno naložili še polpeto leto abstinence za zaporniški zidovi. A. M. pa bo račun dobil od sodnika za mladoletnike.

Z. A.

MARJAN ŠOŠTERIČ TRDI, DA S ŠTIRIMI STRELI NI HOTEL MORITI

PIŠTOLA SESULA OBUTEKA MAČKA

Veliki senat celjskega temeljnega sodišča, ki ga je vodil sodnik Miran Pritekelj, je prisluhnil obrambi obtoženega 33-letnega Marjan Šošteriča in za nedoločen čas obravnavo preložil. Medtem bi zaslišali pričo, ki je baje videla spor, izvedenec sodne medicine pa bi naj okvalificiral poškodbe druge nesrečne žrtve.

Lani, 17. julija, je prišlo v starem mestnem središču do nevsakdanjega obračuna med lastnikom in najemnikom nekega poslovnega prostora. Najemodajalec je namreč potegnil pištolo in z večimi streli skušal poračunati z najemnikom in njegovo ženo. Šlo je za 33-letnega Marjana Šošteriča, novopečenega podjetnika, ki je oddal svoj lokal v najem švicarskima državljanoma, zakonca Rolandu in Jolandi Koella. Zaradi zadobljenih ran je nesrečni Rolando 5. avgusta umrl, Jolanda pa še danes toži za posledicami.

Dvoboj pri Obutem mačku, kot se je lokal popularno imenoval, je razburil celjsko srenjo. Kako tudi ne, saj se ne zgodi vsak dan (k sreči), da ti na vsem lepem v najožjem mestnem središču meni nič tebi nič pokajo pištole. Kot je takrat ugotovila policija, tudi preiskava je to potrdila, pa tudi obtoženi s svojim zagovornikom dejanja ne zanika, spremenjen bi naj bil le vzrok, zakaj je prišlo do streljanja.

Po trditvah obtoženega in njegove žene, Švicarja naj ne bi spoštovala dogovora in se držala najemne pogodbe. Še več, večer pred obračunom bi naj celo napadla obtoženčovo ženo. To bi naj bil vzrok za poznejši fizični obračun in streljanje. Marjan Šošterič svoj zagovor temelji na trditvi, da ni hotel moriti, temveč Švicarja le onesposobiti.

Kakorkoli že, hudo ranjeni 39-letni Rolando Koella je za posledicami ran umrl, njegova

žena Jolanda pa baje še zdaj trpi, ker rane še niso povsem ozdravljene. Nesrečna Jolanda, ki je zaradi nepomembnega vzroka ob moža trdi, da niti ona, niti njen mož nista napadla, kaj šele pretepal obtoženčeve žene, kar bi naj bil povod za uboj.

Sodnik Miran Pritekelj je po posvetu s sodniškim zborom razsodil, da bo senat prisluhnil predlogu obrambe, ki predlaga zaslišanje še ene priče. Ta bi naj razsvetlila dogodke pred tragičnim streljanjem, sodni izvedenec pa bi naj pripravil analizo poškodb, ki bi jih naj ob napadu zadobila žena obtoženega. Obravnavo so zato prekinili za nedoločen čas.

ROMUNSKI DENAR

KUPI PAPIRJA

V Romuniji se uresničujejo najbolj črne napovedi. Njihov denar, ki vrtoglavo izgublja vrednost, je dober le še za toaletni papir. Dobesedno.

Časnikarji pišejo, da jim je nek študent poslal primerek toaletnega papirja, v katerem so delčki bankovca za sto levjev. Predstavnik Narodne

banke Romunije Vasile Barcu je izjavil, da iz banke vsak teden pošiljajo na tone starih bankovcev v reciklažo, včasih zares za toaletni papir.

KOPER: 66-LETNIK STJEPAN MIKAC JE IZDIHNIL NA CESTI V MLAKI KRV

LOV ZA MORILCEM

Neznanec je po telefonu o zločinu obvestil policijo. Stjepan Mikac in njegov brat Mijo bi se naj skupaj vračala proti domu, ko je nad Stjepana iz teme planil neznanec. Policija za uboj sumi 32-letnega Mirzata Vojnikovića, ki je še na begu.

Koper je bil skoraj dva celadnega obkoljen s policijo, ki je mrzlično iskala 32-letnega Mirzata Vojnikovića, ker je osumljen, da je po gostilniškem prepiru na kolesarski stezi pred mostom čez Badaševico najverjetneje z motiko do smrti potolkel 66-letnega Stjepana Mikca.

Stjepan Mikac, upokojenec iz Tivta z začasnim bivališčem v Pahorjevi 20 v Semeđeli, je s svojim bratom, ki živi v Belgiji, v četrtek ob kozarcu obsedel v lokalu ob koprski tržnici, ki je v lasti Iseta Durmiševića. Zunaj je začel padati mrak, ob omizju pa se je stopnjevala vročina, ker se je vnel prepir med bratoma in 32-letnim Mirzatom Vojnikovičem, ki je sedel ob sosednji mizi.

Malo po dvajseti uri se je

po posredovanju drugih gostov in nekega domačina prepir umiril in spor zgladil. Vse je kazalo, da so sprte strani pozabile na grobe besede in psolve.

Mijo in Stjepan bi naj ob robu ceste hodila proti domu v Semeđeli, ko je pred mostom čez potok Badaševico iz teme planil neznanec in dvakrat z nekim dolgim predmetom zamahnil po Stjepanu. Kako se je v resnici in sploh kaj se je dogajalo, bo znano šele, ko bo policiji uspelo najti očividca oziroma morebitne priče. Policijo je o zločinu po telefonu obvestil neznanec, ki pa je takoj po sporočilu odložil slušalko. Mijo Mikac pa je policiji posredoval podatke, s katerimi si policija ne more dosti pomagati, ker so bili preveč

zmedeni.

Policija je takoj po omenjenem anonimnem klicu krenila na kraj dogodka in v resnici odkrila moško truplo, ki je ležalo na kolesarski stezi v mlaki krvi. Takoj po osnovnem zbiranju podatkov, so policaji prišli do vesti o sporu v že omenjenem lokalku pri tržnici in do 32-letnega Mirzata. Toda Mirzata več ni bilo nikjer, kot da bi se pogreznil v zemljo. Zato so koprski policaji poklicali na pomoč kolege in celo helikopter, ki je iz zraka bdel nad sumljivim območjem, kjer bi morebiti Mirzat iskal začasno prebivališče. V času, ko to poročamo, policiji še ni uspelo razvozlati vzroka in ne odkriti storilca tega uboja, ki je poleg domačinov hudo razburil neslovenski življ, ki si je na obali poiskal začasno pribežališče.

Z. A.

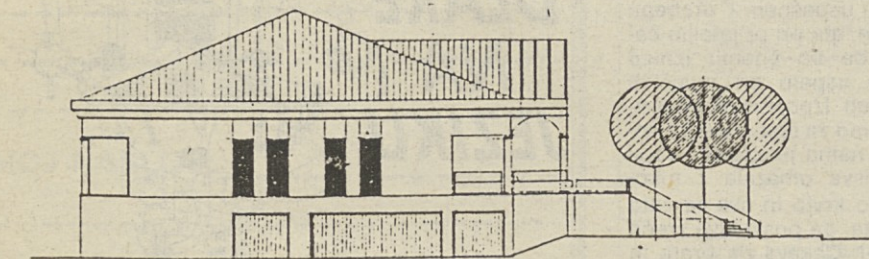

GRADIS GRADBENO PODJETJE CELJE

UI. XIV. DIVIZIJE 10 CELJE TEL. 063 26-634

JESEN JE TU!

POSKRBITI ZA VAŠ AVTO ŠE PRED ZIMO.

IZKORISTITE PRILOŽNOST!

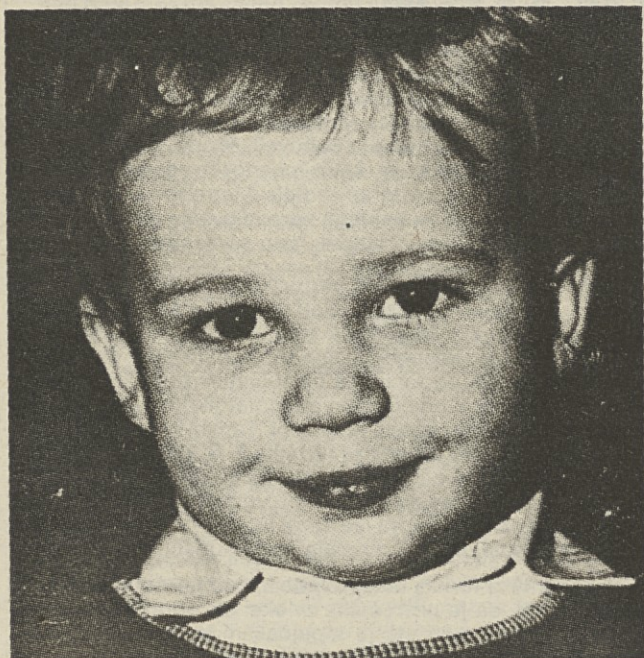
V NOVI VASI V CELJU PRODAJAMO GARAŽE NA OBROČNO ODPLAČEVANJE POD UGODNIMI POGOJI.

OKRUTEN UMOR TRILETNEGA DANIELA GRAVILIIJA IZ
LECEEJA

POSILJEN IN UBIT

Zločin, ki se je zgodil na plaži v Torre Chianca pri Lecceju, je vznemiril celo Italijo. Mali Daniele Gravili, ki so ga našli umorjenega ob vodi na plaži, je bil namreč žrtev okrutnega izprijenja, ki je dečka zvabil z dvorišča družinske počitniške hišice, ga posilil in umoril. Morilec ni vzel življenja samo malemu Danielu, temveč uničil tudi njegova starša in ustrahoval prebivalce Torre Chianca pri Lecceju.

Triletni Daniel Gravili, žrtev okrutnega morilca

Pred dnevi so v Leceju pokopali triletnega Daniela Gravilija, ki je bil umorjen v soboto dopoldne 12. septembra na plaži v bližini Leceja. Z obdukcijo so ugotovili, da je bil najprej posiljen in nato zaduščen. Sodni

zdravniki so poleg znakov spolnega nasilja na truplu nesrečnega otroka odkrili v bronhijah tudi morsko vodo in pesek. Kot je pokazala dosežanja preiskave, naj bi morilec dečka posilil na plaži in pri tem tiščal dečkovo glavo pod vodo, da bi zadušil njegove krike.

Danielova družina je v soboto preživljala zadnji dan dopusta. Domov so se nameravali vrniti jutraj, vendar jih je lepo vreme premamilo, da bi se še malo kopali in po kosilu krenili proti domu. Medtem ko je 36-letni Antonio začel po kosilu nositi prtljago v avtomobil, mati Silvana pa je bila v hiši, se je mali Daniel igral na dvorišču, nazadnje bi ga naj videli še ob 14. uri. Preiskovalci menijo, da je okrutnež dečka zvabil

z dvorišča in ga nato na silo verjetno z avtomobilom odpeljal na plažo. Da Daniela ni, je opazil oče in sprožil akcijo iskanja. Umirajočega otroka so nesrečni in pretreseni starši našli uro kasneje ob vodi na plaži. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je kmalu potem umrl.

Celotna zadeva je polna neznank, toda po mnenju preiskovalcev naj bi grozovit zločin zagrešil nekdo, ki ga je deček dobro poznal, saj je bil Daniel precej nezaupljiv in ne bi nikoli odšel z neznancom do približno kilometra oddaljene plaže. Na morje je vedno šel samo z materjo in očetom.

Preiskovalci še vedno pazljivo preverjajo alibije nekaterih oseb s sumljivimi nag-

njenji. V celotni zadevi pa je precej stvari, ki se ne ujemajo predvsem zaradi tega, ker ni indikacij oziroma prič, kako je morilec zvabil malega Daniela z dvorišča na plažo. Obstaja možnost, da je sam odšel z dvorišča, sam odprl vhodna vrata in zatem srečal spolnega izprijenja.

Po okrutnem umoru triletnega otroka starši budno pazijo na otroke. Turisti, ki so nameravali preživeti tam do konca septembra, pakirajo kovčke in se vračajo v mesto. Torre Chianca, primorski kraj približno petnajst kilometrov od Leceja, ki je doslej na svojih čudovitih plažah gostil na tisoče letoviščarjev, je opustel.

Vukica Vlajić

Mati Silvana in oče Antonio na pogrebu svojega sina

V BOSNI NISO SAMO ČETNIKI IN USTAŠI

HRVATI REŠILI SRBA

V brezsmiselni vojni, ki besni v Bosni in Hercegovini in kjer že prednjačijo mržnja in nacionalno sovraštvo, izjeme potrjujejo pravilo, da nekaj upanja še vedno ostaja. Za primer navajamo usodo dveh mladih Srbov, ki sta pod zaščito Hrvatov preživela klanje in uspela pred svojimi pobegniti na varno v tujino.

Danes, ko bo to objavljeno, sta mladeniča po vsej verjetnosti že premagala tudi zadnja oviro: z garantnim pismom sta varno zapustila Italijo in prišla k sorodnikom v Nemčijo.

Zaradi njune varnosti, za zgodbo pa ni niti toliko bistveno, ne navajamo imen dveh mladeničev srbske narodnosti iz manjšega bosanskega mesteca, ki sta uspela v te mesece ostati čistih ok in pri življenju, ker sta mela to srečo, da so ju pred srbsko vojsko in vsemi drugimi »vojskami« uspeli prikriati Hrvati.

Njuno mesto so Hrvati, ki predstavljajo večinski narod, ispolni ubraniti pred »osvoboditelji« Srbi, dasiravno nenakopravni boji za to me-

»Kako se naj s puško v roki postavi proti sošolcem, prijateljem in znancom, s katerimi smo vse doslej živeli v miru samo zato, ker so Hrvatje ali Muslimani,« sta nam povedala, ko smo ju srečali v obmejnem italijanskem mestu, kamor so ju uspeli prethotapiti Hrvati. »V hrvaški policiji sva imela prijatelja, ki naju je obvaroval vseh zaslišanj, preiskav stanovanj in podobnih maltretiranj, ker naju je poznal, saj smo odraščali skupaj in ve, da nikoli ne bi mogla seči po orožju in streljati svoje dočerašnje prijatelje ali someščane. Največja nevarnost nama je pretela prav od Srbov, ker so nekateri prenapeteži proglasili za izdajalce svojega naroda vse, ki se niso kot Srbi postavili na srbsko

stran. Za te sva bila izdajalca, dezertarja, strahotepca in skratka vse, kar se pri nas uvršča med najslabše, ali kot mi pravimo, »da ni moško« ...«

Begunce lahko pobijaš kot zajce

»Iz Bosne sva se uspela prebiti na Hrvaško na osnovi posebne dovolilnice za obisk sorodnikov. Po uspešnem begu do Zagreba, naju je prijatelj, spet hrvaški policist s svojim avtomobilom prepehljal do Istre, kjer sva morala počakati na dan, ko so po naju prišli sorodniki iz Italije. Jasno je, da nisva imela ustreznih dokumentov, vendar so italijanski obmejni organi avtomobil spustili čez mejo ne da bi zahtevali dokumente, verjetno zato, ker je imel avtomobil italijanske oznake.«

Mladeniča pripovedujeta, da se je v teh norih časih, ko se v Bosni vse povprek pobija, težko odločiti, katera je prava stran. Prav zato ju je

omenjeni policist zaščitil tudi pred vpoklicem v enote Hrvatskog vijeća obrane, ker bi kot Srba imela težave tudi v hrvaški vojski. V Bosni še ni videti konca tej nerazumni moriji, zaradi povsem specifičnih okoliščin, ki nimajo primere v novejši evropski zgodovini pa lahko v tej vojni vsak ubija vsakega, oziroma, begunce kot »dezertarje« streljajo »kot zajce«.

Po uspešnem prebegu v Italijo, sta pri prijateljih čakala, da bo enemu izmed bratov uspelo pri nemških oblasteh izposlovati garantno pismo za oba. »Ves ta nori čas nama je uspelo, da si rok nisva umazala z nikogaršnje krvi in sva se zato odločila, da poskusiva srečo v tujini. Čakava na brata in na odhod v Nemčijo, kjer bo žal začetek najinega novega življenja, čeprav se drugače nikoli ne bi odločila za življenje v tujini. Tako sva ušla zagotovi smrti...«

Vukica Vlajić

MAFIJA ŠTEJE V RUSIJI ŽE
PREKO PETNAJST TISOČ
LJUDIZ GRANATAMI
PO MESTU

Mafija je s svojo hladnokrvnostjo pred kratkim šokirala tudi najbolj hladnokrvne Moskovčane. V medsebojnih obračunih ali zaradi zastraševanja potencialnih žrtev je sredi mesta uporabila granate, ki so počile le kakšna dva kilometra od Kremlija.

Granate so prebile debeli zid desetnadstropne stolpnice na Kutuzovskem trgu. Nenadoma se je tamkaj ustavila avtomobil in iz njega so pričeli streljati s protitankovskim orožjem. K sreči ni bilo človeških žrtev, predvidevajo pa, da so teroristi nameravali likvidirati lastnika zasebnega medicinskega centra, ki so ga mafijozi že na pomlad želeli odstraniti z granato.

Dan predtem je mafija na neki moskovski tržnici dvignila v zrak tovornjak krompirja skupaj z voznikom. Zaradi silne eksplozije je bilo ranjenih osem sprehajalcev, v preiskavi pa so doslej zasledili le to, da se je mafija kruto maščevala kmetovalcu, ki ji ni hotel prodati krompirja in ga je potlej prodajal po nižji ceni, kot mu je ona zaukazala.

Dva zaporedna teroristična napada sta razburila javnost in celo demokratično usmerjeni časopisi so obrnili hrbet Jelcinu in njegovi vladi, ki sta v predvolilni kampanji obljubljala, da bosta stopila na prste organiziranemu kriminalu. Jasno je namreč, da od teh obetov ne bo nič, saj so se mafijaši vpletli celo v visoke, Jelcinu neposredno podrejene kroge, trdijo ruski komentatorji.

Policajem z nizkimi plačami in s slabo opremo ni kaj dosti do tega, da bi se spopadli z več kot tristo organiziranimi skupinami, v katerih naj bi bila armada 15.000 oboroženih banditov. Posebno težavno je v borbi proti njim uspeti, ker se organizirajo po etničnem načelu in je vanje težko prodreti. Največ jih izhaja iz bivših sovjetskih srednjeazijskih in zakavkaških republik. Znano je, da so v Moskvi najmočnejše skupine sestavljene iz Azrov in Čečenov. Na vse glasnejše zahteve, naj oblasti Moskvo očistijo Azerbejdžancev, politiki odgovarjajo, da se bodo potlej mafijaši maščevali Rusom, ki živijo v Azerbejdžanu in Čečenski republici.

Moskva postaja vodilna metropola kriminala. V primerjavi z letom popreje je tamkaj dvakrat več premišljenih ubojev in trikrat več ropov. Dnevno v Moskvi ukradejo najmanj petdeset avtomobilov, mesečno ugrabijo pet ljudi, za katere zahtevajo tudi do sto tisoč dolarjev odkupnine. Odslej v Rusiji ni več uspešnega poslovanja ali popularnega bogatega pevca, ki ne bi imel vsaj dveh telesnih stražarjev. Upadlo je edinole število posilstev, to pa zaradi cvetoče prostitucije in odpiranja javnih hiš.

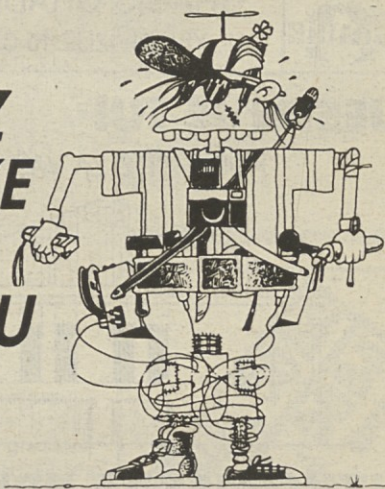
Mafija se tesno povezuje med seboj, plete vezi v republikah bivše Sovjetske zveze in, opozarja rusko notranje ministrstvo, lahko že jutri postane hudo nevarna za Evropo.

UBILA
LASTNEGA SINA

Japonski zakonski par je na sodišču priznal, da sta oče in mati med spanjem ubila lastnega sina. Dogovorila sta se, da ne moreta več tolerirati njegovega nasilništva in pijančevanja, zato sta 23-letnega mladeniča zabodla in ta je bil v družinski hiši v bližini Tokija v trenutku mrtev.

Ko je oče bodel sina v prsi in trebuh, se mu je zlomil nož, zato mu je mati podala drugega. Na sodišču sta izjavila, da je sin, potem ko se je razšel z dekletom in za to krivil starše, doma postal strahovito grob. V izbruhu je prevrnil hladilnik in stol, »zato sta ga morala ubiti«.

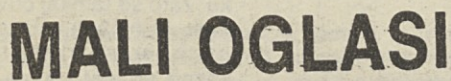
*****

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

*****

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97.2 IN 88.9 MHz STEREO

1. Račun bomo plačali v zakonitem roku.
2. Naročeno bom poravnal kot ind. naročnik po povzetju

FRANCIJA: SERIJA POBEGOV IZ ZAPOROV

LUKNJE V REŠETKAH

V francoskih zaporih ne pomnijo, da bi se jim kdaj dogodila takšna črna serija. V kratkem obdobju, kot v kakšnem napetem kriminalnem filmu, je iz zaporov pobegnila vrsta zapornikov, med katerimi so nekateri še vedno na prostosti, terjalo pa je vse skupaj tudi človeško žrtev in nekaj ranjenih.

Zaporniki so s pridom uporabili helikopterje, s katerimi so v Franciji opremljene kaznišne ustanove. Po prvem pobegu, v zrak se je v zaporu Ploemeur (Lorient) dvignil znani zapornik Claude Riviere in izginil v neznano, so oblasti zagrožile, da bodo zapore zaščitile s pomočjo elektronske in jih omrežile.

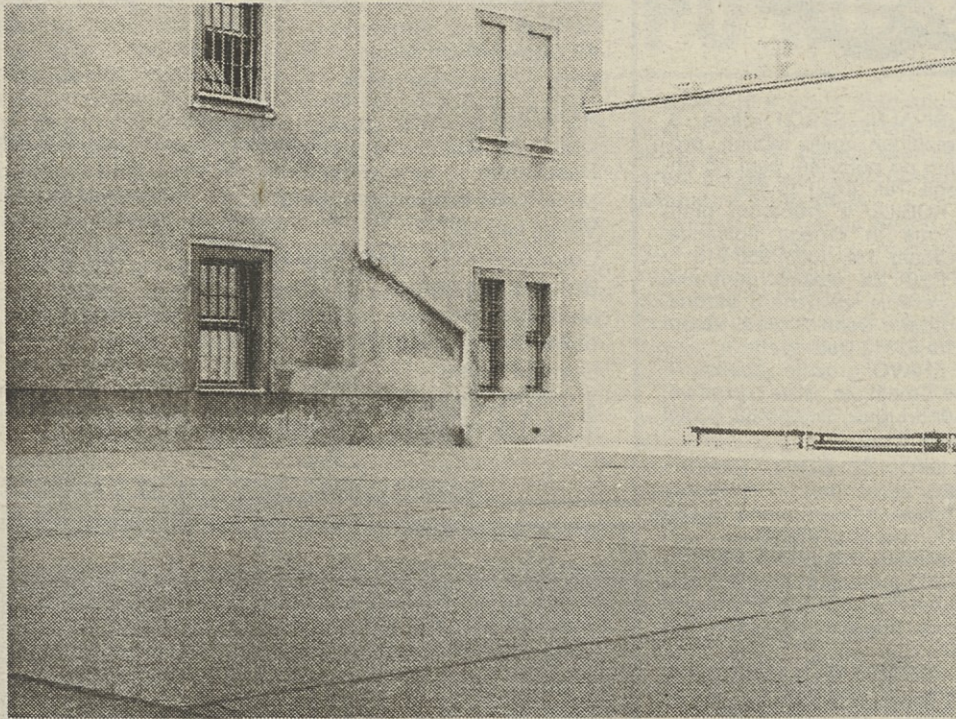
Zaporniki ob teh signalih niso čakali in so s svojimi namerami pohiteli. Operacija so ponovili v zaporu Saint - Maur (Chateauroux), a žal se je beg za begunca tokrat končal tragično. Stražarji so na helikopter streljali, ubili ubežnika, ki se je vzpenjal po vrvi ter ranili njegovega brata, ki je beg organiziral, in pilote, kopilota in posadko, ki jo je organizator ustrašoval z orožjem. Težko so poškodovali tudi helikopter, vendar se je kljub temu uspel spustiti na zaporniško dvorišče.

Uspešni in neuspešni pobeg sta bila šele uvod v eno najrazburljivših zaporniških operacij v Franciji, ki je dvignila na noge javnost in

seveda policijo. Večja skupina zapornikov, približno petdeseterica med stoosemdesetimi kaznjenci se je uprla, se za talce polastila čuvajev in zagrozila, da bo zapor v Moulinsu spustila v zrak. Močne policijske sile iz Lyonu so nemudoma odhitele tja, a so noč prečule v negotovosti, kje se bodo uporniki ustavili. Iz zapora se je kadilo, zažigali so delavnice, skladišča, pisarne, to pa naj bi bilo opozorilo, da so pripravljeni na vse.

Miličniki so spričo dejstva, da so kaznjenci imeli v rokah dvajset čuvajev in dva civila morali ravnati zelo previdno. Med talci je bila tudi Odette Jay, predstavnica organizacije Amnesty International, ki je prav tedaj raziskovala razmere v francoskih zaporih. Ker so jo kot prvo izpustili, je njeno poročanje povzročilo dodatno zaskrbljenost. Vse skupaj je organiziral neki norec, je povedala, ki bo zaprt še najmanj petdeset let in nima kaj izgubiti.

Niti policija niti uprava zapore od kaznjencev nista dobili predlogov za pogajanja

ali kakšnih zahtev. Ni bilo jasno, zakaj upor. Menda naj bi bil vzrok v tem, ker so bili štirje zaporniki, ki so se grdo obnašali na nogometnem igrišču, napoteni v disciplinske celice, nakar je nekaj pobudnikov napadlo čuvaje, jim vzelo ključke in z njimi zamenjalo vloge.

Dve tretjini zapornikov se

uporu nista priključili, ker je policistom, ki so se ob svitu s strehe spustili na dvorišče, močno olajšalo delo. Z dimnimi bombami in solzivcem so ugnali upornike, ki se obročeni le z odlomljenimi železnimi palicami niso upirali. Le dve osebi sta bili lažje ranjeni.

S tem pa uporniške serije

v francoskih zaporih še ni konec. V javnosti pa postavljajo vprašanje, kaj je narobe, ali ni nekaj v redu s francoskimi zaporali ali pa lunine mene kvarno vplivajo za kaznjence.

Zapor Clairvaux pri Froyesu, ki se nahaja v nekdanji samostanski stavbi sredi šir-

nega gozda, velja za najbolj zavarovano zaporniško poslopje v Franciji. V dveh stoletjih iz njega ni uspelo pobegniti nobenemu zaporniku, zato so tamkaj čuvali najhuše in najbolj zadržte kriminalce, takšne, ki so prestajali kazen od pet let pa tja do dosmrtno ječe. A v teh dneh so iznajdljivi zaporniki tudi sloves te hiše postavili na laž.

Pobegnili je kar osem težkih kriminalcev, ki bi na svobodo morali čakati še najmanj sedem let, nekateri do leta 2056 ali pa utrdbe ne bi nikoli več zapustili. Kako so se organizirali in dobili orožje, celo eksploziv, s katerim bi naj razstrelili vrata? Do orožja so se kdovekako dokopali, ustrelili enega od čuvajev, v streljanju je umrl tudi eden od zapornikov, razstreliva pa niso potrebovali, ker so vrata prebili z na dvorišču parkiranim tovornjakom. Zunanost jih čakala dva avtomobila, kot prvega talca so vzeli s seboj čuvaja, nato pa so se po streljanju na avtocesti na cestninski postaji oskrbeli še z blagajničarko. Naslednje jutro so ju živa in zdrava izpustili in izginili.

Francoski vladni krogi so seveda vsi iz sebe. Pravosodni minister je ukazal posebno preiskavo in zahteval, naj pregledajo vse francoske zapore. Osrednje je namreč vprašanje, odkod zapornikom orožje.

Nič manj iz sebe ni zaporniško osebje, na katere kriminalci streljajo kot na glinaste golobe. Njihov sindikat grozi s štrajkom, kar bi v zaporih povzročilo še večji kaos.

ABIMAEEL GUZMAN JE ODGOVOREN ZA SMRT 25.000 PERUJCEV

UKROČENA POŠAST

Letos poleti je perujski policaji po desetletnem brezuspešnem lovu le uspelo aretirati Abimaela Guzmána, legendarnega voditelja ene od frakcij perujskih komunistov, organizacije pod imenom Sendero Luminoso (Svetla steza). Zanj so v javnosti prvič izvedeli leta 1980 med perujskimi predsedniškimi volitvami, ko je skupina oboroženih ljudi vdrla v mesto Chusche in zažgala glasovalno skrinjico. Bila je to prva sorazmerno nedolžna akcija senderistov, ene najstrašnejših levičarskih terorističnih organizacij v Latinski Ameriki, ki naj bi doslej pobila okoli 25.000 Perujcev.

Zgodba o senderistih se začne leta 1964, ko se je Komunistična partija Peruja razdelila na prosovjetsko in

prokitajsko frakcijo. Lokalni voditelj Abimael Guzman se je tedaj priključil kitajski smeri, imenovani Bandera

Roja (Rdeča zastava). Od nje se loči v začetku sedemdesetih let in objavlja brošuro Po svetlih stezah misli Joseja Carlosa Mariateguija, sestra-vek o delu novinarja in ustanovitelja prve socialistične stranke v Peruju.

»Mi smo središče svetovne revolucije in svet opazuje triumf naših plamenečih okov,« je zapisal v partijskih dokumentih. V praksi je bilo vse skupaj bolj malo vzvišeno. Napadali so mesta, dvigali v zrak daljnovode, v mraku so komandosi izvajali teror, namesto kukluksklan-skih križev so nosili srpe in kladiva.

Senderisti se niso nikoli pogajali, le sodili. Po hitrem postopku so vse, ki so sodelovali z režimom ali sodili pod oznako kapitalist kaznovali s smrtjo ali izgonom. Zarotili so se proti trgovcem, kmetovalcem, tehnikom, duhovnikom, policajem, lastnikom celo najmanjšega tovornjaka. V revolucionarne oblike borbe so spadali tudi napisi revolucionarnih grafitov, na primer Živela četvorka iz Shanghaja ali Smrt Deng Xiaopingu, pasjemu izmečku....

Tovariš Gonzalo je pred kratkim torej končno padel v roke policiji. Perujski predsednik je po televiziji izjavil, da bo Abimaela Guzmána doletela najtežja kazen. Gre za pošast, ki je neverjetno hladnokrvno dala pobiti na tisoče nedolžnih ljudi, njegovo ravnanje pa je še mnogo hujše od nacističnih zločinov.

RUSKO SIROMAŠTVO

ROPANJE HRANE

Žalostni statistični podatki kažejo, da Rusi iz dneva v dan manj jedo in več plijejo. V prvih osmih mesecih letošnjega leta so v primerjavi z lani prodali v Moskvi za blizu šestdeset odstotkov manj mesa in mesnih izdelkov, za več kot šestdeset odstotkov manj olja in za trideset odstotkov manj jajc. Hkrati je prodaja vodke porasla za dvanajst odstotkov.

O splošni bedi najslikoviteje govorijo vse pogostejši napadi na tovarne vlake, ki po Rusiji prevažajo prehranske izdelke. Zaradi tega so ruske oblasti letošnjo jesen močno okrepile oboroženo varstvo teh pošiljk in varstvo ostalega blaga široke potrošnje. A to sestradanim roparjem ne preprečuje nadaljnjih napadov.

Ko je kakšnih petsto ali šeststo prebivalcev Orehovega izvedelo, da na njihovi postaji podzemске železnice

stoji neki tovorni vlak z moko in drugimi vrstami hrane, so nasilno odprli vagone in odnesli vse, kar se je odnesti dalo. Šele večjemu številu policajev je s pendreki in dolgotrajnimi rafali v zrak uspelo razgnati podivjano množico.

Prihajajoča zima prinaša v državo še bolj tragično socialno situacijo in nekateri ruski ekonomisti že javno obtožujejo oblast, ki z zmedenim gospodarsko politiko sili narod v siromaštvo, na

račun države pa se okorišča majhen sloj ljudi, spretnih mešetarjev, ki iz človeške bede kujejo dobiček.

Poznavalci napovedujejo za to zimo pomanjkanje elektrike, redukcije naj bi bile kritične še zlasti na velikih področjih severnega Kavkaza in vzhodne Sibirije, kvarile se bodo dotrajane toplotne in mnoga mesta bi lahko ostala brez ogrevanja. Proizvodnja nafte je padla do takšne mere, da njeno pomanjkanje čuti tudi v Moskvi, in vlada je v teh dneh prepovedala izvoz mazuta.

V mnogih podjetjih ustavljajo proizvodnjo, ni surovin in ne hrana in prihodnjo pomlad bo masovna nezaposlenost osnovna značilnost države Rusije.

KITAJSKA: KORAKI V KAPITALIZEM

BORZNI PRETEP

Čeprav je borza vrednostnih papirjev v komunistični Kitajski stara šele dve leti, je rumence popolnoma znorela. V Shenzhenu se je pred kratkim ob izdajanju novih vrednostnih papirjev, stoplo več tisoč ljudi. Mesto, vajeno sobotnih vročinskih noči, je bilo zaradi tega dogodka v šoku.

Borzo v Shenzhenu, kitajskem laboratoriju za kapitalistične poskuse, so odprli lani kot drugo za tisto v Shanghaiju.

Tekom vikenda je 300 tisoč kupcev vročično poskušalo nabaviti pet milijonov kuponov, ki so se prodajali po 100 junov (18.50 dolarjev), s katerimi bi dobili pravico sodelovanja na loteriji delnic 20. avgusta. Izžrebani kupon bi srečnežu omogočil nabavo 1000 delnic kakšnih štiri- desetih delniških družb, ki se prodajajo v Shenzhenu. V okrutni konkurenci zadane samo deset odstotkov ku-

ponov.

Na istem mestu je lani na tisoče Kitajcev pohitelo kupiti kupone, ki so stali samo en juan (0,18 dolarja). Čeprav so letošnje cene stokrat večje, vročica ni popustila.

V splošnem pretepu in spopadih s policijo sta umrli dve osebi željni kuponov, več pa je bilo ranjenih. Vest, ki jo je objavila Televizija Hongkong, so shenzenske oblasti ovrgle.

Splošni kaos na borzi je posledica nezrelosti kupcev brez izkušenj, ki verjamejo, da lahko brez izgub zaslužijo dosti denarja.

NIZOZEMSKA: RAJ ZA NARKOMANE

DROGIRANI TURISTI

Lep poletni večer, pripraven za sprehod ob reki Meuse. Trije policaji naskočijo vozečega kolesarja in mu nataknejo lisice. Povsem vsakdanji prizor hajke na turiste narkomane v velikem mestu na jugu Nizozemske.

Maastricht, poznan iz političnega življenja Evrope, postaja iz dneva v dan večje zatočišče nemških, francoskih, luksemburških in predvsem belgijskih odvisnikov od mamil. Mesto na tromeji Nizozemske, Belgije, Nemčije, blizu Luksemburga je že dolgo privlačilo takšne obiskovalce, nikoli pa v takšnih

razmerah kot danes. Po podatkih mestne policije prihajajo dnevno skupine od 500 do 1000 turistov narkomanov. »Vsak dan jih je več, navkljub naših akcijam,« pri-poveduje Wim Snieders, član brigade Javni red, ki spremlja jo preprodajalce in odvisnike.

Severneje leži mesto Arnhem, ki se je z istim problemom srečalo pred temi leti. Pred kratkim se je celo mesto uprlo zoper vzhodno-nemške preprodajalce in odvisnike od drog, ki so predvsem mladi brezposelni tuji.

Zaradi vse večjega pritiska javnosti so policaji povečali število akcij. Pred nekaj tedni je bilo v treh dneh aretiranih sto dilerjev in narkomanov. Cena heroína in kokaina se je zato dvignila za sto petdeset odstotkov.

Policija lahko kljub temu računa na desetine privatnih naslovov, kjer je mogoče kupiti drugo in na prodajna mesta sredi polja. Na ozkih lokalnih cestah je mogoče srečati vozila belgijske in francoske registracije, katerih vozniki niso prišli opazovati nizozemske flore, ampak mogoče make.

I BULDOŽERIMA U ZLOČIN

Već danima Jajce preživljava dramatične trenutke, zasipano granatama različitih kalibra, kazetnim bombama i »krmatama«. Istovremeno okružen je neviđenom informativnom blokadom, te vijesti o zločinima teško stižu u svijet. Jedan od svjedoka zločina nad gradom na Plivi je novinar Mehmed Buhic, trenutno glavni i odgovorni urednik lista Republika BiH.

Mnogo prije 27. svibnja, kada je Jajce napadnuto, ne slučajno na pazarni dan, u srijedu, Srbi su počeli da napuštaju grad — prisjeća se Buhic. — Muslimani i Hrvati čudili su se zašto odlaze, a dobijali su odgovore da idu na tri ili desetak dana, neki su se i vraćali povremeno. U stvari, sposobni muškarci su bili na vjezbama u tri kilometre udaljenim Bravnicama. Tamo su odmah zauzeli mlin, a u selu Čusine »fabriku vode«, kako mi kažemo, pa je Jajce ostalo bez brašna i vode...

Buhic nampominje da su u Jajcu od ukupnog broja stanovnika 18 posto činili Srbi, ali od 50 uglednih direktora 26 su bili Srbi, od 80 zaposlenih u nekadašnjem SUP-u 44 su Srbina, samo oni su u sudskim organima, a u Skupštini općine — nijedan Hrvat. Kad se Jajce našlo u obruču, tada su ljudi srpskog podrijetla još više zavladaali, i oni su danas na spisku ratnih zločinaca. Na prvom mjestu je direktor Muzeja Drugog zasjedanja AVNOJ-a Ljuban Jarčov, koji se odmah prometnuo u glavnog četničkog komandanta u Bravnicama. No, on je već i na spisku onih koji nisu među živima, pronašao ga je metak nekod od branitelja Jajca. Ostalim zločincima će se jednog dana suditi, a to su: Jarčovljevi zamjenik Jovo Trkulja, bivši direktor Komunalnog preduzeća, Nedjeljko Jandrić, načelnik srpskog SUP-a i njegov zamjenik Jovo Prole, te komandant srpskog Kriznog štaba prof. Lazo Popržen, komandir srpske mili-

cije Dragan Nikšić Bilan, komandant artiljerije Čedo Podrščić, referent TO Drago Jovičić Siric, Milan Dokić koji važi za glavnog mučitelja, a sudija Bogdan Gajić, koji sada sudi zarobljenim Muslimanima i Hrvatima.

Mehmed Buhic nam navodi i imena i prezimena Muslimana i Hrvata koji su ne svojom voljom postali četnici, da bi sačuvali vlastiti život, ali nisu iz Jajca i okoline: Hasan Šaranović, Josip Sabjovski, Ibro Kolobara, Hajrudin Džuderija, Josip Seneković, Ivica Prešelj, Izet Mišić, Adem Mahmutović, Enes Seferagić, Ramiz Šabazović, Franjo Dakić, Senad Ekmić, Anto Kozic, Mihret Suljić, Ibrahim Hodžić, Karanfil Turkanović i Ahmed Kahrmanović.

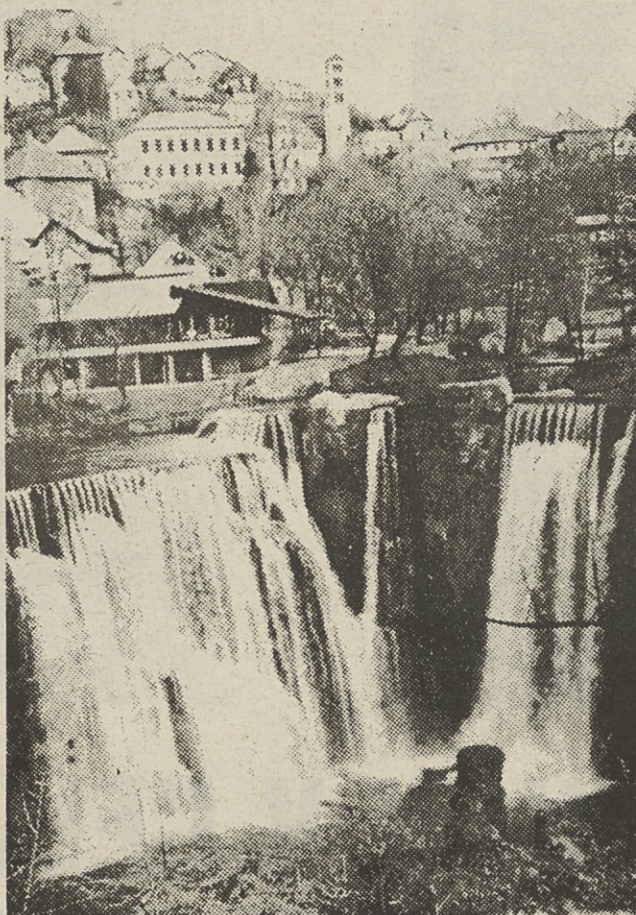
Traži se

Ana Nedić traži Bikić Nazifu i Bićević Belkisu iz Bos. Šamca. Ako neko nešto zna, molim ga, da to javi u prihvatni centar Jugo Vinil, tel. 064/723-481. Hvala!

Ana Nedić

Traži se Mrkonjić Šabah (1973), sin Hazima, matere Fikre i Njemčević Hase-Ramiz (1951). Oboje su bili ranjeni u bitkama kod Dervente. Traže ih Mamović Djulsa. Sve informacije na tel. (0608) 77-093, prihvatni centar Črnomelj kod Brežice. Hvala!

Mamović Djulsa

I brojna sela u blizini Jajca su stradala do temelja.

Vinac je bio opasan dinamičtom i poslije buldožerima poravnat, sve muslimansko je zatrto. U Bravnicama je pred svojom kućom obješen učitelj Ibrahim Salihović, a to je, izgleda, učinio neki njegov učenik Srbin.

Ništa bolje nisu prošla ni druga sela, kao Čerkazovići, Klokići, Gradanka, Ljoljići, Vlasinje, Donja i Gornja Liskovica, te

brojni zaseoci prema Mrkonjićgradu, Šipovu i Donjem Vakufu.

U Mrkonjiću nije bilo rata, tamo je 80 odsto Srba, ali četničija je ubila predobrog Josipa Svetinovića jer se, kao, veselio nekom porazu četnika, a komšija iz Stupara je ubio mirnog čovjeka Džemala Hažbića Rođenog, valjda zato što je bio poznat po pjevanju sevdalinka...

OBAVEŠTENJE

Zbog tehničkih smetnji telefonski broj sabirnog centra Gornja Radgona — Zgornje Konjišče (069) 62-162 zamenili smo sa novim (069) 69-099.

Dakle, prijatelji zovite (069) 69-099!

Ako još neznate, 1. rujna sabirni centar u Radencima ukinut je time što smo izbjeglice rasporedili u sabirnim centrima u Veržeu kod Ljutomera, u Mariboru — Slava Klavara, u Ajdovščini i u Brežicama.

Zahvala

V imenu 520 begunecv iz republike BiH, ki so našli zatočišče pred vojnimi grozotami v našem zbirnem centru, se vam najiskrenejše zahvaljujemo za izkazano pomoč v višini 10.100,00 SIT. Ta znesek smo namenili za nabavo mleka, ki ga bomo razdelili med 100 dojenčkov.

Veseli nas, da solidarnost in pripravljenost priskočiti na pomoč, pomoči potrebnim ni zamrla in da jo izkazujemo tistim, ki se od nje še kako odvisni.

Lep pozdrav!

Bojan Javornik,
vodja zbirnega centra za begunce,
Makedonska 33, Maribor

Prijatelji koji mi nedostaju

Dani su topli i suvi. Vjetar duva prosečnom brziom obiljavajući lišće sa drveća nagovještavajući dolazak jeseni. I ja sam se latio olovke i papira jer si mi to sada u ovim trenucima, izbjegličkim danima dva najbolja prijatelja. I evo sada sjedim ispod borovog drveća, razmišljajući o mnogim stvarima i pomisao mi pade na moje drugove i drugarice iz rodnog sela Kusunje (Kalesija). Mnogo mislim na njih: »Jer mi najviše nedostaju, jer ih najviše volim, jer su to moji drugovi od kako sam se rodio, jer je to moje djetinjstvo provedeno sa njima. Volio bih da ste ovdje ali je to nemoguće, ali gdje god, da ste Admir vam želi puno sreće, zdravlja te nam je to sada zaista potrebno.

Ako je ko od vas zarobljen da dobije što pre slobodu i da pretrpiti ovaj prokleti rat. Ja se nadam da ćemo se negdje sresti, možda ne svi ali nadam se i optimista sam. S nekim sam bio u Tuzli pa sam pričao i šetao sa njima a oni znaju koji su to. Uglavnom ih ima podosta, ali oni mi ipak mnogo nedostaju a još više oni koje nisam sreo otkako sam se rastao s njima napustivši selo. Volio bih da što pre budem sa vama i da vas vidim drugovi moji. Sanel i Sead moja dva Admičica sam našao ovdje zajedno sa strinom. Eto pišem o vama i mislim na vas, a vi ste negdje daleko od mene, negdje gdje slušate grmljavinu gradnata, štektanje automatskog oružja i možda gledate zvjerski način ubijanja nedužnih civila.

Kada ću i gdje koga od vas sresti pitanje je dana i sudbine. Sa Nedimom, Edinom, Ruvejdin i Seadom sam proveo zadnji dan u selu i to oni znaju gdje. Taj dan je za nas poseban i ostaće nam u sećanju dok smo god živi. Eto toliko ja vas volim i pozdravljam odavde iz Črnomlja. Znajte da vas nisam zaboravio, niti ću vas ikad zaboraviti. Ma gdje god bio, ma gdje god bili ja ću na vas misliti i nadam se ponovo vas vidjeti. Nikad, nikad vas neću zaboraviti.

ADMIR LOKMIĆ, 16 godina,
bjegunac — Črnomelj

Traže se

Traže se Pačić Mullija (1906), Pačić Hladajeta (1936), Hodžić Lejla (1966), Pola Bodrija (1932), Mušanović Safeta (1929). Traži ih Salan Biserica iz prihvatnog centra Črnomelj.

Salan Biserica

Traži se Nazifa

Ana Nedić traži Nazifu Bikić iz Bosanskog Šamca. Ako tko zna gdje se nalazi molim da javi u prihvatni centar Jugo Vinil.

tel: (064) 723-481
Hvala!

Traži se sestra

Ismeta Hajrić traži sestru iz Male Bukovice kod Doboja. Sve informacije šaljte na telefon (061) 267-771
Hvala! Ismeta Hajrić

Duhovi »žive« u Austriji

Igra oko pasoša

Kako bivšo jugoslovensko konzularno predstavništvo BiH izigrava izbjeglice.

Igra koja se vodi posredstvom bivšeg jugoslovenskog konzulata u Gracu (Hil-

metelchstrasse 10) nikako se ne bi mogla smatrati nainom.

Naime, ionako namučeni i dovoljno utučeni svojim položajem, izbjeglice iz Bosne

i Hercegovine (kijih u Austriji ima oko 50—60 hiljada) ne snalaze se dovoljno, te predstavljaju dobar »material« za manipulacije svake vrste. Mnogima su pasoši pri kraju važenja, a mnogi su se obreli u Austriji i bez tog dokumenta.

U igru se sada uključuje pomenuto bivše predstavništvo u Gracu i svesrdno nudi svoje usluge. Začudo, čak i socijalne ustanove koje zbrinjavaju naše građane, kod navedenog problema, upućuju ih na YU predstavništvo. A ta, nevažuća ustanova (jer SR Jugoslavija nije priznata ni od koga, pa ni od Austrije) i dalje obavlja poslove za naše građane.

Po cijeni od 880 šilinga možete produžiti pasoš ako mu je to prvo produženje. Za izdavanje novog cijena je 1240 šilinga pod uslovom da imate stari koji se više ne

može produžiti. Čak i ako uopšte nemate pasoš, dobijete novi ako »date reč da ste do tada imali uredno izdat jugoslovenski pasoš«.

Ova varijanta, naravno, košta 4320 šilinga. Svakako, pečati i ostali administrativni brojevi su Savezne republike Jugoslavije, te ispada da jedna nepriznata, znači pravno nepostojeća država, izdaje pasoše građanima druge međunarodno priznate, suverene države, ali pod svojim imenom i sa svojim pečatom.

Ipak, dok se ova zavrzlama ne riješi ili dok ne profunkcionišu zvanična predstavništva naše zemlje, naši građani moraju da budu izuzetno oprezni, te da se za probleme ovakve vrste obraćaju konzularnom predstavništvu Hrvatske u Beču koje obavlja, privremeno, poslove za Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Dragi prijatelji!

U želji da Vam vašu nesreću što više olakšamo, u redakciji našeg časopisa Nova doba odlučili smo, da dvije stranice namjenimo posebno Vama.

Ako nešto trebate, nekog tražite, u nezrjesnosti ste, slobodno zovite naše brojeve: 063/441-606 ili 441-215. Sa srećom!

Redakcija Nove dobe

BROJEVI TELEFONA U PRIHVATNIM CENTRIMA

NOVA GORICA — LOKO-VEC 065/49-521, NOVA GORICA — DESKLE 065/52-004, NOVO MESTO 068/24-601, ORMOŽ 062/714-141, PO-

STOJNA 067/21-085, POSTOJNA 067/22-382, PTUJ 062/771-131, PTUJ 062/771-542, RADOVLJICA 064/723-491, RADLJE — RIBNICA NA

POHORJU 0602/68-026, RADLJE — MUTA 0602/61-500, RAVNE NA KOROŠKEM 0602/35-110, RIBNICA 061-862-049, SEVNICA 0608/81-

314, 0608/81-574, SLOVENSKA BISTRICA 062/810-028, SLOVENJ GRADEC 0602/41-340, ŠKOFJA LOKA 064/622-765, ŠKOFJA LOKA 064/651-

037, ŠKOFJA LOKA 064/621-847, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/816-068, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/814-950, TOLMIN 065/81-460, TREBNJE

068/48-321, TRŽIČ 064/50-444, VELENJE 063/855-313, ŠOŠTANJ 063/881-356, VIŠNJA GORA (GROSUPLJE) 061/784-099,

ZA IZBJEGLICE IZ BOSNE I HERCEGOVINE

PUČNIK V CELJU

